

70 LAT

Uniwersytetu Medycznego
w Białymstoku

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r.

Ocena programowa

Profil ogólnoakademicki

Raport Samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Uniwersytet Medyczny w Białymstoku

ul. Jana Kilińskiego 1

15-089 Białystok

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **Położnictwo**

1. Poziom/y studiów: II stopnia
2. Forma/y studiów: niestacjonarne
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{1,2}
Nauki medyczne
Nauki o zdrowiu

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej		Punkty ECTS	
		liczba	%
nauki medyczne	studia II stopnia	72	60

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny		Punkty ECTS	
			liczba	%
1.	nauki o zdrowiu	studia II stopnia	48	40

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

WYBRANE ZAGADNIENIA Z ZAKRESU NAUK SPOŁECZNYCH (A): psychologia zdrowia, prawo w praktyce położniczej, zarządzanie w położnictwie, dydaktyka medyczna, wielokulturowość w opiece nad kobietą, język angielski

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

² W okresie przejściowym do dnia 30 września 2019 uczelnie, które nie dokonały przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych lub artystycznych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.) podają dane dotyczące dotychczasowego przyporządkowania kierunku do obszaru kształcenia oraz wskazania dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.

Symbol	EFEKTY UCZENIA SIĘ	dziedzina oraz dyscyplina naukowa	odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji (symbol)
WIEDZA			
A.W1	modele i podejścia stosowane w psychologii zdrowia;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
A.W2	znaczenie wsparcia społecznego i psychologicznego w zdrowiu i chorobie oraz sytuacjach szczególnych w położnictwie i ginekologii;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
A.W3	teorie stresu psychologicznego, zależności między stresem a stanem zdrowia i innych psychologicznych determinantów zdrowia;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
A.W4	podejście salutogenetyczne podmiotowych uwarunkowań optymalnego stanu zdrowia i podejście patogenetyczne uwarunkowane chorobą;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
A.W5	procesy adaptacji człowieka do życia z przewlekłą chorobą i uwarunkowania tych procesów;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
A.W6	skutki prawne zdarzeń medycznych;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK

A.W7	istotę błędów medycznych w położnictwie w kontekście niepowodzenia w działaniach terapeutyczno-pielęgnacyjnych;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
A.W8	systemy ubezpieczeń w zakresie odpowiedzialności cywilnej;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
A.W9	uwarunkowania prawne przetwarzania danych wrażliwych w systemie informacji w ochronie zdrowia;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
A.W10	poziomy uprawnień do realizowania świadczeń zdrowotnych przez położną w odniesieniu do poziomów kwalifikacji;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
A.W11	metody zarządzania w systemie ochrony zdrowia;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
A.W12	zasady funkcjonowania organizacji i budowania struktur;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
A.W13	pojęcie kultury organizacyjnej i czynniki ją determinujące;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
A.W14	zasady świadczenia usług położniczych i sposób ich finansowania;	Dz n. medycznych i nauk o	P7S_WG P7S_WK

		zdrowiu/ nauki o zdrowiu	
A.W15	style zarządzania i cechy współczesnego przywództwa;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
A.W16	specyfikę funkcji kierowniczych, istotę delegowania zadań oraz proces i mechanizmy podejmowania decyzji;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
A.W17	zasady zarządzania strategicznego, marketing usług zdrowotnych oraz segmentację rynku usług położniczych i zasady ich finansowania;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
A.W18	zasady zarządzania zasobami ludzkimi i sposoby planowania rekrutacji kandydatów do pracy;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
A.W19	zakres obowiązków, odpowiedzialności i uprawnień zawodowych w zależności od zakresu kompetencji oraz uwarunkowania rozwoju zawodowego położnych;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
A.W20	naukowe podstawy ergonomii w środowisku pracy;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
A.W21	istotę procesu zmian w organizacji oraz techniki organizatorskie i zarządzania;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK

A.W22	modele i strategie zarządzania jakością;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
A.W23	modele opieki koordynowanej funkcjonujące w Polsce i w wybranych państwach na świecie, w szczególności opieki koordynowanej nad kobietą ciężarną;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
A.W24	podstawowe pojęcia z zakresu dydaktyki medycznej;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
A.W25	zasady przygotowania do działalności dydaktycznej;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
A.W26	metody nauczania i środki dydaktyczne stosowane w kształceniu przeddyplomowym i podyplomowym;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
A.W27	teorie i modele opieki w odniesieniu do wielokulturowości podopiecznych w opiece położniczo-neonatologicznej i ginekologicznej;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
A.W28	religijne, kulturowe, etniczne i narodowe uwarunkowania zachowań zdrowotnych oraz komunikację międzykulturową w aspekcie zdrowia prokreacyjnego, macierzyństwa i ojcostwa;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
A.W29	uwarunkowania społeczno-kulturowe i religijne w odniesieniu do opieki nad kobietą i jej rodziną.	Dz n. medycznych i nauk o	P7S_WG P7S_WK

		zdrowiu/ nauki o zdrowiu	
UMIEJĘTNOŚCI			
A.U1	rozpoznawać zaburzenia w funkcjonowaniu społecznym człowieka oraz oceniać proces adaptacji człowieka w różnych kontekstach zdrowia i choroby;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_UW P7S_UK
A.U2	wskazywać rolę wsparcia społecznego i psychologicznego w opiece nad człowiekiem zdrowym i chorym;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_UW P7S_UK
A.U3	wskazywać metody radzenia sobie ze stresem;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_UW P7S_UK
A.U4	oceniać zdarzenia w praktyce zawodowej położnej w kontekście zgodności z przepisami prawa oraz możliwości i sposobów dochodzenia roszczeń, a także wskazywać możliwości rozwiązania danego problemu;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_UW P7S_UK
A.U5	kwalifikować zdarzenia w praktyce zawodowej położnej zgodnie z przepisami prawa cywilnego, karnego i prawa pracy;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_UW P7S_UK
A.U6	analizować przyczyny błędów medycznych i proponować działania naprawcze;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_UW P7S_UK
A.U7	analizować strukturę zadań zawodowych położnych w kontekście posiadanych kwalifikacji;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o	P7S_UW P7S_UK

		zdrowiu	
A.U8	stosować metody analizy strategicznej niezbędne do funkcjonowania podmiotów wykonujących działalność leczniczą;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_UK P7S_UW
A.U9	organizować i nadzorować pracę zespołów pielęgniarских i położniczych;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_UW P7S_UK
A.U10	stosować różne metody podejmowania decyzji zawodowych i zarządczych;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_UW P7S_UK
A.U11	planować zasoby ludzkie, wykorzystując różne metody, organizować rekrutację pracowników i planować proces adaptacji zawodowej;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_UW P7S_UK
A.U12	opracowywać harmonogramy pracy personelu w oparciu o ocenę zapotrzebowania na opiekę położniczą;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_UW P7S_UK
A.U13	opracowywać plany rozwoju zawodowego własnego i podległego personelu położniczego;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_UW P7S_UK
A.U14	przygotowywać opisy stanowisk pracy dla położnych oraz zakresy obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_UW P7S_UK
A.U15	nadzorować jakość opieki położniczej w podmiocie	Dz n. medycznych	P7S_UW P7S_UK

	wykonywującym działalność leczniczą, w tym przygotowywać ten podmiot do zewnętrznej oceny jakości;	i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	
A.U16	koordynować realizację świadczeń zdrowotnych dla kobiet w zakresie opieki okołoporodowej;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_UW P7S_UK
A.U17	organizować proces dydaktyczny z wykorzystaniem nowoczesnych technologii stosowanych w kształceniu przeddyplomowym i podyplomowym;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK
A.U18	dobierać odpowiednie środki i metody nauczania w działalności dydaktycznej;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK
A.U19	dokonywać weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się i organizacji procesu kształcenia zawodowego;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK
A.U20	stosować różne metody komunikacji z kobietą i jej rodziną, uwzględniając różnice kulturowe, konsekwencje uchodźstwa, migracji i repatriacji;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK
A.U21	analizować religijno-kulturowe aspekty opieki nad kobietą i jej rodziną w okresie okołoporodowym i opieki neonatologicznej;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK
A.U22	stosować uwarunkowania religijne i kulturowe w odniesieniu do potrzeb kobiet w różnych okresach ich życia i różnym stanie zdrowia oraz ich rodzin;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n.	P7S_UW P7S_UK

		medyczne	
A.U23	analizować relację położna - pacjentka i wskazywać na bariery w komunikacji międzykulturowej;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK
A.U24	identyfikować problemy pacjentek oraz ich rodzin (niepowodzenia prokreacyjne, transplantologia, transfuzja, żywienie) wynikające z uwarunkowań kulturowych, religijnych i etnicznych kobiet w różnych okresach ich życia i różnym stanie zdrowia;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK
A.U25	porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_UW P7S_UK

ZAAWANSOWANA PRAKTYKA POŁOŻNICZA (farmakologia i ordynowanie produktów leczniczych, terapia bólu ostrego i przewlekłego, diagnostyka ultrasonograficzna w położnictwie i ginekologii, opieka specjalistyczna nad kobietą i jej rodziną w ujęciu interdyscyplinarnym, edukacja w praktyce zawodowej położnej)

Symbol	EFEKTY UCZENIA SIĘ	dziedzina oraz dyscyplina naukowa	odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji (symbol)
WIEDZA			
B.W1	mechanizmy działania leków i ich przemiany w ustroju zależne od wieku i problemów zdrowotnych;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
B.W2	regulacje prawne związane z odpłatnością za leki oraz refundacją środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyrobów medycznych;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK

B.W3	zasady ordynowania leków zawierających określone substancje czynne, z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
B.W4	zasady ordynowania określonych wyrobów medycznych, w tym wystawiania na nie recept albo zleceń;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
B.W5	skutki i objawy uboczne działania leków zawierających określone substancje czynne;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
B.W6	definicję bólu ostrego i przewlekłego, jego rodzaje, mechanizm i drogi przewodzenia oraz czynniki wpływające na jego odczuwanie;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
B.W7	kategorie bólu, metody diagnostyki i monitorowania bólu nowotworowego oraz metody i narzędzia kontroli i oceny odczuwania bólu przez pacjenta;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
B.W8	zasady postępowania i leczenia przeciwbólowego zgodnego z najnowszymi rekomendacjami i zaleceniami Polskiego Towarzystwa Badania Bólu;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
B.W9	mechanizmy działania leków przeciwbólowych z różnych grup i ich działania uboczne w czasie terapii bólu przewlekłego;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK

B.W10	niefarmakologiczne metody w terapii bólu;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
B.W11	zasady i odrębności w postępowaniu przy terapii przeciwbólowej pacjentów w wieku podeszłym oraz w terminalnej fazie choroby nowotworowej;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
B.W12	źródła i metody łagodzenia bólu u noworodka;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
B.W13	możliwości obrazowania przy różnych drogach dostępu z zastosowaniem nowoczesnej aparatury do diagnostyki ultrasonograficznej;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
B.W14	zasady wykonywania badania ultrasonograficznego narządów jamy brzusznej i miednicy mniejszej oraz narządu rodnej kobiety, w tym kobiety ciężarnej, kobiety rodzącej i kobiety w okresie połogu;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
B.W15	techniki wykonywania i zasady asystowania przy zabiegach wykonywanych przy użyciu ultrasonografu;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
B.W16	zastosowanie badania ultrasonograficznego w diagnostyce niepłodności;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
B.W17	zasady opisu i interpretacji diagnostyki ultrasonograficznej ciąży pojedynczej i wielopłodowej;	Dz n. medycznych i nauk o	P7S_WG P7S_WK

		zdrowiu/ nauki o zdrowiu	
B.W18	zasady wykonywania, oceny i dokumentowania badania serca płodu za pomocą różnych technik ultrasonograficznych;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
B.W19	regulacje prawne i normy etyczne dotyczące udzielania specjalistycznych świadczeń zdrowotnych w zakresie diagnostyki ultrasonograficznej w położnictwie i ginekologii;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
B.W20	aktualne standardy postępowania w opiece okołoporodowej nad pacjentką z chorobami układowymi, metabolicznymi, endokrynologicznymi i onkologicznymi, z zaburzeniami psychicznymi oraz nad pacjentką z niepełnosprawnością;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
B.W21	psychologiczne aspekty niepełnosprawności i ich znaczenie dla funkcjonowania kobiety z niepełnosprawnością w różnych okresach jej życia oraz dla funkcjonowania jej rodziny;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
B.W22	psychologiczne aspekty komplikacji ciążywo-położniczych i problemy psychoseksualne kobiet po porodzie;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
B.W23	zalecenia dietetyczne dla kobiet z patologicznym przebiegiem ciąży oraz z różnymi nawykami żywieniowymi i zaburzeniami odżywiania;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
B.W24	formy wsparcia kobiet w sytuacjach trudnych w okresie okołoporodowym oraz rodziców po urodzeniu dziecka z niepełnosprawnością, chorobą o złym rokowaniu lub po śmierci dziecka;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK

B.W25	najczęstsze problemy neurologiczne w okresie prokreacji, okołoporodowym i okołoklimakterycznym;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
B.W26	zasady diagnostyki, profilaktyki i leczenia chorób uwarunkowanych genetycznie oraz organizację opieki w tym zakresie;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
B.W27	rodzaje działań medycznych i prawnych w przypadku przemocy wobec dziewczynek i kobiet;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
B.W28	schorzenia układu moczowo-płciowego w okresie okołomenopauzalnym i problemy kobiet w okresie senium;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
B.W29	zasady opieki nad kobietą i noworodkiem uzależnionymi od środków odurzających i psychotropowych;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
B.W30	międzynarodowe procedury mające na celu minimalizowanie ryzyka transmisji wertykalnej wirusa HIV od matki do płodu;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
B.W31	programy wczesnej rehabilitacji i wspierania rozwoju noworodka oraz zasady profilaktyki, pielęgnacji, rehabilitacji i wczesnego leczenia u noworodków wad związanych z funkcjonowaniem narządu ruchu, z zespołem przykurczów i tym podobnych;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
B.W32	specyfikę ginekologii wieku dziecięcego i rozwojowego;	Dz n. medycznych i nauk o	P7S_WG P7S_WK

		zdrowiu/ nauki o zdrowiu	
B.W33	problemy kobiet wynikające z zaburzeń układu wewnątrzwydzielniczego, w szczególności dotyczące ginekologii endokrynologicznej;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
B.W34	zasady przygotowania pacjentki chorej na cukrzycę do zajścia w ciążę, metody edukacji w zakresie samokontroli i monitorowania glikemii, glikozurii i acetonurii, zasady postępowania w przypadku hipoglikemii i hiperglikemii oraz pojawienia się stanów zagrożenia życia występujących w cukrzycy;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
B.W35	wytyczne i programy organizacji promujących karmienie piersią w Polsce i na świecie oraz przepisy prawa w tym zakresie;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
B.W36	czynniki sprzyjające laktacji i zaburzające laktację;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
B.W37	zasady postępowania w przypadku sytuacji trudnych w laktacji, relaktacji i laktacji indukowanej;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
B.W38	wpływ leków, używek i chorób zakaźnych na laktację oraz możliwość karmienia piersią;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
B.W39	metody oceny siły mięśni dna miednicy oraz zasady treningu i profilaktyki dysfunkcji mięśni dna miednicy w wysiłkowym nietrzymaniu moczu, zespole pęcherza nadreaktywnego i obniżeniu pęcherza nadreaktywnego oraz dysfunkcji występujących po operacjach w obrębie podbrzusza, po ciąży i po porodzie;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK

B.W40	zasady kompleksowej opieki nad pacjentką z chorobą nowotworową narządu rodnego i piersi w różnym stopniu zaawansowania oraz prowadzenia edukacji terapeutycznej;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
B.W41	zasady edukacji pacjentki i jej rodziny w zakresie podawania i świadomego dozowania leków przeciwbólowych oraz monitorowania bólu nowotworowego;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
B.W42	specyfikę opieki nad pacjentką w terminalnej fazie choroby nowotworowej.	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
UMIEJĘTNOŚCI			
BU1	dobierać i przygotowywać zapisy form recepturowych leków zawierających określone substancje czynne, na podstawie ukierunkowanej oceny stanu pacjenta;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU2	interpretować charakterystyki farmaceutyczne produktów leczniczych;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU3	ordynować leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne oraz wystawić na nie recepty albo zlecenia;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU4	przewodzić edukację pacjenta w zakresie stosowanej farmakoterapii;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU5	oceniać ból ostry przy zastosowaniu skali jego natężenia dobranej do danej grupy pacjentów;	Dz. N. medycznych	P7S_UW P7S_UK

		i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UO
BU6	oceniać kliniczne przyczyny zmian w wartościach parametrów życiowych wynikające z odczuwanego bólu i podejmować w tym zakresie działania adekwatne do stanu pacjenta;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU7	podawać odpowiednimi drogami leki przeciwbólowe, modyfikując dawkę leku w zależności od stanu pacjenta;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU8	stosować odpowiednie metody niefarmakologiczne łagodzenia bólu w zależności od stanu pacjenta;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU9	dokumentować procedury realizowane w ramach terapii bólu ostrego i przewlekłego oraz prowadzić kartę leczenia bólu;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU10	oceniać poziom sprawności poznawczej pacjenta i natężenia bólu według odpowiedniej skali;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU11	oceniać skuteczność terapii bólu ostrego i przewlekłego;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU12	przewodzić edukację pacjenta w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji w terapii bólu przewlekłego;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n.	P7S_UW P7S_UK P7S_UO

		medyczne	
BU13	oceniać nasilenie bólu u noworodka oraz stosować zasady postępowania przeciwbólowego i sedacyjnego na Oddziale Intensywnej Terapii Noworodka;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU14	wykonywać badanie ultrasonograficzne narządów jamy brzusznej i miednicy mniejszej oraz wstępnie oceniać i opisywać wynik badania;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU15	różnicować anatomię ultrasonograficzną narządu rodnego w różnych okresach życia kobiety i wstępnie interpretować podstawowe wyniki badań ultrasonograficznych;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU16	rozpoznawać wczesną ciążę i jej umiejscowienie oraz oceniać prawidłowość rozwoju pęcherzyka ciążowego, a także wiek ciążowy, masę, dojrzałość płodu i jego położenie;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU17	wykonywać badanie ultrasonograficzne ciąży niskiego ryzyka, oceniać prawidłowość jej rozwoju, wielkość płodu, wykluczać duże wady anatomiczne płodu, oceniać stan płodu i popłodu (łożyska i płynu owodniowego) oraz opisywać wynik tego badania;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU18	dokonywać wstępnej oceny płodu i struktur w otoczeniu płodu oraz pogłębionej oceny serca, układu krążenia i innych struktur płodu za pomocą różnych technik ultrasonograficznych;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU19	wykonywać badanie ultrasonograficzne w ginekologii w ocenie nieprawidłowych zmian w obrębie narządu rodnego;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU20	interpretować podstawowe wyniki badań ultrasonograficznych z wykorzystaniem techniki	Dz. N. medycznych	P7S_UW P7S_UK

	przezpochwowej, przezodbytnicznej i przezbrzuszej w położnictwie i ginekologii;	i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UO
BU21	określać, w jakich stanach klinicznych, przy jakich podejrzeniach i przy uzyskaniu jakich obrazów powinno być wykonane konsultacyjne badanie ultrasonograficzne;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU22	oceniać stan zdrowia pacjentki w okresie okołoporodowym z chorobami układowymi, metabolicznymi, endokrynologicznymi i onkologicznymi oraz z zaburzeniami psychicznymi, a także pacjentki z niepełnosprawnością, na podstawie badania fizykalnego, oraz określać standard opieki położniczej nad nią;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU23	wskazywać różne formy wsparcia dla kobiet w sytuacjach trudnych w ciąży i w okresie połogu;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU24	organizować i podejmować współpracę z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie opieki nad kobietą i jej rodziną w przypadku choroby przewlekłej, niepełnosprawności i choroby o złym rokowaniu;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU25	wdrażać międzynarodowe procedury mające na celu zminimalizowanie ryzyka transmisji wertykalnej wirusa HIV od matki do płodu;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU26	rozpoznawać objawy współzależnienia i pomagać osobom współzależnym, wdrażając adekwatne postępowanie oraz sprawować opiekę w środowisku domowym nad kobietą i noworodkiem uzależnionymi od środków odurzających i psychotropowych;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU27	rozpoznawać środowiska zagrożone problemem przemocy w rodzinie i udzielać ofiarom profesjonalnej pomocy;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o	P7S_UW P7S_UK P7S_UO

		zdrowiu	
BU28	rozpoznawać objawy zaburzeń odżywiania w ciąży, w tym pregoreksji, i niedobory mineralno-witaminowe wynikające z restrykcyjnych diet oraz planować działania przeciwdziałające ich możliwym niekorzystnym skutkom dla kobiety w ciąży i dla płodu;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU29	realizować programy wczesnej stymulacji i opieki rozwojowej noworodka oraz monitorować zmiany zachowania noworodka przy użyciu Skali Oceny Zachowania Noworodka NBAS Thomasa Brazeltona;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU30	proponować metody pracy z pacjentką i jej rodzicami w ginekologii wieku dziecięcego i rozwojowego;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU31	analizować i interpretować konsekwencje endokrynologiczne zaburzeń czynności hormonalnej gonad;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU32	prowadzić poradnictwo w zakresie opieki prekoncepcyjnej nad pacjentką chorą na cukrzycę i w zakresie opieki okołoporodowej nad kobietą ciężarną, kobietą rodzącą i kobietą w okresie połogu chorą na cukrzycę oraz jej dzieckiem;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU33	opracowywać indywidualny program edukacji przedporodowej dla rodziców w przypadku ciąży fizjologicznej i powikłanej;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU34	prowadzić ewaluację działań edukacyjnych wobec kobiety ciężarnej, kobiety rodzącej, kobiety w okresie połogu i jej rodziny oraz kobiety zdrowej w każdym okresie jej życia, a także kobiety chorej ginekologicznie;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU35	prowadzić działania edukacyjne w zakresie laktacji, obejmując specjalistyczną opieką kobietę i jej dziecko,	Dz n. medycznych	P7S_UW P7S_UK

	niezależnie od stanu klinicznego i stopnia dojrzałości, w okresie przygotowania do karmienia piersią i w czasie jego trwania oraz w przypadku relaktacji i laktacji indukowanej;	i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_UO
BU36	planować działania edukacyjne w opiece nad kobietą ciężarną z zaburzeniami odżywiania;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU37	projektować rozwiązania usprawniające wdrażanie profilaktyki chorób narządu rodnoego w okresie senium;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU38	przewodzić edukację terapeutyczną pacjentki i jej rodziny dotyczącą objawów ubocznych leczenia onkologicznego, zapobiegania powikłaniom wynikającym z choroby lub procesu leczenia oraz w zakresie rehabilitacji wczesnej po leczeniu onkologicznym narządu rodnoego i piersi;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU39	planować i realizować działania mające na celu zapobieganie powikłaniom wynikającym z terminalnej fazy choroby.	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_UW P7S_UK P7S_UO

BADANIA NAUKOWE I ROZWÓJ PRAKTYKI POŁOŻNICZEJ (badania naukowe, seminarium dyplomowe, statystyka medyczna, informacja naukowa, praktyka położnicza oparta na dowodach naukowych, praktyka położnicza w perspektywie międzynarodowej)

Symbol	EFEKTY UCZENIA SIĘ	dziedzina oraz dyscyplina naukowa	odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji (symbol)
WIEDZA			
C.W1	kierunki, zakres i rodzaje badań naukowych w pielęgniarstwie i opiece położniczej;	Dz. N. medycznych i nauk o	P7S_WG P7S_WK

		zdrowiu/ n. medyczne	
C.W2	reguły dobrych praktyk w badaniach naukowych;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
C.W3	metody i techniki badawcze stosowane w ramach prowadzonego badania naukowego;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
C.W4	zasady przygotowywania baz danych do analiz statystycznych;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
C.W5	narzędzia informatyczne, testy statystyczne i zasady opracowania wyników badań naukowych;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
C.W6	źródła naukowej informacji medycznej;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
C.W7	sposoby wyszukiwania informacji naukowej w bazach danych;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
C.W8	zasady praktyki opartej na dowodach naukowych w medycynie (evidence based medicine) i w pielęgniarstwie (evidence based nursing practice);	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK

C.W9	procedurę uznawania kwalifikacji zawodowych położnych w Polsce i w państwach członkowskich Unii Europejskiej;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
C.W10	systemy kształcenia przeddyplomowego i podyplomowego położnych w wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
C.W11	systemy i współczesne kierunki organizowania opieki położniczej;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
C.W12	inicjatywy i strategie międzynarodowe dotyczące ochrony i promocji zdrowia kobiet;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
C.W13	zasady dostępu obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej do świadczeń zdrowotnych w świetle prawa Unii Europejskiej.	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
UMIEJĘTNOŚCI			
C.U1	wskazywać kierunki i zakres badań naukowych w pielęgniarstwie i opiece położniczej;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
C.U2	zaplanować badanie naukowe, omówić jego cel i spodziewane wyniki;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_UW P7S_UK P7S_UO P7S_UU
C.U3	przeprowadzić badanie naukowe, zaprezentować i	Dz. N.	P7S_UW

	zinterpretować jego wyniki oraz odnieść je do aktualnego stanu wiedzy;	medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UK P7S_UO P7S_UU
C.U4	przygotowywać bazy danych do obliczeń statystycznych;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
C.U5	stosować testy parametryczne i nieparametryczne dla zmiennych zależnych i niezależnych;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
C.U6	korzystać ze specjalistycznej literatury naukowej krajowej i zagranicznej, naukowych baz danych oraz informacji i danych przekazywanych przez międzynarodowe organizacje i stowarzyszenia położnicze;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
C.U7	wykorzystywać wyniki badań naukowych w zakresie opieki położniczej, ginekologicznej i neonatologicznej niezbędne do podjęcia właściwej decyzji w praktyce zawodowej;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
C.U8	przygotowywać rekomendacje w zakresie opieki położniczej w oparciu o wyniki badań naukowych;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
C.U9	stosować zróżnicowane modele opieki położniczej w kontekście nowoczesnego położnictwa, ginekologii i neonatologii;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
C.U10	analizować inicjatywy i strategie międzynarodowe dotyczące ochrony i promocji zdrowia kobiet w celu organizowania opieki nad kobietą w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia.	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/	P7S_UW P7S_UK P7S_UO

		n. medyczne	
--	--	----------------	--

DO DYSPOZYCJI UCZELNI

Symbol	EFEKTY UCZENIA SIĘ	dziedzina oraz dyscyplina naukowa	odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji (symbol)
WIEDZA			
U.W1	stany zagrożenia życia u kobiety w okresie okołoporodowym;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
U.W2	organizacja i specyfika pracy na bloku operacyjnym	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
U.W3	podstawowe zadania personelu bloku operacyjnego;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
U.W4	rodzaje i zastosowanie aparatury medycznej w obrębie bloku operacyjnego;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
U.W5	techniki operacyjne oraz rodzaje narzędzi chirurgicznych stosowanych w operacjach ginekologicznych;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
U.W6	program szkoły rodzenia, organizacja i prowadzenie szkoły rodzenia;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
U.W7	zna wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków;	Dz. N. medycznych	P7S_WG P7S_WK

		i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	
U.W8	zna ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, oraz zna procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
U.W9	zna zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
U.W10	zna grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach oraz postaci i drogi podania leków.	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
U.W11	zna środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
U.W12	zna rodzaje badań diagnostycznych i posiada wiedzę w zakresie ich zlecenia	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
U.W13	Zna właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
U.W14	różnicować pojęcie emocji i motywacji oraz osobowości i jej zaburzeń;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
U.W15	etapy rozwoju dziecka od poczęcia do narodzin oraz rozpoznać czynniki psychospołeczne warunkujące jego rozwój w okresie prenatalnym	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
U.W16	struktura i dynamika rodziny, społeczne konsekwencje choroby,	Dz. N.	P7S_WG

	bezdietności i ciąży niepożądaną oraz problemy nieletnich i samotnych matek;	medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WK
U.W17	standardy zapobiegania zakażeniom szpitalnym	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
U.W18	wyjaśnia funkcjonowanie człowieka w aspekcie psychicznym i społecznym	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
U.W19	zna różne metody wsparcia ciężarnej, rodzącej, położnicy, jej rodziny i bliskich w trudnych sytuacjach	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
U.W20	objaśnia systemy społecznego wsparcia i ich zastosowanie w pielęgniarstwie rodzinnym oraz zna organizacje pomocy społecznej	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
U.W21	podstawy hemogenetyki sądowej;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
U.W22	różnicowanie następstw urazu mechanicznego: obrażenia przyżyciowe, obrażenia sztykowe, obrażenia pośmiertne.	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
U.W23	etapy prawidłowego rozwoju dziecka;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
U.W24	idea rodzicielstwa bliskości;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o	P7S_WG P7S_WK

		zdrowiu	
U.W25	zakresy postępowania profilaktycznego i pielęgnacyjnego w odniesieniu do kobiet w wieku rozrodczym;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
U.W26	problemy zdrowotne kobiet o podłożu hormonalnym w różnych okresach życia, ze wskazaniem ich ewentualnej przyczyny;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
U.W27	patofizjologia, objawy kliniczne i powikłania chorób nowotworowych;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_WG P7S_WK
U.W28	zna metody badań z zakresu diagnostyki obrazowej oraz objawy rozpoznawania powikłań wczesnej i późnej radioterapii, sposoby ich zapobiegania i leczenia;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
U.W29	wymienia i charakteryzuje zasady postępowania z kobietą w ciąży powikłanej schorzeniami onkologicznymi;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
U.W30	prezentuje aktualne standardy i procedury" postępowania w onkologii ginekologicznej oraz standardy postępowania z ciężarną chorą ginekologicznie;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
U.W31	omawia fazy reakcji psychicznej pacjentek po zabiegu okaleczającym, np. mastektomii, oraz wskazuje metody psychoterapii;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_WG P7S_WK
UMIĘJŃNOŚCI			
U.U1	oceniać stan świadomości pacjentki z wykorzystaniem właściwych metod oceny (schematów i klasyfikacji);	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO

U.U2	sprawować nadzór nad ciężarną z krwawieniem w pierwszej i drugiej połowie ciąży oraz udzielać pierwszej pomocy w sytuacji krwotoku okołoporodowego;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
U.U3	diagnozować wstępnie zatorowość płucną oraz wdrażać działania ratujące życie w przypadku zatorowości płucnej;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
U.U4	oceniać ciężkość urazu oraz proponować procedury postępowania uwzględniające ciężkość urazu, czas trwania ciąży i stan ogólny poszkodowanej położnicy;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
U.U5	współuczestniczyć w przygotowaniu sali operacyjnej do zabiegu operacyjnego;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
U.U6	przyjąć pacjentkę na blok operacyjny i ułożyć do operacji;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
U.U7	przygotować narzędzia, bieliznę operacyjną i sprzęt jednorazowego użytku do zabiegu operacyjnego oraz postępować z w/w materiałami w trakcie i po zabiegu;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
U.U8	posługuje się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
U.U9	posiada umiejętności umożliwiające wystawianie recept na leki niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zleceń lekarskich;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
U.U10	posiada umiejętność przygotowania zapisu form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/	P7S_UW P7S_UK P7S_UO

		n. medyczne	
U.U11	posiada umiejętność doboru środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i umiejętności umożliwiające wystawianie recept na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zleceń lekarskich, oraz potrafi udzielać informacji o ich stosowaniu	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
U.U12	potrafi rozpoznawać wskazania do wykonania określonych badań diagnostycznych i posiada umiejętności umożliwiające wystawianie skierowań na określone badania diagnostyczne;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
U.U13	potrafi przygotować i podawać leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
U.U14	potrafi przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
U.U15	ocenia wpływ choroby, hospitalizacji i innych sytuacji trudnych na stan fizyczny, psychiczny i funkcjonowanie społeczne człowieka;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
U.U16	różnicuje procesy poznawcze i zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne ;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
U.U17	stosuje środki ochrony własnej, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
U.U18	stosuje odpowiedni opatrunek na ranie z uwzględnieniem etiologii rany, etapu gojenia się rany i stanu pacjenta	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
U.U19	potrafi zastosować zasady aseptyki i antyseptyki w postępowaniu	Dz. N. medycznych	P7S_UW P7S_UK

	z raną oparzeniową i owrzodzeniową kończyn dolnych	i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UO
U.U20	opracowuje projekty pielęgniarских działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców potrzebujących wsparcia w szerokim ujęciu, np. formy wsparcia dla kobiet w okresie senu, formy wsparcia dla kobiet z chorobą nowotworową, praktyczne sposoby okazywania wsparcia kobietom w tzw. stanie niemocy psychicznej	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	
U.U21	rozpoznawać znamiona śmierci, zmiany związane z zabiegami reanimacyjnymi, zmiany o charakterze rozkładowym, zmiany o charakterze utrwalającym. Oględziny zwłok na miejscu zdarzenia. Sądowo-lekarska sekcja zwłok. Modyfikacje techniki sekcyjnej. Zabezpieczanie materiałów do dalszych badań. Ustalanie tożsamości zwłok nie znanych, kośćców i rozkawałkowanych.	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
U.U22	rozpoznawać niepokojące objawy w rozwoju dziecka;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
U.U23	wskazywać wpływ dotyku na prawidłowy rozwój psychomotoryczny dziecka;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
U.U24	wskazywać fizjologiczny i psychologiczny aspekt oddziaływania muzyki na rozwój dziecka;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
U.U25	prowadzi edukację w zakresie samoobserwacji cyklu miesięczkowego u dziewcząt i zaburzeń cyklu miesięczkowego, bierze czynny udział w diagnostyce i terapii tych zaburzeń oraz określa wpływ stylu życia na przebieg cyklu miesięczkowego;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
U.U26	organizuje edukację oraz prowadzi czynne poradnictwo w zakresie sterowania płodnością;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
U.U27	podejmuje działania profilaktyczne chorób nowotworowych narządu rodowego i gruczołu piersiowego i sprawuje opiekę nad chorą z zaawansowanym procesem nowotworowym;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO

U.U28	rozpoznaje problemy psychologiczne kobiet po usunięciu piersi i narządów rodnych oraz podejmuje działania rehabilitacyjne kobiet po operacjach ginekologicznych i mastektomii;	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
U.U29	dokonyuje pomiaru, oceny i monitorowania bólu oraz modyfikuje dawkę leczniczą leków przeciwbólowych i innych znoszących dokuczliwe objawy (duszność, nudności, wymioty, lęk);	Dz. N. medycznych i nauk o zdrowiu/ n. medyczne	P7S_UW P7S_UK P7S_UO

KOMPETENCJE SPOŁECZNE absolwent jest gotów do:			
K1	krytycznej oceny działań własnych i współpracowników przy zachowaniu szacunku dla różnic światopoglądowych i kulturowych;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_KR P7S_KK P7S_KO
K2	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemów;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_KR P7S_KK P7S_KO
K3	okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu położnej i solidarność zawodową;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_KR P7S_KK P7S_KO
K4	okazywania troski o bezpieczeństwo własne, otoczenia i współpracowników;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_KR P7S_KK P7S_KO
K5	rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu położnej i wskazywania priorytetów w realizacji czynności zawodowych;	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_KR P7S_KK P7S_KO
K6	ponoszenia odpowiedzialności za realizowanie świadczeń	Dz n.	P7S_KR

	zdrowotnych;	medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_KK P7S_KO
K7	wykazywania profesjonalnego podejścia do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów.	Dz n. medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki o zdrowiu	P7S_KR P7S_KK P7S_KO

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	2
Skład zespołu przygotowującego raport samooceny	33
Wskazówki ogólne do raportu samooceny	35
Prezentacja uczelni	36
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	39
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	39
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	47
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	58
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	67
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	77
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	83
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	85
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	92
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	104
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	106
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	114
Część III. Załączniki	117
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	117
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	122

Wskazówki ogólne do raportu samooceny

Raport samooceny przygotowywany przez uczelnię jest jednym z podstawowych źródeł informacji wykorzystywanych przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w procesie oceny programowej. Jego głównym celem jest prezentacja koncepcji i programu studiów, uwarunkowań jego realizacji oraz miejsca i roli kształcenia w otoczeniu społecznym i gospodarczym, w odniesieniu **do szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia** określonych w załączniku do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, a także refleksja nad stopniem spełnienia tych kryteriów.

Istotnymi cechami raportu samooceny jest analityczne i auto refleksyjne podejście do prezentowanych w nim treści oraz poparcie przedstawianych w raporcie aspektów programu studiów i jego realizacji specyficznymi przykładami stosowanych rozwiązań, ze szczególnym uwzględnieniem wyróżniających je cech oraz dobrych praktyk. Raport powinien być zwięzły. W części I jego objętość nie powinna przekraczać 40 000 znaków.

We wzorze raportu samooceny zawarte zostały wskazówki mówiące o tym, co warto rozważyć i do czego odnieść się w raporcie. Zwrócono w nich uwagę na te elementy, odpowiadające szczegółowym kryteriom oceny programowej i przyjętym standardom jakości, do których odniesienie się umożliwi dokonanie pełnej samooceny, a następnie przeprowadzenie rzetelnej oceny przez zespół oceniający PKA.

Wskazówek tych nie należy traktować jako obligatoryjnych dla uczelni przygotowującej raport samooceny. Uczelnia w samoocenie każdego kryterium ma prawo w pełni autonomicznie przedstawiać kluczowe czynniki uwiarygadniające jego spełnienie. Wyłącznym celem wskazówek jest pomoc w zrozumieniu istoty każdego z kryteriów, wskazanie informacji najważniejszych dla procesu oceny oraz zainspirowanie do formułowania pytań, na które warto poszukiwać odpowiedzi w procesie samooceny i opracowywania raportu, a także w celu doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku.

Należy pamiętać, że zgodnie z § 17 ust. 3 statutu PKA z dnia 13 grudnia 2018 r., Uczelnia powinna opublikować raport samooceny na swej stronie internetowej przed wizytacją zespołu oceniającego.

Prezentacja uczelni

Należy krótko przedstawić aktualne, istotne informacje charakteryzujące uczelnię w powiązaniu z prowadzeniem ocenianego kierunku studiów (rekomendowane co najwyżej 1800 znaków).

Uniwersytet Medyczny w Białymstoku to nowoczesna, prężnie rozwijająca się publiczna Uczelnia wyższa, której misją jest jak najlepsze kształcenie profesjonalnej, odpowiedzialnej, nowoczesnej kadry medycznej; prowadzenie badań naukowych na najwyższym poziomie międzynarodowym; wdrażanie innowacyjnych rozwiązań aplikacyjnych we współpracy z podmiotami udzielającymi świadczeń medycznych oraz podejmowanie działań stanowiących odpowiedź na potrzeby społeczne.

Nasza Uczelnia stale inwestuje w rozwój kadry naukowo-dydaktycznej. Naukowcy wyjeżdżają na liczne stypendia naukowe, staże, szkolenia, wizyty studyjne w najlepszych ośrodkach naukowych i dydaktycznych na świecie. Corocznie zwiększa się liczba współpracujących z naszą Uczelnią Naukowców z zagranicy, reprezentujących dynamicznie rozwijające się światowe ośrodki naukowo – badawcze. Działania te procentują wzrostem dorobku naukowego pracowników Uczelni.

Liczba 121 profesorów tytularnych i 165 doktorów habilitowanych na prawie 856 nauczycieli akademickich, daje jeden z najwyższych wskaźników i plasuje Uniwersytet w czołówce wszystkich uczelni w Polsce. Pracownicy Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku to eksperci w swoich dziedzinach nauki, zasiadający w komitetach naukowych, redakcjach czasopism oraz konsultanci krajowi i wojewódzcy. Dynamiczna i kreatywna kadra to również ogromny potencjał w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych, zarówno naukowych, jak i unijnych oraz w komercjalizacji badań naukowych. Uniwersytet Medyczny w Białymstoku realizuje wiele zadań naukowych o istotnym znaczeniu dla regionu i kraju. Aktualnie strategicznymi projektami badawczymi są: innowacyjne badania kohortowe pozwalające na wykrycie chorób cywilizacyjnych we wczesnych stadiach ich rozwoju (Białystok Plus) oraz stworzenie referencyjnego modelu diagnostyki personalizowanej guzów nowotworowych (Strategmed).

Aktualnie na 15 kierunkach medycznych studiuje 5300 studentów, w tym 400 w języku angielskim. Studenci zagraniczni pochodzą m.in. z Norwegii, Szwecji, USA, Kanady, Niemiec, Hiszpanii, Arabii Saudyjskiej. Pełna oferta edukacyjna UMB to: Analityka Medyczna, Biostatystyka, Dietetyka, Elektroradiologia, Farmacja, Fizjoterapia, Kosmetologia, Lekarski, Lekarsko-Dentystyczny, Logopedia z Fonoaudiologią, Pielęgniarstwo, Położnictwo, Ratownictwo Medyczne, Techniki Dentystyczne i Zdrowie Publiczne oraz studia doktoranckie i podyplomowe. Absolwenci Uczelni przygotowani są do pracy z pacjentem, w trosce o jego dobro oraz poszanowanie uniwersalnych zasad etycznych, ale też jako przyszli pracownicy nauki zgłębiający tajniki wiedzy, którą potrafią stosować w praktyce.

Uczelnia dysponuje ultra nowoczesną bazą naukowo-dydaktyczną, w skład której wchodzi m.in.: nowoczesny Uniwersytecki Szpital Kliniczny, Euroregionalne Centrum Farmacji, Centrum Dydaktyczno-Naukowe Wydziału Nauk o Zdrowiu, Centrum Badań Klinicznych, Centrum Medycyny Doświadczalnej, Centrum Badań Innowacyjnych, Centrum Bioinformatyki i Analizy Danych, Laboratorium Obrazowania Molekularnego oraz Centrum Symulacji Medycznych.

Potwierdzeniem znaczącej pozycji Uniwersytetu jest wysoka ocena parametryczna Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, według której w czterostopniowej skali wszystkie trzy Wydziały UMB posiadają kategorię A oraz status KNOW (2012 – 2017). Ponadto UMB, jako jedyna polska uczelnia, zdobył prestiżowy grant na prowadzenie studiów doktoranckich w konkursie COFUND w ramach Działań Marii Skłodowskiej-Curie w Programie Ramowym Komisji Europejskiej Horyzont 2020.

Na uczelni działają koła naukowe i organizacje studenckie, w ramach których studenci prowadzą badania kliniczne, zdobywają praktyczne umiejętności, biorą udział w konferencjach naukowych oraz rozwijają swoje zainteresowania.

Uniwersytet Medyczny w Białymstoku jest otwarty na współpracę z przedsiębiorcami z różnych branż. Naukowcy UMB patentują i komercjalizują wiele wynalazków. Do jednych

z ostatnich należą: Medical Honey produkt na bazie ekstraktu propolisu opóźniający rozwój glejaka mózgu, preparat na licencji UMB wzmacniający pszczoły firmy LOB, sztuczna ślina, czy prace nad ekstraktem z grzyba z Puszczy Białowieskiej, który zwalcza raka jelita grubego.

Siedzibą władz Uczelni jest XVIII-wieczny barokowy Pałac, zwany Wersalem Północy, usytuowany w centrum miasta. W bliskiej odległości znajduje się kampus Uczelni: budynki dydaktyczne, dwa szpitale kliniczne oraz domy studenta i obiekty sportowe.

We wrześniu 2019 r. podczas Kongresu na Uniwersytecie Jagiellońskim, Uniwersytet Medyczny w Białymstoku przystąpił do grona sygnatariuszy Deklaracji Społecznej Odpowiedzialności Uczelni (DSOU). Kongres Społecznej Odpowiedzialności Nauki - Nauka dla Ciebie zorganizowany był przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju w ramach konferencji Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Głównym celem Kongresu była dyskusja na temat społecznej roli uczelni i aktywnego uczestnictwa szkół wyższych w procesie rozwoju społeczno-gospodarczego.

30.10.2019 r. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego rozstrzygnęło pierwszy konkurs pn. „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza”. Uniwersytet Medyczny w Białymstoku znalazł się w najlepszej 20-tce polskich uczelni wyższych w kraju.

Od lat wszystkie ogólnopolskie rankingi wskazują na Uniwersytet Medyczny w Białymstoku jako najlepszą uczelnię akademicką w tej części Polski.

Wydział Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku powstał w 1999 r. Początkowo funkcjonował jako Oddział Pielęgniarstwa na Wydziale Lekarskim i kształcił w ramach zaocznych studiów magisterskich na kierunku Pielęgniarstwo. Od 2000 r. rozpoczęto kształcenie na dziennych studiach licencjackich na kierunkach: Pielęgniarstwo i Fizjoterapia oraz na specjalności Dietetyka, a od 2002 r. także na kierunku Położnictwo i na specjalności Zdrowie Publiczne. W 2003 roku, mocą Uchwały Senatu Akademii Medycznej Białymstoku powołano Wydział Pielęgniarstwa i Ochrony Zdrowia. W dniu 27 marca 2008 r., decyzją Senatu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku została zmieniona nazwa Wydziału Pielęgniarstwa i Ochrony Zdrowia na Wydział Nauk o Zdrowiu.

Wydział Nauk o Zdrowiu UMB posiada doskonale przygotowaną kadrę nauczającą, strukturę organizacyjną oraz bazę lokalową zapewniającą realizację nowoczesnego programu dydaktycznego i naukowego. Na Wydziale zatrudnionych jest 181 nauczycieli akademickich, w tym 23 profesorów i 25 doktorów habilitowanych.

W chwili obecnej strukturę Wydziału tworzy 32 jednostek, w tym: 9 Klinik, 20 Zakładów, 2 Samodzielne Pracownie i 1 Studium. Wszystkie jednostki biorą udział w kształceniu lekarzy, lekarzy dentyków, pielęgniarek, położnych, elektroradiologów, dietetyków, fizjoterapeutów, ratowników medycznych, logopedów i fonoaudiologów oraz studentów zdrowia publicznego i biostatystyki. Wydział korzysta z bazy dwóch szpitali klinicznych: Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego oraz Uniwersyteckiego Dziecięcego Szpitala Klinicznego, a także z jednostek organizacyjnych UMB zlokalizowanych w bazie obcej: Szpitala Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (Klinika Geriatrii UMB), Białostockiego Centrum Onkologii (Klinika Onkologii UMB), SP ZOZ w Choroszczy (Klinika Psychiatrii UMB).

Aktualnie na Wydziale Nauk o Zdrowiu można studiować na 9 kierunkach studiów:

- Biostatystyka (studia I studia stacjonarne)
- Dietetyka (studia I stopnia stacjonarne, II stopnia stacjonarne/niestacjonarne)
- Elektroradiologia (studia I i II stopnia stacjonarne)
- Fizjoterapia (studia jednolite magisterskie stacjonarne i niestacjonarne, II stopnia stacjonarne i niestacjonarne)
- Logopedia z Fonoaudiologią (studia I i II stopnia stacjonarne)
- Pielęgniarstwo (studia I i II stopnia stacjonarne)
- Położnictwo (studia I stopnia stacjonarne, II stopnia stacjonarne/niestacjonarne)
- Ratownictwo Medyczne (studia I stopnia stacjonarne)
- Zdrowie Publiczne (studia I stopnia stacjonarne i II stopnia stacjonarne/niestacjonarne)

Na Wydziale wydawane jest anglojęzyczne czasopismo naukowe Progress in Health Sciences. Działa tu także Wydziałowe Centrum Wolontariatu. W ciągu każdego roku prowadzonych jest kilkanaście akcji charytatywnych i środowiskowych promujących prozdrowotny tryb życia.

Liczba studentów na Wydziale w latach 2015 – 2019:

2015 rok*	2016 rok*	2017 rok*	2018 rok*	2019 rok*
1589	1640	1783	1898	1889

*stan na dzień 30 listopada danego roku kalendarzowego

Na Wydziale uruchomiono kształcenie na studiach podyplomowych w zakresie dietetyki klinicznej, psychodietetyki, epidemiologii oraz promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej.

Zgodnie z nową klasyfikacją dziedzin i dyscyplin Uczelnia posiada prawo nadawania stopnia naukowego doktora i doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, dyscyplinach: nauki farmaceutyczne, nauki medyczne, nauki o zdrowiu.

W roku akademickim 2012/2013 Wydział Nauk o Zdrowiu uruchomił kształcenie na studiach III stopnia (doktoranckich):

- w dziedzinie nauk medycznych, dyscyplinie medycyna,
- w dziedzinie nauk o zdrowiu.

Wydział Nauk o Zdrowiu posiada następujące pozytywne oceny programowe Polskiej Komisji Akredytacyjnej oraz Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkół Pielęgniarek i Położnych:

Kierunek studiów	Uzyskana ocena	Numer uchwały Polskiej Komisji Akredytacyjnej	Rok akademicki, w którym zaplanowano ponowną ocenę
Położnictwo	pozytywna	653/2013	2019/2020
Pielęgniarstwo	pozytywna	599/2016	2022/2023
Zdrowie Publiczne	pozytywna	600/2016	2022/2023
Fizjoterapia	pozytywna	529/2018	2023/2024

Kierunek studiów	Numer uchwały Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkół Pielęgniarek i Położnych
Pielęgniarstwo	Decyzja 21/IV/2017
Położnictwo	Decyzja nr 58/IV/2015

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

.....
Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

1. powiązania koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów), oczekiwań formułowanych wobec kandydatów, oferowanych specjalności/specjalizacji,
2. związku kształcenia z prowadzoną w uczelni działalnością naukową, w tym do głównych kierunków działalności naukowej prowadzonej w uczelni w dyscyplinie/dyscyplinach, do której/których kierunek jest przyporządkowany oraz najważniejszych osiągnięć naukowych uczelni w tym zakresie z ostatnich 5 lat będących wynikiem tej działalności (kategoria naukowa, prestiżowe publikacje, granty, nagrody, awanse naukowe), a także sposobów wykorzystania wyników działalności naukowej w opracowaniu i doskonaleniu programu studiów, jak również w procesie jego realizacji, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości zdobywania przez studentów kompetencji badawczych i udziału w badaniach,
3. zgodności koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, roli i znaczenia interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia,
4. sylwetki absolwenta, przewidywanych miejsc zatrudnienia absolwentów,
5. cech wyróżniających koncepcję kształcenia oraz wykorzystanych wzorców krajowych lub międzynarodowych,
6. kluczowych kierunkowych efektów uczenia się, z ukazaniem ich związku z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów, a także z dyscypliną/dyscyplinami, do której/których kierunek jest przyporządkowany,
7. efektów uczenia się prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, z ukazaniem przykładowych rozwinięć na poziomie wybranych zajęć lub grup zajęć służących zdobywaniu tych kompetencji, w przypadku kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera/magistra inżyniera,
8. spełnienia wymagań odnoszących się do ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Przy formułowaniu koncepcji kształcenia na kierunku Położnictwo (zarówno dla studiów I, jak i II stopnia) uwzględniono:

1. misję i strategię Uczelni i Wydziału,
2. zasoby i możliwości jej realizacji,
3. potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, a także wyniki monitorowania karier absolwentów,
4. obowiązujące regulacje prawne i wzorce międzynarodowe,
5. opinie interesariuszy zewnętrznych oraz wewnętrznych.

Koncepcja kształcenia na kierunku Położnictwo jest ściśle związana zarówno ze „Strategią Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku na lata 2013-2020” określoną Uchwałą Senatu

UMB nr 54/12 z dn. 28.06.2012 r. (Załącznik nr 1), jak i ze „Strategią Rozwoju Wydziału Nauk o Zdrowiu UMB na lata 2017-2020 (Załącznik nr 2).

Misją Uczelni jest stałe podnoszenie wiedzy medycznej, farmaceutycznej oraz w zakresie zdrowia publicznego w celu świadczenia najlepszej opieki zdrowotnej. Odbywa się to poprzez prowadzenie działalności dydaktycznej i naukowej, a w szczególności:

- wyposażenie absolwentów w kompetencje zawodowe, m.in. w zakresie położnictwa zgodnie z Polską Ramą Kwalifikacji oraz ze strategią międzynarodowej kooperacji dydaktyczno-naukowej,
- prowadzenie badań naukowych oraz kształcenie pracowników naukowo-dydaktycznych we współpracy z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami naukowymi i dydaktycznymi,
- prowadzenie wysoko specjalistycznej działalności diagnostyczno-leczniczej oraz uczestniczenie w sprawowaniu opieki zdrowotnej,
- prowadzenie studiów podyplomowych, kursów i szkoleń w celu kształcenia nowych umiejętności niezbędnych na rynku pracy w systemie uczenia się przez całe życie,
- podyplomowe kształcenie specjalistycznych kadr opieki zdrowotnej,
- wprowadzenie i utrzymanie standardów obowiązujących w Zjednoczonej Europie, w zakresie działalności dydaktycznej, naukowej i opieki zdrowotnej,
- współudział w praktycznym wykorzystaniu osiągnięć nauki oraz szerzenie oświaty prozdrowotnej w społeczeństwie poprzez współpracę z organizacjami naukowymi i gospodarczymi, organami samorządowymi, stowarzyszeniami kulturalnymi i społecznymi.

Szeroko rozumiana edukacja medyczna, obejmująca zarówno przeddyplomowe, jak i wysokospecjalistyczne kształcenie kadr ochrony zdrowia, w powiązaniu z szerzeniem w społeczeństwie oświaty prozdrowotnej, jest ściśle ukierunkowana na interes publiczny. Społeczną misję Uczelni dopełnia uczestnictwo w życiu regionu i kraju, przejawiające się współpracą społeczności akademickiej z organami samorządowymi, organizacjami gospodarczymi oraz towarzystwami naukowymi. Realizując programy badawcze, Uczelnia współpracuje z wieloma zagranicznymi ośrodkami naukowymi, uniwersytetami i szpitalami klinicznymi. Ze względu na swoje geograficzne położenie (wschodnie tereny Unii Europejskiej), Uniwersytet Medyczny w Białymstoku odgrywa szczególnie istotną rolę w rozwijaniu współpracy naukowej i klinicznej z sąsiednimi krajami Europy Wschodniej. Współpraca z Instytutem Medycznym w Grodnie, Mińsku, Kownie, Lwowie i Wilnie ma już ponad 30-letnią tradycję.

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku jest także zgodna ze strategią rozwoju Wydziału Nauk o Zdrowiu UMB, która koresponduje z misją i strategią Uczelni. Strategia ta zakłada m.in. utworzenie nowych kierunków studiów podyplomowych, adresowanych m.in. do absolwentów kierunku Położnictwo, czy utworzenie szkoły rodzenia, w której studenci ocenianego kierunku mogliby realizować praktyki zawodowe.

MNiSW w rankingu oceny potencjału naukowego jednostek naukowych, przyznało Wydziałowi w dwóch ostatnich ocenach parametrycznych kategorię A. Dzięki uprawnieniom do nadawania stopnia doktora i doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, dyscyplinach: nauki medyczne oraz nauki o zdrowiu, na Uczelni wspomagany jest rozwój kadry akademickiej.

Badania naukowe prowadzone na Wydziale pozostają w ścisłym związku z kształceniem na kierunku Położnictwo. Wśród licznych kierunków badawczych jednostek kształcących na kierunku znajdują się m.in.: onkologia kliniczna i doświadczalna w ginekologii, zaburzenia statyki narządu rodowego i nietrzymanie moczu u kobiet, etiopatogeneza porodu przedwczesnego, klimakterium i hormonalna terapia zastępcza, zagrożenia zawodowe pracowników ochrony zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem agresji, mobbingu, wypalenia zawodowego i zagrożeń biologicznych, interdyscyplinarne badania naukowe związane z jakością życia oraz obiektywizacją oceny stanu pacjenta dla potrzeb planowania pielęgnowania, promocji zdrowia, edukacji zdrowotnej oraz samoopieki w zdrowiu i chorobie, ocena niektórych parametrów antropometrycznych oraz wskaźników gospodarki tłuszczowej u noworodków urodzonych w terminie porodu, metody

planowania rodziny i zachowania seksualne młodzieży, a także bioetyka oraz społeczne postawy wobec zapłodnienia in vitro. Powyższe obszary badawcze znajdują szerokie odzwierciedlenie w programie studiów oraz treściach poszczególnych przedmiotów. Kadra naukowo-dydaktyczna UMB biorąca udział w kształceniu na kierunku Fizjoterapia prowadzi badania naukowe w powyższej tematyce w ramach podstawowej działalności statutowej, badań własnych, prac promocyjnych oraz prac ze studentami w kołach naukowych. Tematy badawcze i ich wyniki mają bezpośrednie przełożenie na nowe koncepcje kształcenia oraz realizację programu kształcenia. Nowe metody potwierdzone badaniami naukowymi przekazywane studentom w trakcie kształcenia pozwalają na nabywanie przez studentów kompetencji pozwalających na lepsze pełnienie funkcji zawodowych i uświadamiają konieczność pracy naukowo-badawczej na rzecz ciągłego rozwoju dyscypliny. Liczne koła naukowe funkcjonujące w ramach Wydziału aktywizują działalność naukowo – badawczą i dydaktyczną studentów. Do studentów kierunku Położnictwo skierowane są przede wszystkim: SKN Położnych Kliniki Neonatologii i Intensywnej Terapii Noworodka, którego zainteresowania naukowe są skoncentrowane na neonatologii, pielęgnacji noworodka donoszonego i przedwześnie urodzonego oraz na wszelkich chorobach i schorzeniach występujących w tym okresie życia, a także SKN Zakładu Położnictwa, Ginekologii i Opieki Położniczo-Ginekologicznej, którego działalność naukowa skupia się na analizie bieżących zjawisk i procesów w dziedzinie położnictwa i ginekologii, rozwoju nowoczesnego położnictwa i świadomego rodzicielstwa oraz aktualnych problemach zdrowotnych kobiet na każdym etapie życia. Studenci ocenianego kierunku, w szczególności osoby zrzeszone w ramach studenckich kół naukowych, biorą aktywny udział w licznych krajowych konferencjach naukowych, w których otrzymują nagrody i wyróżnienia. Są oni także autorami publikacji naukowych np. w monografiach naukowych wydawanych na Wydziale Nauk o Zdrowiu oraz w czasopiśmie naukowych. Ponadto oba SKN prowadzą żywą działalność edukacyjną w białostockich szkołach średnich z zakresu podstaw płodności kobiety, przebiegu ciąży, rozwoju płodu, porodu naturalnego, cięcia cesarskiego, antykoncepcji oraz chorób przenoszonych drogą płciową, a także organizują cykliczne akcje promocyjne i charytatywne, np. Dzień Wcześniaka w Klinice Neonatologii i Intensywnej Terapii Noworodka, Mikołajki, Włóczykiew, czy Medyczny Reniferek, w ramach której studenci zbierają: pampersy, chusteczki higieniczne i nawilżające dla niemowląt, śpiochy, rajstopki, skarpetki, środki do pielęgnacji skóry, szampony, dezodoranty, żele pod prysznic i wiele innych tego typu produktów, a wszystkie zebrane rzeczy trafiają do potrzebujących. Studenci, prowadząc badania poszukują nowych rozwiązań w działaniach zawodowych. Działalność studentów wdraża przyszłych absolwentów do prowadzenia badań i wkładu w rozwój dyscypliny. Wyniki przeprowadzonych badań mają praktyczne zastosowanie w procesie dydaktycznym, a w szczególności wpływają na indywidualizację kształcenia i przygotowanie studenta do realizacji/kontynuacji kształcenia W Szkole Doktorskiej w macierzystej Uczelni.

Wydział współpracuje z organizacjami naukowymi i gospodarczymi, organami samorządowymi, towarzystwami naukowymi i społecznymi, m.in. ze szkołami średnimi w pozyskiwaniu kandydatów na studia wśród najlepszych maturzystów. Wypełnianie społecznej misji obejmuje również kształtowanie w systemie uczenia się przez całe życie, nowych umiejętności niezbędnych na rynku pracy (w ramach studiów podyplomowych, kursów i szkoleń). Wydział uczestniczy w życiu regionu i kraju szerząc oświatę prozdrowotną i proekologiczną, oferując warsztaty tematyczne i koła zainteresowań, kontynuując działalność Akademii Młodego Naukowca i Uniwersytetu Zdrowego Seniora, w które angażują się zarówno studentki, jak i kadra ocenianego kierunku, a także rozwijając w społeczeństwie potrzebę samokształcenia. W ramach szerokiej promocji Wydziału organizowane są imprezy otwarte, takie jak: Dzień Akademicki, Noc Muzeów, Festiwal Nauki i Sztuki, Targi Edukacyjne, „Studiuj w UMB”, „Kariera Medyka”, czy inne formy promocji. Szeroki dostęp studentów Wydziału do nowoczesnych technologii oraz zasobów informatyczno-bibliotecznych, działalność w ramach studenckich kół naukowych, udział w konferencjach naukowych, działaniach promocyjnych i członkostwo w licznych organizacjach studenckich jest wyrazem realizacji koncepcji kształcenia uwzględniającej zdobywanie umiejętności samodzielnej nauki, krytycznego myślenia oraz rozwijania własnych zainteresowań.

Koncepcja kształcenia na kierunku Położnictwo jest w pełni zgodna z powyższymi strategiami i zakłada podnoszenie poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji przyszłych absolwentów kierunku Położnictwo w warunkach edukacyjnych odpowiadających naturalnemu środowisku przyszłej pracy absolwenta. Koncepcja ta uwzględnia wyposażenie absolwentów w kompetencje zawodowe zgodne z oczekiwaniami rynku pracy, a także kształtowanie postaw etycznych oraz zdolności do komunikowania się z innymi osobami związanymi z procesem diagnostyczno-terapeutycznym.

Znajomość koncepcji kształcenia jest rozpowszechniana:

- podczas posiedzeń Wydziałowej Komisji ds. Programów Studiów,
- podczas posiedzeń Rad Wydziału, odbywających się przynajmniej raz w miesiącu,
- podczas posiedzeń Uczelnianego i Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia,
- podczas spotkań poświęconych procesowi kształcenia ze studentami i doktorantami, opiekunami lat, opiekunami praktyk zawodowych (najczęściej w ramach Rad Pedagogicznych odbywających się raz w semestrze),
- podczas zebrań poświęconych dydaktyce, organizowanych dla pracowników naukowo-dydaktycznych w poszczególnych jednostkach,
- podczas spotkań z pracodawcami i innymi interesariuszami zewnętrznymi,
- podczas spotkań Senackiej Komisji ds. Dydaktyki i Wychowania,
- poprzez upublicznienie treści misji i strategii Uczelni (m.in. w odniesieniu do kierunku Położnictwo) na stronach internetowych i w uczelnianych czasopismach „Medyk Białostocki” oraz „Młody Medyk”.

Zgodnie z misją i strategią Uczelni, którą jest konsekwentne prowadzenie działań promocyjnych mających na celu wyróżnienie Uczelni z grona innych, podobnych jej instytucji, Uczelnia stosuje następujące standardy:

- bieżąca aktualizacja strony internetowej. Znajdują się tam wszystkie informacje dotyczące zasad rekrutacji, programu studiów, warunków studiowania, języka wykładowego, wysokości opłat, a także komunikaty dla kandydatów (aktualności),
- stworzenie profilu Wydziału na Facebooku i aktywne administrowanie tym profilem (narzędzie wysoko cenione wśród studentów oraz pracowników),
- uruchomienie komunikatora „Live-Chat” (umożliwienie kandydatom komunikacji on-line z pracownikami Biura Promocji i Rekrutacji),
- stworzenie profilu Rekrutacja UMB na Facebooku i aktywne administrowanie tym profilem,
- stworzenie profilu na Twitterze i aktywne administrowanie tym profilem,
- zamieszczanie logotypu Uczelni na wszystkich dokumentach będących w obiegu zewnętrznym,
- organizowanie dni otwartych oraz innych działań mających na celu przybliżenie warunków i zasad studiowania np. cykl akcji pt. „Studuj w UMB” – Uczelnię odwiedzają uczniowie z wiodących liceów w regionie podlaskim; młodzież uczestniczy w warsztatach, wykładach i ćwiczeniach oraz prezentacji rekrutacyjnej,
- promowanie Uczelni wśród kandydatów na studia, poprzez wizyty w szkołach średnich powiązane z prezentacją oferty edukacyjnej,
- regularne uczestnictwo Uczelni w targach edukacyjnych i podobnych tematycznie imprezach,
- dbanie o wizerunek Uczelni w prasie i mediach oraz Internecie, poprzez zamieszczanie ogłoszeń i informacji na temat ważniejszych wydarzeń z życia Uczelni,
- druk i kolportaż wspomagających materiałów promocyjnych typu informatory, broszury i ulotki,
- promowanie Uczelni w regionie poprzez coroczny udział w organizacji Festiwalu Nauki i Sztuki, Nocy Muzeów oraz podczas targów ogólnopolskich, np. na stadionie PGE Narodowy w Warszawie.

Wydział dysponuje bazą i kadrą dydaktyczną zapewniającą wysoką jakość kształcenia. Wszystkie zajęcia kluczowe dla absolwenta kierunku Położnictwo realizowane są na bazie

nowocześnie wyposażonych jednostek organizacyjnych Uczelni. Nabywanie efektów uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji odbywa się w naturalnym środowisku zawodowym absolwentów tego kierunku, tj. w specjalistycznych oddziałach szpitalnych (Klinikach), salach porodowych, szkołach rodzenia, etc. Zajęcia praktyczne są także realizowane w ultranowoczesnym Centrum Symulacji Medycznej, wyposażonym m.in. salę porodową i do ćwiczeń umiejętności położniczych wysokiej wierności. W sali tej znajdują się zaawansowane symulatory dziecka, noworodka oraz rodzącej kobiety. Wydział zapewnia również realizację kierunkowych efektów uczenia się rozwijając stale bazę naukowo – dydaktyczną. Do dyspozycji studentów jest m.in. nowoczesnych gmach Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego i Centrum Dydaktyczno-Naukowego Wydziału Nauk o Zdrowiu UMB.

Właściwej realizacji koncepcji kształcenia na kierunku Położnictwo sprzyjają też zasoby kadrowe Wydziału. Obok praktycznego doświadczenia zawodowego, kadra dydaktyczna posiada także doświadczenie badawcze zdobyte m. in. w zagranicznych ośrodkach naukowych, co zapewnia wysoki standard nauczania. Pracownicy Wydziału prowadzący zajęcia kluczowe dla zawodu położnej posiadają nie tylko stopnie i tytuły naukowe, ale także ugruntowane doświadczenie zawodowe zdobywane poza Uczelnią, poświadczane dyplomami i certyfikatami. Wielu nauczycieli akademickich Wydziału stanowi środowisko opiniotwórcze dla potrzeb regionu i kraju. Należą do zespołów eksperckich różnych instytucji publicznych (np. NCN, NAWA, PKA, RDN, CK) oraz są powoływani w skład gremiów opiniotwórczych, a także aktywnie udzielają się w międzynarodowych i krajowych towarzystwach naukowych. Pełnią również liczne funkcje recenzenckie w prestiżowych, międzynarodowych czasopismach naukowych.

Koncepcja kształcenia na wszystkich kierunkach studiów Uczelni, w tym na kierunku Położnictwo, jest zorientowana na potrzeby otoczenia, w tym w szczególności rynku pracy. W nawiązaniu do sylwetki absolwenta kierunku Położnictwo, koncepcja uwzględnia potrzebę kształtowania jak najlepszych umiejętności praktycznych, umiejętności współpracy z lekarzami, w szczególności specjalistami z zakresu ginekologii i położnictwa oraz kształtowania kultury zachowań prozdrowotnych i poczucia współodpowiedzialności za zdrowie pacjentek. Systematyczne badanie losów absolwentów na przestrzeni kilku lat wskazuje na stałe zapotrzebowanie na zawód położnej. Spora część doskonale przygotowanych do pracy w zawodzie absolwentów znajduje też zatrudnienie w innych krajach lub decyduje się na założenie własnej działalności gospodarczej, do czego również są przygotowywani w toku kształcenia.

Absolwenci studiów na kierunku Położnictwo przygotowani są do realizacji zadań zawodowych przez sprawowanie samodzielnej opieki holistycznej nad kobietą zdrową, chorą, w różnym wieku, środowisku zamieszkania oraz w środowisku szpitalnym i noworodkiem do 6. tygodnia życia. Absolwenci przygotowani są do podjęcia pracy w miejscach takich, jak: sala porodowa, oddziały położnicze, noworodkowe (położniczo-noworodkowe), oddziały patologii ciąży, oddziały ginekologiczne w szpitalach klinicznych, jednostkach badawczo-rozwojowych lub wieloprofilowych szpitalach o zasięgu regionalnym oraz ośrodkach położniczej i pielęgniarstwa opieki domowej, środowiskowej i w szkołach rodzenia.

Absolwent studiów II stopnia na kierunku Położnictwo:

1. posiada znajomość specjalistycznej problematyki z zakresu położnictwa, neonatologii, ginekologii, onkologii ginekologicznej, diagnostyki ultrasonograficznej w położnictwie i ginekologii oraz metodologii badań naukowych.
2. umie:
  - a. rozwiązywać problemy zawodowe, szczególnie związane z podejmowaniem decyzji w sytuacjach trudnych wynikających ze specyfiki podejmowanych czynności zawodowych i warunków ich realizacji;
  - b. prowadzić badania naukowe i upowszechniać ich wyniki;
  - c. stosować odpowiednie przepisy prawa w działalności zawodowej;
  - d. opracowywać założenia polityki kadrowej odpowiednie do zapotrzebowania pacjentów na opiekę położniczą, położniczo-neonatologiczną i ginekologiczną;
  - e. stosować metody i techniki organizacji i zarządzania w badaniu i rozwiązywaniu problemów organizacyjnych oraz usprawniać praktykę zawodową położnej;

- f. planować własną aktywność edukacyjną i stałe dokształcanie się w celu aktualizacji wiedzy;
- g. określić standardy profesjonalnej opieki położniczej w okresie prekoncepcyjnym i okołoporodowym, opieki położniczej nad kobietą zagrożoną chorobą i chorą ginekologicznie oraz kobietą w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia, a także wdrażanie je do praktyki zawodowej położnej;
- h. wykonywać podstawowe badania ultrasonograficzne narządów jamy brzusznej i miednicy mniejszej oraz ciąży niskiego ryzyka, a także wstępną ocenę i opisywanie wyniku tego badania;
- i. opracowywać i wdrażać programy edukacji zdrowotnej, w tym prowadzenie poradnictwa laktacyjnego;
- j. prowadzić edukację terapeutyczną kobiety w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia;
- k. samodzielnie udzielać określonych świadczeń specjalistycznych z zakresu opieki nad kobietą ciężarną, kobietą rodzącą i kobietą w okresie połogu, pacjentkami chorymi na cukrzycę i choroby nowotworowe narządów rodnych oraz piersi w różnych etapach tych chorób, a także świadczeń specjalistycznych z zakresu terapii bólu ostrego i przewlekłego;
- l. samodzielnie ordynować wybrane produkty lecznicze, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyrobów medycznych, w tym wystawiać na nie recepty lub zlecenia.

Absolwent studiów II stopnia na kierunku Położnictwo jest przygotowany do podjęcia studiów w Szkole Doktorskiej.

Zasadniczy wpływ na kreowanie koncepcji kształcenia prowadzonego na Wydziale, mają obowiązujące regulacje prawne oraz wytyczne międzynarodowe, określające kompetencje zawodowe położnych.

Do najważniejszych krajowych aktów prawnych regulujących kształcenie na ocenianym kierunku należą:

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 ze zm.),
2. Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1669),
3. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz.U. 2019 poz. 1573),
4. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa (Dz.U. 2018 poz. 345),
5. Rozporządzenie MNiSW z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. z 2019 r. poz. 2218),
6. Rozporządzenie MNiSW z dnia 27 września 2018 r. w studiów (Dz. U. z 2018 r., poz. 1861 ze zm.).

Na Uczelni dostosowano dokumentację do ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz do aktów wykonawczych do obowiązującej ustawy.

Międzynarodowymi wzorcami wykorzystywanymi w procesie kreowania koncepcji kształcenia są publikowane wyniki badań naukowych, w tym uzyskane przez kadrę Uczelni/Wydziału w ramach realizacji projektów badawczo-naukowych.

Realizowana na Wydziale koncepcja kształcenia jest wypadkową oczekiwań, uzgodnień i zaleceń wewnętrznych i zewnętrznych interesariuszy Wydziału. Ich czynny udział jest szczególnie widoczny na etapie projektowania, a zwłaszcza doskonalenia programu studiów.

Wewnętrznym interesariuszem Wydziału jest szeroko pojęta społeczność akademicka, w tym (w przypadku kierunku Położnictwo) przedstawiciele nauczycieli akademickich oraz studentów, a także w mniejszym stopniu doktorantów. Ich wkład w koncepcję kształcenia wynika ze współpracy przedstawicieli tych gremiów z Wydziałowym i Uczelnianym Zespołem ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, Biurem Karier, Radą Wydziału, a także z Wydziałową Komisją ds. Programów Studiów, Kolegium Dziekańskim, opiekunami praktyk zawodowych, opiekunami roku, Samorządem Studenckim, kołami naukowymi i organizacjami studenckimi.

Głównymi interesariuszami zewnętrznymi Wydziału są pracodawcy i absolwenci kierunku Położnictwo. Ich przedstawiciele są stałymi członkami Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, a ich opinie i uwagi poprzedzają ostateczne zatwierdzenie przez Senat UMB i/lub Radę Wydziału takich dokumentów jak: programy studiów, efekty uczenia się, plany studiów, itp. Jednocześnie opinie zarówno studentów, jak i absolwentów, dotyczące funkcjonowania systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku pozyskiwane są ponadto w ramach działalności Uczelnianego Biura Karier, Biura ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, Działu Spraw Studenckich oraz anonimowych ankiet studenckich. Ponadto, proces kształcenia na kierunku Położnictwo jest prowadzony w bezpośrednim kontakcie z bazą i kadrą medyczną, co zapewnia bezpośrednią współpracę interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych.

Główne założenia i cele polityki jakości kształcenia na kierunku Położnictwo II stopnia oraz procedury doskonalenia koncepcji kształcenia są zgodne z „Uczelnianym Systemem Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku”, wprowadzonym Uchwałą Senatu UMB nr 102/2012 z dn. 19.11.2012 r. Narzędzia i metody doskonalenia koncepcji kształcenia określone są zapisami Uchwały Senatu nr 102/2019 z dnia 28.11.2019 w sprawie Uczelnianego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku (Załącznik nr 3) oraz Zarządzeniem Rektora nr 93/2019 z dn. 09.12.2019 r. określającym Regulamin Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w UMB (Załącznik nr 4).

Zasadniczą rolę w procesie określania, weryfikacji i doskonalenia koncepcji kształcenia odgrywają interesariusze wewnętrzni, w tym – nauczyciele akademicy i studenci oraz interesariusze zewnętrzni - przedstawiciele środowiska zawodowego. Swoje opinie, uwagi, sugestie i wymagania dotyczące koncepcji programu studiów przekazują przed opracowaniem projektów programów studiów, mając możliwość odniesienia się do poziomu swojej satysfakcji z jakości przygotowania absolwentów do wykonywania zawodu położnej w minionych latach.

Reasumując, udział interesariuszy wewnętrznych zaznacza się na poziomie:

1. gremiów odpowiedzialnych za opracowanie i doskonalenie koncepcji i programu studiów (Wydziałowa Komisja ds. Programów Studiów na kierunku Położnictwo, Rada Wydziału, Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, Uczelniany Zespół ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, Samorząd Studencki), w których zasiadają przedstawiciele studentów, Władz Wydziału i nauczycieli akademickich,
2. informacji zbieranych w drodze anonimowych ankiet studenckich, opracowanych przez Dział Informatyki i Teletransmisji,
3. informacji pochodzących z ankiet pn. „Weryfikacja i ocena realizacji efektów uczenia się” wypełnianych przez osoby odpowiedzialne za prowadzenie przedmiotów (po ich zrealizowaniu w danym semestrze).

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi ma miejsce:

1. podczas spotkań poświęconym kształceniu praktycznemu, w szczególności realizowaniu praktyk zawodowych,
2. na poziomie Wydziałowego i Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia,
3. poprzez bezpośredni udział w realizacji efektów uczenia się z wybranych przedmiotów/modułów,
4. na poziomie opiekunów praktyk zawodowych z ramienia instytucji przyjmującej.

Opinie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych są poddawane pod dyskusję w trakcie posiedzeń Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, jako głównego organu odpowiedzialnego za jakość kształcenia na kierunku.

Zgodnie z § 6 ust. 2 Regulaminu Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, ocena kształtowania sylwetki absolwenta jest realizowana poprzez badania losów zawodowych absolwentów celem weryfikacji jakości kształcenia, przygotowania absolwentów do podjęcia pracy, oczekiwań co do przyszłej pracy zawodowej lub sytuacji na rynku pracy, a także celem weryfikacji uzyskiwania zamierzonych efektów uczenia się oraz dostosowania efektów uczenia się do potrzeb rynku pracy.

Podobnie, zgodnie z ww. Regulaminem (§ 6 ust. 3-5) bezpośrednio po ukończeniu studiów odbywa się monitorowanie opinii absolwentów UMB w zakresie osiągniętych efektów uczenia się na poszczególnych kierunkach studiów oraz po roku od ukończenia studiów odbywa się monitorowanie opinii absolwentów UMB w zakresie kariery zawodowej. Okresowo (nie rzadziej niż co 4 lata) odbywa się monitorowanie opinii pracodawców w zakresie przygotowania absolwentów do pracy zawodowej celem dopasowania treści programowych do potrzeb rynku pracy. Okresowo (nie rzadziej niż co 4 lata) następuje ponadto ankietyzacja potencjalnych pracodawców np. kierowników jednostek zatrudniających absolwentów (np. kierowników aptek, gabinetów lekarskich, kosmetycznych, rehabilitacyjnych, laboratoriów – wybór należy do grup roboczych, wchodzących w skład Zespołów odpowiednich Wydziałów lub przewodniczących Wydziałowych Zespołów). Ostatnie monitorowanie pracodawców i potencjalnych pracodawców miało miejsce w 2019 r. (Załącznik nr 5). Najwyżej przez pracodawców zatrudniających absolwentów Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku po kierunku Położnictwo ocenione zostały takie kompetencje jak: umiejętność samodzielnego przyjęcia porodu siłami natury (4,87), umiejętność wykrywania stanów odbiegających od normy u matki i dziecka w okresie ciąży, porodu i połogu (4,80). Niewiele niżej pracodawcy ocenili takie kompetencje jak: dysponowanie szczegółową wiedzą z zakresu medycyny perinatalnej, neonatologii, ginekologii i pielęgniarstwa (4,67). Oczekiwane przez pracodawców, którzy chcieliby zatrudnić absolwentów kierunku Położnictwo są w najwyższym stopniu takie kompetencje jak: umiejętność samodzielnego przyjęcia porodu siłami natury oraz umiejętność wykrywania stanów odbiegających od normy u matki i dziecka w okresie ciąży, porodu i połogu. Średnia ocena tych aspektów wyniosła (5,00). Niżej - na ocenę (4,00) pracodawcy ocenili następujące kompetencje: dysponowanie ogólną wiedzą z zakresu nauk medycznych, umiejętność sprawowania opieki zdrowotnej nad kobietą ciężarną, rodzącą i w okresie połogu, przekwitania i senu oraz umiejętność edukowania kobiet na temat dojrzwania, planowania rodziny, rozrodu, ochrony macierzyństwa itp.

Senat UMB na mocy Uchwały nr 75/2019 w sprawie przyporządkowania kierunków studiów do dyscyplin naukowych w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku, przyporządkował kierunek Położnictwo II stopnia do dyscypliny nauk medycznych (60% - dyscyplina wiodąca) oraz do dyscypliny nauk o zdrowiu (40%) (Załącznik nr 6).

Zakładane efekty uczenia się na kierunku Położnictwo II stopnia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się w roku akademickim 2019/2020 zawarte są w załączniku do Uchwały Senatu UMB nr 77/2019 z dn. 19.09.2019 r. (Załącznik nr 7).

Efekty uczenia się zostały opracowane zgodnie z koncepcją, celami kształcenia oraz założeniami ogólnoakademickiego profilu kierunku Położnictwo. Zakładane na ww. kierunku efekty uczenia się są zgodne z poziomami Polskiej Ramy Kwalifikacji dla studiów II stopnia, a także z obowiązującymi standardami kształcenia dla kierunku Położnictwo, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz.U. 2019 poz. 1573).

Uwzględniają one ponadto nabycie umiejętności praktycznych związanych z kierunkiem Położnictwo oraz kompetencji językowych – umiejętności posługiwania się językiem obcym na poziomie B2+. Przedmiotowe efekty uczenia się, zawarte w sylabusach z poszczególnych przedmiotów, są najczęściej powtórzeniem (rzadziej uszczegółowieniem) odpowiednio przypisanych

efektów kierunkowych. Przykładowo efekt uczenia się z zakresu wiedzy z przedmiotu Opieka specjalistyczna w ginekologii o symbolu BW28 o treści „zna schorzenia układu moczowo-płciowego w okresie okołomenopauzalnym i problemy kobiet w okresie senu” odnosi się do kierunkowego efektu uczenia się B.W28. o tej samej treści.

W celu sprawdzenia, czy wszystkie założone w programie efekty uczenia się mogą być uzyskane w wyniku realizacji modułów kształcenia przewidzianych programem studiów, Wydział sporządza matrycę efektów uczenia się (przykładowa matryca efektów uczenia się dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się w roku akademickim 2019/2020 stanowi **Załącznik nr 8**).

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:

.....

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

.....

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

- 1. doboru kluczowych treści kształcenia, w tym treści związanych z wynikami działalności naukowej uczelni w dyscyplinie/dyscyplinach, do której/których jest przyporządkowany kierunek oraz w zakresie znajomości języków obcych, ze wskazaniem przykładowych powiązań treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się oraz dyscypliną/dyscyplinami, do której/których kierunek jest przyporządkowany,*
- 2. doboru metod kształcenia i ich cech wyróżniających, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, w tym w szczególności umożliwiających przygotowanie studentów do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunek jest przyporządkowany lub udział w tej działalności, stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego,*
- 3. zakresu korzystania z metod i technik kształcenia na odległość,*
- 4. dostosowania procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia,*
- 5. harmonogramu realizacji studiów z uwzględnieniem: zajęć lub grup zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów (w przypadku gdy uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych), zajęć lub grup zajęć związanych z działalnością naukową prowadzoną w uczelni oraz zajęć lub grup zajęć rozwijających kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego, jak również zajęć lub grup zajęć do wyboru,*
- 6. doboru form zajęć, proporcji liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebności grup studenckich oraz organizacji procesu kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem harmonogramu zajęć (w przypadku, gdy uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych),*

7. programu i organizacji praktyk, w tym w szczególności ich wymiaru i terminu realizacji oraz doboru instytucji, w których odbywają się praktyki, a także liczby miejsc praktyk – w przypadku, gdy w planie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe,
8. doboru treści i metod kształcenia, form, liczebności grup studenckich w odniesieniu do zajęć lub grup zajęć, na których studenci osiągają efekty uczenia się prowadzące o uzyskania kompetencji inżynierskich, w przypadku kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera/magistra inżyniera,
9. spełnienia reguł i wymagań w zakresie programu studiów i sposobu organizacji kształcenia, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Zasady dotyczące tworzenia programu i planu studiów oraz tworzenia dokumentacji określone są w:

- Uchwale Senatu UMB nr 47/2019 z dnia 29.05.2019 r. w sprawie wytycznych dotyczących opracowywania programów studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia, jednolitych studiów magisterskich w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku (Załącznik nr 9),
- Uchwale Rady Wydziału nr 176/2019 z dnia 28.05.2019 r. w sprawie zatwierdzenia wzorów programu studiów, planu studiów, matrycy efektów uczenia się obowiązujących na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku (Załącznik nr 10)

oraz w Regulaminie Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w UMB.

Zasady te obejmują następujące obszary:

- szczegółowego zdefiniowania zamierzonych efektów uczenia się (obejmujących także praktyki zawodowe) w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji,
- weryfikacji opinii absolwentów pod kątem osiągniętych efektów uczenia się,
- badania opinii pracodawców i potencjalnych pracodawców w zakresie przygotowania absolwentów do pracy zawodowej, celem dopasowania treści programowych do potrzeb rynku pracy,
- prowadzenia badań losów zawodowych absolwentów w celu oceny jakości kształcenia, przygotowania do podjęcia pracy, oczekiwań co do przyszłej pracy zawodowej lub sytuacji na rynku pracy,
- kontroli przestrzegania obowiązujących zasad wprowadzania zmian w programach i organizacji studiów.

Program studiów w cyklu kształcenia rozpoczynającym się w roku akad. 2019/2020 został zatwierdzony Uchwałą Senatu UMB nr 77/2019 z dn. 19.09.2019 r. zatwierdzenia programów studiów, efektów uczenia się na poszczególne kierunki studiów na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się w roku akademickim 2019/2020 (Załącznik nr 11). Program studiów jest zgodny z przepisami obowiązującego prawa w zakresie szkolnictwa wyższego, w tym z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz.U. 2019 poz. 1573) oraz wytycznymi dotyczącymi opracowywania programów studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich w UMB.

Projekt opisu zakładanych efektów uczenia się przygotowuje Wydziałowa Komisja ds. Programów Studiów dla poszczególnych kierunków studiów na Wydziale, uwzględniając nauczane treści programowe oraz misję i strategię Uczelni i Wydziału, a także doświadczenie zawodowe kadry akademickiej i wyniki dorobku naukowo-dydaktycznego Wydziału. Na etapie doskonalenia programu

studiów, Wydziałowa Komisja ds. Programów Studiów przywiązuje szczególną wagę do opinii przedstawicieli studentów, stanowiących stały skład Komisji oraz osób odpowiedzialnych za poszczególne moduły/przedmioty, opracowujących sylabusy z poszczególnych przedmiotów. Komisja korzysta też z przykładów dobrych praktyk obserwowanych w innych uczelniach. Sylabusy udostępnione są na stronie internetowej poszczególnych jednostek realizujących kształcenie na ocenianym kierunku, zaś na tablicach ogłoszeń znajdują się najważniejsze informacje dla studentów (harmonogram zajęć, tematyka zajęć, literatura obowiązkowa i zalecana, etc.).

Członkami Komisji są nauczyciele akademicki z największym doświadczeniem zawodowym, merytorycznym i organizacyjnym, aktywnie prowadzący badania naukowe w zakresie położnictwa i ginekologii. Ze względu na strukturę zatrudnienia, część członków ww. Komisji to zarazem absolwenci Wydziału/Uczelni. W składzie Wydziałowej Komisji ds. Programów Studiów są też stali przedstawiciele studentów w osobach starostów lub osób delegowanych z poszczególnych lat studiów.

Analiza i ocena zgodności założonych efektów uczenia się z programem studiów i sylabusami należy do zadań wydziałowych struktur oceniających jakość kształcenia na kierunku Położnictwo.

Doskonalenie programu studiów jest jednym z głównych zadań wdrożonego w Uczelni systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia. Systematyczny przegląd programu studiów oraz pozyskiwanie zwrotnej informacji od interesariuszy zewnętrznych i absolwentów (zgodnie z procedurami opisanymi w Regulaminie Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w UMB) zapewniają włączanie treści kształcenia spójnych z aktualnymi koncepcjami i trendami w położnictwie i ginekologii, a także wynikami prowadzonych w tym obszarze badań naukowych. Metody bieżącej weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się zawarte są w programie studiów oraz w sylabusach poszczególnych przedmiotów.

Studia na kierunku Położnictwo II stopnia o profilu ogólnoakademickim prowadzone są w formie niestacjonarnej. Kształcenie dla cyklu kształcenia rozpoczętego w roku akademickim 2019/2020 (aktualny I rok II stopnia) trwa 4 semestry (120 punktów ECTS) i obejmuje 2869 godzin zajęć, w tym 1304 godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich (w tym 4 godziny – szkolenie BHP). Warunkiem wydania dyplomu ukończenia studiów jest uzyskanie określonych w programie studiów efektów uczenia się, wymaganej liczby punktów ECTS oraz liczby godzin, odbycie przewidzianych w programie studiów praktyk zawodowych, obrona pracy dyplomowej oraz zdanie egzaminu dyplomowego. Absolwenci kierunku Położnictwo II stopnia otrzymują dyplom i tytuł zawodowy magistra położnictwa. Liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia wynosi 90 pkt. Liczba punktów ECTS w ramach zajęć związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów uwzględniających udział studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności wynosi 68,5 pkt. Liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych wynosi 23 pkt. Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z języka obcego wynosi 6 pkt. Procentowy wskaźnik punktów ECTS w modułach/grupach zajęć do wyboru wynosi 5.

W celu sprawdzenia, czy wszystkie założone w programie efekty uczenia się mogą być uzyskane w wyniku realizacji modułów kształcenia przewidzianych programem studiów, sporządzana jest matryca określająca relacje między kierunkowymi i przedmiotowymi efektami uczenia się.

Program studiów II stopnia dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się w roku akademickim 2019/2020 zakłada uzyskanie przez absolwenta efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji w obrębie następujących obszarów:

- nauki społeczne i humanistyczne (psychologia zdrowia, prawo w praktyce położniczej, zarządzanie w położnictwie, dydaktyka medyczna, wielokulturowość w opiece nad kobietą, język angielski),
- zaawansowana praktyka położnicza (farmakologia i ordynowanie produktów leczniczych, terapia bólu ostrego i przewlekłego, diagnostyka ultrasonograficzna w położnictwie i

ginekologii, opieka specjalistyczna nad kobietą i jej rodziną w ujęciu interdyscyplinarnym, edukacja w praktyce zawodowej położnej),

- badania naukowe i rozwój praktyki położniczej (badania naukowe, seminarium dyplomowe, statystyka medyczna, informacja naukowa, praktyka położnicza oparta na dowodach naukowych, praktyka położnicza w perspektywie międzynarodowej).

W ramach planu studiów zaplanowano również następujące przedmioty do dyspozycji Uczelni: pielęgniarstwo operacyjne w położnictwie i ginekologii, przygotowanie do rodzicielstwa, stany nagłe w położnictwie, dietetyka w położnictwie, a także przedmioty fakultatywne (Podstawy farmakologii, Macierzyństwo wobec dziecka o specjalnych potrzebach zdrowotnych, Pielęgnowanie pacjenta z ranami, Prowadzenie grup wsparcia w położnictwie i ginekologii, Medycyna sądowa, Metody wczesnej oceny i stymulacji rozwoju noworodka i niemowlęcia, Doradztwo zdrowotne wobec kobiety i jej rodziny jako element samodzielności zawodowej położnej oraz Pielęgniarstwo onkologiczne). Tematyka zajęć fakultatywnych umożliwia studentom zdobycie dodatkowych umiejętności, w tym związanych z prowadzeniem badań naukowych, a tym samym podniesienie ich kompetencji.

Dobór treści programowych w podziale na poszczególne przedmioty oraz dobór form ich realizacji przedstawia plan studiów II stopnia dla cyklu rozpoczynającego się od roku akademickiego 2019/2020 (Załącznik nr 12).

Program studiów, w tym plan studiów uwzględnia właściwą sekwencję oraz proporcję przedmiotów/modułów, łączenie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk społecznych i humanistycznych z praktykami zawodowymi. Studenci są przygotowani nie tylko do jak najlepszej, profesjonalnej realizacji zadań związanych z wykonywaniem zawodu położnej, ale też do rozwiązywania problemów zawodowych. Przygotowani są także do prowadzenia badań naukowych w zakresie swojej specjalności oraz publikowania ich wyników w celu rozwoju zawodu, wiedzy i praktyki położniczej, podnoszenia jakości świadczeń oraz prowadzenia wymiany informacji.

Podczas I roku studiów realizowane są treści programowe zawarte w grupie nauk społecznych i humanistycznych umożliwiające studentowi spojrzenie z innej perspektywy na profesję położnej wobec innych obszarów nauki i praktyki. Ponadto studenci uzyskują niezbędną wiedzę i umiejętności dotyczące badań naukowych i rozwoju praktyki położniczej, dające podstawę do zaplanowania i przeprowadzenia badań naukowych, będących kluczowym elementem przygotowania pracy dyplomowej. Zarówno w trakcie I, jak i II roku studiów realizowane są treści zawarte w bloku „Zaawansowana praktyka położnicza”, jak i przedmioty do dyspozycji Uczelni obejmujące najnowsze osiągnięcia nauki w zakresie specjalności położnictwo i ginekologia. Język angielski realizowany podczas trzech semestrów przygotowuje studentów do swobodnego posługiwania się językiem specjalistycznym z zakresu położnictwa. Praktyki zawodowe realizowane są równolegle do kształcenia teoretycznego. W ramach realizacji zaplanowanych treści programowych student osiąga wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne szczegółowo opisane w efektach uczenia się. Uświadamiany jest również ścisły związek postępu w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu z zawodem położnej i konieczność kształcenia ustawicznego.

Szczegóły programu studiów zawarte są w corocznie aktualizowanych sylabusach z poszczególnych zajęć dydaktycznych. Szeroki dostęp do harmonogramów, planów studiów i sylabusów (jak również Regulaminów dydaktycznych jednostek) zapewnia umieszczenie ich na stronie internetowej Wydziału oraz poszczególnych jednostek organizacyjnych prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku. Dodatkowo, najważniejsze informacje związane z procesem kształcenia z uwzględnieniem poszczególnych przedmiotów (harmonogram zajęć, tematyka zajęć, literatura obowiązkowa i zalecana, etc.) udostępniane są na tablicach ogłoszeń w jednostkach naukowo-dydaktycznych.

Zasady podziału na grupy studenckie reguluje Uchwała nr 70/2017 Senatu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku z dnia 28.06.2017r. w sprawie zmiany Uchwały nr 64/2013 Senatu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku z dnia 27.06.2013r. w sprawie liczebności grup studenckich

zmienionej Uchwałą Senatu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku nr 119/2013 z dnia 19.12.2013r. (Załącznik nr 13). Powyższy akt prawny określa, że:

- wykłady prowadzone są jednocześnie dla wszystkich studentów danego roku,
- seminaria, lektoraty z języków obcych i zajęcia z wychowania fizycznego oraz przedmiotów humanizujących prowadzone są w grupach 30-osobowych,
- ćwiczenia z przedmiotów zawodowych i specjalistycznych prowadzone są w grupach 12-osobowych. Listę przedmiotów zawodowych i specjalistycznych określa Zarządzenie Rektora nr 73/2019 z dn. 23.10.2019 r. (Załącznik nr 14),
- zajęcia praktyczne (z udziałem pacjentów) odbywają się w grupach 12-osobowych,
- zajęcia fakultatywne odbywają się w grupach 30-osobowych,
- inne ćwiczenia i zajęcia oraz moduły prowadzone są w grupach 18-osobowych.

W uzasadnionych przypadkach, na wniosek kierownika jednostki dydaktycznej prowadzącej przedmiot, Rektor może zmniejszyć liczebność w grupach seminaryjnych i ćwiczeniowych. Przykładowo, corocznie Zakład Położnictwa, Ginekologii i Opieki Położniczo-Ginekologicznej uzyskuje zgodę na zmniejszenie liczebności grup w ramach zajęć praktycznych z przedmiotu Techniki położnicze i prowadzenie porodu. Zajęcia praktyczne z tego przedmiotu prowadzone są w grupach 6-osobowych.

Metody kształcenia wykorzystywane przez kadrę dydaktyczną w procesie kształcenia mają na celu osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Metody te dostosowuje się w zależności od specyfiki zakładanych efektów uczenia się. Metody podawcze stosowane na wykładach zawierają także elementy aktywizujące studentów do udziału w zajęciach. Na seminariach i ćwiczeniach stosuje się metody problemowe – klasyczną, analizy przypadków, sytuacyjną, burzę mózgow, dyskusje, metody eksponujące, np. film, metody aktywizujące – metoda przypadków, debata, dyskusja, metaplan. Ukierunkowanie na samodzielną naukę odbywa się poprzez pracę własną z literaturą przedmiotu obowiązkową i uzupełniającą, instruktaż, a także poprzez zlecenie przez nauczyciela akademickiego przygotowania i przedstawienia wyznaczonego tematu w formie referatu lub prezentacji multimedialnej, ocenianego następnie przez innych studentów i nauczyciela. Metodą motywowania studentów do pracy własnej są sprawdziany ustne/pisemne z materiału obowiązującego na zajęciach dydaktycznych. Duże znaczenie przywiązuje się do zapewnienia studentom ugruntowania i pogłębienia zdobytej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w ramach kształcenia praktycznego, co sprzyja szybszej adaptacji przyszłego absolwenta w realnym środowisku pracy. Zajęcia praktyczne prowadzone są pod opieką pracowników naukowo-dydaktycznych Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku lub inne osoby, posiadające duże doświadczenie zawodowe, zatrudniane na umowę-zlecenie na wniosek Kierowników poszczególnych jednostek organizacyjnych. Program praktyk zawodowych i miejsce ich realizacji opracowywany jest przez osoby odpowiedzialne za realizację danego przedmiotu.

W programie studiów II stopnia dominują metody charakterystyczne dla profilu ogólnoakademickiego, które zorientowane są na studenta i motywują go do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, planowanie i realizowania badań naukowych, formułowania hipotez i wniosków. Metody te pozwalają na rozpoznawanie indywidualnych potrzeb studentów. Aktywizacja i wdrażanie studentów do pracy badawczej w dziedzinie zgodnej z nauczonymi efektami uczenia się, odbywa się w ramach przedmiotów z grup A, B i C. Wskazywana przez nauczycieli akademickich konieczność korzystania z fachowych czasopism oraz podręczników kształtuje u studentów świadomość własnych ograniczeń oraz potrzebę stałego dokształcania się. Wykorzystywane w procesie kształcenia metody umożliwiają osiągnięcie zamierzonych efektów uczenia się w obszarze wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Program studiów zakłada również osiągnięcie przez studenta efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych, definiujących autonomię i odpowiedzialność w myśleniu i działaniu oraz przygotowanie do pełnienia różnych ról społecznych, a także gotowości do działania na rzecz interesu publicznego. Nabywanie efektów z kategorii kompetencji po części odbywa się w trakcie realizacji i zaliczania konkretnych przedmiotów/modułów, ale również jest efektem przebywania w środowisku

akademickim i uczestniczenia w życiu Uczelni. Kompetencje te są formowane już od I roku studiów przez nauczane treści w ramach przedmiotów teoretycznych, a następnie w ramach przedmiotów zawodowych, w trakcie których studenci poznają zasady pracy w grupie, uczą się nawiązywać i utrzymywać właściwy kontakt oraz komunikować się z pacjentką i jej rodziną, a także ze współpracownikami i innym personelem medycznym. W kształtowaniu kompetencji zawodowych uczestniczą zarówno specjaliści etyki i psychologii, jak również kadra akademicka prowadząca przedmioty zawodowe i opiekunowie praktyk zawodowych. Podczas tych zajęć studenci uczestniczą w pracy personelu położniczego i przyswajają zasady etyki zawodowej w konkretnych sytuacjach. Nabywają umiejętności zachowania tajemnicy zawodowej, przestrzegania praw pacjenta i koleżeńskiej współpracy w zespole.

Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne studentów kierunku Położnictwo są także formowane poza zajęciami objętymi programem studiów. Sprzyja temu działalność kół naukowych działających przy Zakładzie Położnictwa, Ginekologii i Opieki Położniczo-Ginekologicznej oraz Położnych Kliniki Neonatologii i Intensywnej Terapii Noworodka. Uczestnictwo studentów jest też wynikiem inspirowania do działań użytecznych społecznie, m.in. w ramach działalności Komisji ds. Promocji Wydziału Nauk o Zdrowiu w kampaniach promujących prozdrowotny styl życia, targach edukacyjnych, akcjach promujących Uczelnię np. „Studiuj w UMB”, Dniach Otwartych na Wydziale. Takie spotkania umożliwiają studentom utrwalenie efektów uczenia się, szczególnie tych z zakresu kompetencji społecznych, niezbędnych na rynku pracy.

Z technologiami informacyjnymi studenci są zapoznawani m.in. na zajęciach z podstaw statystyki, technologii informacyjnych, szkoleń bibliotecznych. Od kwietnia 2020 r. na kierunku Położnictwo z powodu ogłoszonego przez rząd stanu epidemii wywołanej koronawirusem SARS-CoV-2, a także wytycznych Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego wykorzystywane są metody i techniki kształcenia na odległość. W tym celu Uczelnia stworzyła platformę e-learningową we współpracy z firmą Assecco Poland. Umożliwia ona dostęp do materiałów dydaktycznych zamieszczonych w formie elektronicznej. Uczelnia umożliwiła także nagrywanie wykładów w celu udostępnienia studentom. Nagrania zamieszczone są na kanale YouTube Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku w trybie niepublicznym. Link do wykładu przekazywany jest wyłącznie wykładowcy w celu dalszego udostępnienia wybranym grupom studentów. Rezerwacja terminu nagrania odbywa się za pośrednictwem odpowiedniego formularza na stronie UMB. Studenci tego kierunku mają ponadto do swojej dyspozycji nowoczesne centrum dydaktyczne (Centrum Dydaktyczno-Naukowe Wydziału Nauk o Zdrowiu UMB, Centrum Symulacji Medycznej UMB, Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Białymstoku) wspierane przez najnowsze technologie informacyjne.

Na I roku studiów II stopnia kierunku Położnictwo studenci rozpoczynają naukę języka angielskiego od poziomu B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy. Celem lektoratu jest rozwijanie umiejętności i kompetencji językowych do poziomu B2+ w zakresie sprawności czytania, pisania, rozumienia i mówienia w języku angielskim, a zwłaszcza przygotowanie studentów do korzystania z piśmiennictwa zawodowego, opanowanie języka angielskiego akademickiego i specjalistycznego w zakresie położnictwa, nabycie i doskonalenie umiejętności komunikacyjnych z pacjentem i personelem medycznym w zakresie położnictwa.

Osiąganie przez studentów wymaganych kompetencji językowych i ich ocena są weryfikowane przy zastosowaniu następujących metod:

- metody podsumowujące – na studiach II stopnia zaliczenie na roku I oraz egzamin pisemny na roku II; prezentacje multimedialne do wybranych tematów zawodowych; praca pisemna na zadany temat;
- metody formujące - ocena aktywności studenta w czasie zajęć, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenia cząstkowe - 2 testy pisemne w semestrze (oceny za tłumaczenie, słownictwo i część opisową).

Przykładem powiązania treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się na studiach II stopnia jest przedmiot Opieka specjalistyczna w ginekologii (Tabela 1).

Tabela 1.

Efekty uczenia się		Treści kształcenia
WIEDZA		WIEDZA
B.W28	zna schorzenia układu moczowo-płciowego w okresie okołomenopauzalnym i problemy kobiet w okresie senu	1. Problematyka otyłości w życiu kobiety. Żylna choroba zakrzepowo-zatorowa w ginekologii. 2. Dyspareunia i przewlekły ból miednicy. Endometrioza – przyczyny, diagnostyka, leczenie. 3. Problemy i dolegliwości okresu przekwitania. Profilaktyka i rehabilitacja nietrzymania moczu u kobiet. 4. Zespół policystycznych jajników – postępowanie lecznicze i pielęgnacyjne. 5. Diagnostyka i leczenie niepłodności małżeńskiej.
B.W33	zna problemy kobiet wynikające z zaburzeń układu wewnątrzwydzielniczego, w szczególności dotyczące ginekologii endokrynologicznej	
B.W40	zna zasady kompleksowej opieki nad pacjentką z chorobą nowotworową narządu rodno i piersi w różnym stopniu zaawansowania oraz prowadzenia edukacji terapeutycznej	
UMIEJĘTNOŚCI		UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJE SPOŁECZNE
B.U24	umie organizować i podejmować współpracę z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie opieki nad kobietą i jej rodziną w przypadku choroby przewlekłej, niepełnosprawności i choroby o złym rokowaniu	Ćwiczenia: 1. Doskonalenie zastosowania w praktyce procesu pielęgnowania (wywiad pielęgniarstwa, obserwacja, pomiary, analiza dokumentacji) 2. Standardy opieki pielęgniarstwa w ginekologii – cel, zasady tworzenia. Projekt standardu opieki pielęgniarstwa w ginekologii. 3. Program edukacji pacjentek w ginekologii. 4. Diagnostyka i chirurgia jednego dnia w ginekologii (wyłuszczenie jamy macicy, wyłuszczenie torbieli pochwy, polipów szyjki macicy, punkcje, itp.). Seminaria: 1. Badania profilaktyczne w pracy położnej. 2. Funkcje zawodowe położnych wobec założeń medycyny spersonalizowanej. 3. Specyfika opieki położnej nad kobietą z wybranymi chorobami: nowotwory narządu rodno, zaburzenia statyki narządu rodno, nietrzymanie moczu.
B.U34	umie prowadzić ewaluację działań edukacyjnych wobec kobiety ciężarnej, kobiety rodzącej, kobiety w okresie połogu i jej rodziny oraz kobiety zdrowej w każdym okresie jej życia, a także kobiety chorej ginekologicznie	
B.U37	umie projektować rozwiązania usprawniające wdrażanie profilaktyki chorób narządu rodno w okresie senu	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1	jest gotów do krytycznej oceny działań własnych i współpracowników przy zachowaniu szacunku dla różnic światopoglądowych i kulturowych	Praktyki zawodowe: 1. Rozpoznawanie zaburzeń ograniczających zdolność do samoopieki i samopielęgnacji – edukacja pacjentki.
K2	jest gotów do formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemów	
K3	jest gotów do okazywania dbałości o	

	prestż związany z wykonywaniem zawodu położnej i solidarność zawodową	2. Działania w zakresie profilaktyki chorób narządu rodowego i piersi.
K4	jest gotów do okazywania troski o bezpieczeństwo własne, otoczenia i współpracowników	
K5	jest gotów do rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu położnej i wskazywania priorytetów w realizacji czynności zawodowych	
K6	jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za realizowanie świadczeń zdrowotnych	
K7	jest gotów do wykazywania profesjonalnego podejścia do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów	

Temat pracy może wynikać z zainteresowania studenta lub wiązać się z prowadzoną działalnością naukową kierownika pracy czy z potrzebami rynku pracy. Na studiach II stopnia realizowana jest ona w ramach seminarium magisterskiego w wymiarze 15 godz. dydaktycznych.

Studenci mają możliwość studiowania według Indywidualnego Trybu Studiów (ITS) lub Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS). Szczegółowe zasady zawarte są w Regulaminie Studiów I Stopnia, II Stopnia oraz Jednolitych Studiów Magisterskich, wprowadzonego Uchwałą nr 29/2019 Senatu UMB z dnia 25.04.2019r.

Kandydaci na ITS powinni spełniać następujące warunki:

- dobre wyniki w nauce (dotychczasowa średnia wszystkich ocen uzyskanych na egzaminach minimum 4,50, wyliczona zgodnie z przepisami zawartymi w Regulaminie lub laureaci Diamentowego Grantu),
- aktywna działalność naukowa poparta rekomendacją przyszłego opiekuna.

Kandydaci składają wnioski o zakwalifikowanie na ITS do Dziekanatu. Kwalifikacji dokonuje Kolegium Dziekańskie, które uwzględnia wymienione powyżej wymagania wobec kandydata. Dziekan wydaje decyzję o dopuszczeniu studenta do ITS.

IOS stanowi formę indywidualnej organizacji kształcenia studenta, któremu przyczyny losowe lub inne ważne powody nie pozwalają realizować standardowego planu studiów. Kandydaci składają wnioski o zakwalifikowanie na IOS do Dziekana. Kwalifikacji na IOS dokonuje Kolegium Dziekańskie.

Studentów i doktorantów z niepełnosprawnością wspiera Pełnomocnik Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych. Osobom tym zapewnia się wsparcie dydaktyczne, psychologiczne oraz materialne w postaci specjalnego stypendium. Budynki dydaktyczne, w których są realizowane zajęcia na ocenianym kierunku nie mają barier architektonicznych. Ponadto, studenci mają możliwość uczestniczenia w zajęciach z wychowania fizycznego na pływalni, a także mogą korzystać z porad psychologa. Zgodnie z Regulaminem Studiów, studenci ze względu na stan zdrowia, mogą ubiegać się o Indywidualną Organizację Studiów.

Program studiów uwzględnia konieczność nabycia określonych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, uzyskiwanych przez studenta w trakcie praktyk zawodowych, stanowiących pierwszą płaszczyznę weryfikacji efektów uczenia się z udziałem pracodawców. Wymiar praktyk zawodowych dostosowany został do przepisów powszechnie obowiązującego prawa w zakresie wymiaru praktyk zawodowych określanego dla profilu ogólnoakademickiego.

Przykładowe powiązania metod kształcenia z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, w szczególności umożliwiających przygotowanie studentów do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscyplin, do których jest przyporządkowany kierunek lub udział w tej działalności przedstawiono na wcześniej opisanym przykładzie dla studiów II stopnia w Tabeli 2.

Tabela 2.

OPIEKA SPECJALISTYCZNA W GINEKOLOGII			
Efekty uczenia się		Metody kształcenia	
		Formujące	Podsumowujące
WIEDZA		WIEDZA	
B.W28	zna schorzenia układu moczowo-płciowego w okresie okołomenopauzalnym i problemy kobiet w okresie senu	Bieżąca informacja zwrotna	Egzamin pisemny
B.W33	zna problemy kobiet wynikające z zaburzeń układu wewnątrzwydzielniczego, w szczególności dotyczące ginekologii endokrynologicznej	Bieżąca informacja zwrotna	Egzamin pisemny
B.W40	zna zasady kompleksowej opieki nad pacjentką z chorobą nowotworową narządu rodnoego i piersi w różnym stopniu zaawansowania oraz prowadzenia edukacji terapeutycznej	Bieżąca informacja zwrotna	Egzamin pisemny
UMIEJĘTNOŚCI		UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
B.U24	umie organizować i podejmować współpracę z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie opieki nad kobietą i jej rodziną w przypadku choroby przewlekłej, niepełnosprawności i choroby o złym rokowaniu	Ocena aktywności studenta w czasie zajęć Obserwacja pracy na ćwiczeniach	Realizacja zleconego zadania Projekt, prezentacja
B.U34	umie prowadzić ewaluację działań edukacyjnych wobec kobiety ciężarnej, kobiety rodzącej, kobiety w okresie połogu i jej rodziny oraz kobiety zdrowej w każdym okresie jej życia, a także kobiety chorej ginekologicznie	Ocena aktywności studenta w czasie zajęć Obserwacja pracy na ćwiczeniach	Realizacja zleconego zadania Projekt, prezentacja
B.U37	umie projektować rozwiązania usprawniające wdrażanie profilaktyki chorób narządu rodnoego w okresie senu	Ocena aktywności studenta w czasie zajęć Obserwacja pracy na ćwiczeniach	Realizacja zleconego zadania Projekt, prezentacja
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		KOMPETENCJE SPOŁECZNE	

K1	jest gotów do krytycznej oceny działań własnych i współpracowników przy zachowaniu szacunku dla różnic światopoglądowych i kulturowych	Obserwacja studenta	pracy	Przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego
K2	jest gotów do formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemów	Obserwacja studenta	pracy	Przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego
K3	jest gotów do okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu położnej i solidarność zawodową	Obserwacja studenta	pracy	Przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego
K4	jest gotów do okazywania troski o bezpieczeństwo własne, otoczenia i współpracowników	Obserwacja studenta	pracy	Przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego
K5	jest gotów do rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu położnej i wskazywania priorytetów w realizacji czynności zawodowych	Obserwacja studenta	pracy	Przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego
K6	jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za realizowanie świadczeń zdrowotnych	Obserwacja studenta	pracy	Przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego
K7	jest gotów do wykazywania profesjonalnego podejścia do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów	Obserwacja studenta	pracy	Przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego

Wymiar, zasady i formę odbywania praktyk określa program studiów, w tym efekty uczenia się oraz plan studiów. W myśl nowego standardu kształcenia na studiach II stopnia liczba godzin praktyk zawodowych wynosi 200 godz., w tym: Zarządzanie w położnictwie (20 godz.), Diagnostyka ultrasonograficzna w położnictwie i ginekologii (60 godz.), Opieka specjalistyczna nad pacjentką i jej rodziną w ujęciu interdyscyplinarnym (60 godz.) oraz Edukacja w praktyce zawodowej położnej (60 godz.).

Program praktyk zawodowych i miejsce ich realizacji opracowywane są przez osoby odpowiedzialne za realizację danego przedmiotu. Wymiar godzinowy z podziałem na poszczególne lata umieszczony jest w planie studiów oraz w dzienniku kształcenia zawodowego. Dokumentację nabycia umiejętności praktycznych zgodnych z sylabusem przedmiotowym stanowi Dziennik kształcenia zawodowego na kierunku Położnictwo (**Załącznik nr 15**).

Celem praktyk zawodowych jest przygotowanie studenta położnictwa do realizacji zadań zawodowych przez sprawowanie samodzielne oraz pod nadzorem opiekuna praktyk opieki holistycznej nad kobietą zdrową, chorą, w różnym wieku, środowisku zamieszkania oraz w środowisku szpitalnym i noworodkiem do 6. tygodnia życia.

Praktyki zawodowe odbywają się w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, z którymi uczelnia zawarła umowy lub porozumienia, w szczególności w:

- 1) oddziałach ginekologii onkologicznej, onkologii ginekologicznej lub chirurgii onkologicznej;
- 2) poradniach leczenia bólu;
- 3) poradniach laktacyjnych;
- 4) poradniach diabetologicznych;
- 5) pracowniach ultrasonograficznych.

Obejmują one praktyczne doskonalenie umiejętności zawodowych uzyskanych w toku realizacji przedmiotów kierunkowych.

Nadzór nad organizacją i koordynacją praktyk zawodowych sprawuje Dziekan Wydziału. Dziekan Wydziału w celu właściwej realizacji praktyk powołuje opiekunów studenckich praktyk spośród nauczycieli akademickich. Do obowiązków Opiekunów studenckich praktyk należy:

- opracowywanie projektów dokumentów dotyczących organizacji praktyk (regulaminów itp.),
- opracowywanie i aktualizacja sylabusu praktyk zawodowych,
- przygotowanie dziennika kształcenia zawodowego zgodnie z założonymi na cykl kształcenia efektami uczenia się dla praktyk,
- potwierdzenie odbycia praktyki po przedstawieniu przez studenta wszystkich wymaganych dokumentów,
- rozwiązywanie ewentualnych problemów bądź kwestii spornych powstałych w trakcie odbywania przez studentów praktyk,
- nadzór i koordynowanie spraw dotyczących praktyk,
- przedłożenie Przewodniczącemu Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia podsumowania weryfikacji jakości praktyk do 30 marca każdego roku za poprzedni rok akademicki.

Praktyki zawodowe mogą odbywać się na bazie szpitali Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku lub w wybranych przez studenta jednostkach (w kraju bądź za granicą) realizujących cele i efekty uczenia się wynikające z programu studiów. Praktyki zawodowe mogą być także realizowane w jednostkach spełniających określone kryteria, z którymi Uniwersytet Medyczny ma podpisane porozumienia i umowy w ramach organizacji studenckich praktyk zawodowych.

Na prośbę studenta i po uzyskaniu zgody Wydziałowej Komisji ds. Praktyk Zawodowych, student może odbywać praktykę w innym zakładzie opieki zdrowotnej, położonym blisko jego miejsca zamieszkania. W przypadku odbywania praktyk w jednostkach w wybranych przez studenta muszą być spełnione kryteria opisane w formularzu „Kryteria wyboru placówki do realizacji studenckich praktyk zawodowych” (Załącznik nr 16) oraz „Kryteria doboru opiekuna do realizacji studenckich praktyk zawodowych” (Załącznik nr 17).

Zasady organizacji praktyk zawodowych na Wydziale Nauk o Zdrowiu określa Regulamin Praktyk Zawodowych (Załącznik nr 18). Szczegółowe zasady hospitacji praktyk zawodowych reguluje Regulamin hospitacji zajęć dydaktycznych i praktyk zawodowych na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku (Załącznik nr 19). Hospitacje praktyk zawodowych przeprowadzają członkowie Wydziałowej Komisji ds. Praktyk Zawodowych. Hospitacja praktyk zawodowych jest niezapowiedziana i obejmuje ocenę merytoryczną zajęć, warunków kształcenia (w tym studentów niepełnosprawnych), opinię studentów dotyczącą praktyk, w tym systemu oceniania i warunków kształcenia, a także dostępności do biblioteki i jakości księgozbioru. Hospitacje praktyk zawodowych należy przeprowadzić do 30 września danego roku akademickiego. Hospitacja praktyk zawodowych obejmuje praktyki prowadzone w samodzielnych publicznych zakładach opieki zdrowotnej oraz jednostkach niepublicznych (za zgodą kierownika tej jednostki). Hospitacja praktyk zawodowych dotyczy opiekuna nadzorującego praktykę w danej jednostce w dniu hospitacji. Osoby przeprowadzające hospitację praktyk zawodowych dokumentują przeprowadzoną wizytację na piśmie poprzez wypełnienie arkusza hospitacji praktyk zawodowych w ramach nadzoru pedagogicznego i merytorycznego (Załącznik nr 20). Wyniki hospitacji praktyk zawodowych są przekazywane przez Wydziałową Komisję ds. Praktyk Zawodowych Wydziałowemu Zespołowi ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w postaci analizy danych w raporcie zbiorczym do dnia 30 czerwca kolejnego roku akademickiego.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 2:

.....

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

.....

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

1. wymagań stawianych kandydatom, warunków rekrutacji na studia oraz kryteriów kwalifikacji kandydatów na każdy z poziomów studiów,
2. zasad, warunków i trybu uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej,
3. zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów,
4. zasad, warunków i trybu dyplomowania na każdym z poziomów studiów,
5. sposobów oraz narzędzi monitorowania i oceny postępów studentów (np. liczby kandydatów, przyjętych na studia, odsiewu studentów, liczby studentów kończących studia w terminie) oraz działań podejmowanych na podstawie tych informacji, jak również sposobów wykorzystania analizy wyników nauczania w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów,
6. ogólnych zasad sprawdzania i oceniania stopnia osiągania efektów uczenia się,
7. doboru metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiąganych przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia (dyplomowania), w tym metod sprawdzania efektów uczenia się osiąganych na praktykach zawodowych (o ile praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów), z ukazaniem przykładowych powiązań metod sprawdzania i oceniania z efektami uczenia się odnoszącymi się do działalności naukowej w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunek jest przyporządkowany, stosowania właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego,
8. doboru metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, z ukazaniem przykładowych powiązań tych metod z efektami uczenia się, w przypadku kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera/magistra inżyniera,
9. spełnienia reguł i wymagań w zakresie metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Ponadto warto dla każdego z ocenianych poziomów studiów zwięźle:

1. opisać rodzaje, tematykę i metodykę prac etapowych i egzaminacyjnych, projektów,
2. scharakteryzować rodzaje, tematykę i metodykę prac dyplomowych, ze szczególnym uwzględnieniem nabywania i weryfikacji osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej oraz kompetencji inżynierskich (w przypadku, gdy oceniany kierunek prowadzi do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera),

3. *opisać sposoby dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów (np. testy, prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, raporty, zadania wykonane przez studentów, projekty zrealizowane przez studentów, wypełnione dzienniki praktyk, prace artystyczne, prace dyplomowe, protokoły egzaminów dyplomowych.),*
4. *przedstawić wyniki monitoringu losów absolwentów ukazujące stopień przydatności na rynku pracy efektów uczenia się osiągniętych na ocenianym kierunku oraz luki kompetencyjne, jak również informacje dotyczące kontynuowania kształcenia przez absolwentów ocenianego kierunku.*

Warunki i tryb przyjęć na studia na rok akademicki 2020/2021 określają Uchwały Senatu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku:

1. Uchwała nr 43/2019 Senatu UMB z dnia 29.05.2019 r. w sprawie warunków i trybu przyjęć na studia na rok akademicki 2020/2021 w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku (Załącznik nr 21),
2. Uchwała nr 105/2018 Senatu UMB z dnia 14.12.2018 r. w sprawie określenia zasad przyjmowania laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych stopnia centralnego oraz laureatów konkursów ogólnopolskich na studia w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku na lata akademickie 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023 (Załącznik nr 22),
3. Uchwała nr 26/2020 z dnia 26.02.2020 Senatu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku w sprawie ustalenia limitów przyjęć na I rok jednolitych studiów magisterskich, studiów pierwszego i drugiego stopnia w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku na rok akademicki 2020/2021 (Załącznik nr 23).

O przyjęcie na Położnictwo studia II stopnia (stacjonarne i niestacjonarne) mogą ubiegać się kandydaci, którzy ukończyli studia I stopnia na kierunku Położnictwo. Kwalifikacja kandydatów następuje według liczby punktów rankingowych wyliczanych na podstawie średniej arytmetycznej ocen z przebiegu studiów (w przypadku braku średniej arytmetycznej ocen z przebiegu studiów w suplemencie - zaświadczenie z Dziekanatu o uzyskanej średniej). W postępowaniu kwalifikacyjnym można zdobyć maksymalnie 5 punktów rankingowych. O przyjęcie na studia mogą ubiegać się osoby, które uzyskały minimum 3 punkty rankingowe.

Jedyną podstawą przyjęcia na studia jest liczba punktów rankingowych uzyskana w postępowaniu kwalifikacyjnym. Listy rankingowe tworzone są oddzielnie dla każdej formy studiów, z uwzględnieniem limitów przyjęć. O kolejności umieszczania na liście rankingowej decyduje liczba wyliczonych punktów rankingowych. Listy rankingowe układane są według liczby punktów rankingowych, poczynając od najwyższej punktacji, aż do wyczerpania miejsc przyznanych w ramach limitu przyjęć. Jeżeli więcej niż jeden kandydat uzyska najmniejszą liczbę punktów kwalifikujących do przyjęcia na dany kierunek, a przyjęcie wszystkich takich kandydatów spowodowałoby przekroczenie limitu miejsc przewodniczący Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej Wydziału Nauk o Zdrowiu w uzgodnieniu z przewodniczącym Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej podejmuje decyzję o przekroczeniu limitu lub przyjęciu mniejszej niż limit liczby osób.

Osoby ubiegające się o przyjęcie na studia zobowiązane są do dokonania elektronicznej rejestracji w trybie Internetowej Rejestracji Kandydatów oraz uiszczenia opłaty rekrutacyjnej w określonym terminie rekrutacji. Brak opłaty rekrutacyjnej powoduje wykluczenie kandydata z postępowania kwalifikacyjnego na studia.

Nad prawidłowością przebiegu rekrutacji czuwa Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna. Do głównych zadań Komisji należy:

1. Przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego na dany kierunek studiów, a w szczególności:
  - a. podejmowanie decyzji o dopuszczeniu lub niedopuszczeniu kandydatów do postępowania kwalifikacyjnego,
  - b. sporządzanie list rankingowych, z określeniem progu punktowego,
  - c. wydawanie zaświadczeń na etapie postępowania rekrutacyjnego,

- d. sporządzanie list przyjętych i nieprzyjętych kandydatów, po zakończeniu postępowania rekrutacyjnego,
  - e. sporządzanie indywidualnych protokołów przyjęć,
  - f. wydawanie decyzji o nieprzyjęciu na I rok studiów w ramach posiadanych limitów,
  - g. informowanie kandydatów o wynikach postępowania kwalifikacyjnego.
2. Sporządzanie dokumentacji z przebiegu rekrutacji.
  3. Wydawanie potwierdzeń o przygotowaniu oraz stopniu znajomości języka polskiego, pozwalającym na podjęcie studiów w języku polskim.
  4. Opiniowanie odwołań kandydatów nieprzyjętych na studia.

Przewodniczący Komisji albo osoba przez niego wyznaczona, przedstawia sprawozdanie z przebiegu rekrutacji i pracy Komisji Radzie Wydziału, w terminie trzech miesięcy od dnia zakończenia postępowania rekrutacyjnego.

Limity przyjęć na kierunku Położnictwo II stopnia w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych przyjmowane są zgodnie z Uchwałą Senatu UMB. Limit przyjęć w roku akademickim 2020/2021 na kierunku Położnictwo II stopnia wynosi 54 miejsca na studiach stacjonarnych oraz 36 miejsc na studiach niestacjonarnych.

Liczba kandydatów ubiegających się o przyjęcie na kierunek Położnictwo II stopnia (studia stacjonarne) w ostatnich 3 latach przedstawiała się następująco:

- 2019/2020 – studia nie zostały uruchomione
- 2018/2019 – 28 kandydatów (1,08 kandydatów na 1 miejsce)
- 2017/2018 – 32 kandydatów (1,28 kandydatów na 1 miejsce)

Liczba kandydatów ubiegających się o przyjęcie na kierunek Położnictwo II stopnia (studia niestacjonarne) w ostatnich 3 latach przedstawiała się następująco:

- 2019/2020 – 34 kandydatów (0,6 kandydatów na 1 miejsce)
- 2018/2019 – studia nie zostały uruchomione
- 2017/2018 – studia nie zostały uruchomione

Jednym z obowiązkowych dokumentów, jaki składają kandydaci zakwalifikowani jako przyjęci, jest podpisany formularz rejestracyjny (kwestionariusz osobowy), który zawiera między innymi zapisy dotyczące obowiązujących przepisów w sprawie ochrony danych osobowych.

Osoby niebędące obywatelami polskimi są przyjmowane na studia w języku polskim zgodnie z zasadami określonymi w art. 323 i 324 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Zgodnie z Regulaminem Studiów, student Uniwersytetu Medycznego może przenieść się do innej uczelni za zgodą Dziekana odpowiedniego Wydziału Uczelni przyjmującej, o ile przedłoży kartę obiegową potwierdzającą brak istnienia zobowiązań oraz wypełni wszystkie obowiązki wobec Uczelni macierzystej. Dodatkowo student jest zobowiązany do dostarczenia do Dziekanatu pisemnej zgody na przyjęcie od Dziekana Uczelni przyjmującej. Osoba ubiegająca się o przeniesienie przestaje być studentem Uniwersytetu Medycznego z dniem uzyskania z Uczelni przyjmującej potwierdzenia o przyjęciu.

Możliwość przeniesienia z innej Uczelni istnieje tylko w obrębie tego samego kierunku oraz wyłącznie w ramach tego samego trybu studiowania. Decyzję w tej sprawie podejmuje Dziekan, po zapoznaniu się z dokumentacją przebiegu studiów studenta oraz po przeanalizowaniu możliwości organizacyjnych Uczelni. Studenci przeniesieni z innej Uczelni o innym programie studiów, zobowiązani są do uzupełnienia różnic programowych. Szczegółowe warunki i zasady przenoszenia studentów z innych Uczelni na Uniwersytet Medyczny w Białymstoku określone są w Regulaminie Studiów I Stopnia, II Stopnia oraz Jednolitych Studiów Magisterskich Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku. Regulamin studiów obowiązujący od 1 października 2019 r. daje możliwość uzyskania zgody Dziekana na zmianę kierunku studiów w ramach Wydziału lub Uczelni.

Weryfikacja skuteczności osiągania zakładanych efektów uczenia się odbywa się przede wszystkim na poziomie poszczególnych zajęć i opiera się na zróżnicowanych metodach ocen formujących i podsumowujących, adekwatnych do modułów, których dotyczą efekty uczenia się.

W odniesieniu do wiedzy, głównym sposobem weryfikacji efektów uczenia się są sprawdziany, egzaminy ustne (na bazie przygotowanych zestawów pytań) i pisemne, testy (jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, uzupełnień, wielokrotnej odpowiedzi, wyboru Tak/Nie i dopasowania odpowiedzi), eseje, pisemne prace etapowe (referaty, prezentacje, projekty, eseje, dokumentacja procesu pielęgnowania, raporty pielęgniarstwa, konspekty edukacji zdrowotnej i scenariusze do zajęć - prace zaliczeniowe z przedmiotu), raporty, zadania oraz projekty wykonane przez studentów w ramach godzin samokształceniowych. W odniesieniu do umiejętności - dominują sprawdziany umiejętności praktycznych, bezpośrednia obserwacja studenta podczas wykonywania zadań, prezentacje, symulacje, projekty, prace praktyczne, sprawdziany praktyczne realizowane w pracowni umiejętności położniczych i placówkach ochrony zdrowia (wykonywanie czynności pielęgnacyjnych i instrumentalnych). Weryfikacja efektów uczenia się w kategorii kompetencji społecznych odbywa się poprzez: autoprezentacje, ćwiczenia warsztatowe, obserwacje przez nauczyciela akademickiego i innych studentów (ocena 360°), pracę w grupie, projekty i dyskusje.

Stosuje się następujące formy oceny:

- ocena wstępna realizowana jest na początku całego procesu kształcenia lub w czasie pojedynczych zajęć, ćwiczeń;
- ocena bieżąca dokonywana jest w trakcie realizacji programu kształcenia i pozwala uzyskać informacje, jakie zakresy realizowanego materiału nauczania zostały już opanowane, a które wymagają jeszcze uzupełnienia;
- ocena końcowa przeprowadzana jest na zakończenie procesu kształcenia np. egzamin końcowy z przedmiotu, a w dalszej kolejności egzamin dyplomowy kończący proces kształcenia na poziomie I lub II stopnia.

Ocena zajęć praktycznych prowadzona jest pod kątem jakości wykonywanych zadań tj. stosowanych zasad, algorytmów i procedur oraz skuteczności i postawy wobec chorych, a także dostrzeganie problemu, umiejętności ich rozwiązywania i zaangażowanie w zapewnieniu opieki. Weryfikacja efektów uczenia się w zakresie praktyk zawodowych obejmuje: obowiązkową obecność na zajęciach; respektowanie wewnętrznego Regulaminu praktyk zawodowych na Wydziale Nauk o Zdrowiu UMB; dokumentację procesu pielęgnowania chorego; zaliczenie umiejętności praktycznych wynikających ze specyfiki danego oddziału/placówki i ćwiczeń w zakresie umiejętności; zaliczenie tematów seminariów; edukację pacjenta; znajomość zasad farmakoterapii stosowanej w danym oddziale. Ocena dokonywana jest na podstawie kryteriów oceny umiejętności praktycznych zawartych w Dzienniku Kształcenia Praktycznego.

Na praktykach zawodowych położna sprawująca bezpośredni nadzór nad studentami ustala końcową ocenę wspólnie z opiekunem praktyk zawodowych z ramienia Uczelni na podstawie ustalonych wcześniej kryteriów. Wykorzystanie w procesie kształcenia zróżnicowanych metod oceniania zapewnia studentom możliwość oceny specyficznych umiejętności, zakresu opanowanych wiadomości, stosowania zasad i algorytmów postępowania, a także samooceny.

Sprawdzanie i ocenianie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na kierunku Położnictwo II stopnia obejmuje:

- wszystkie zakładane efekty uczenia się na poziomie poszczególnych przedmiotów/modułów, w tym praktyk zawodowych oraz na poziomie całego programu studiów (w tym: egzamin dyplomowy i praca dyplomowa),
- ocenę zgodności efektów uczenia się z oczekiwaniami rynku pracy (dokonaną przez absolwentów, pracodawców i opiekunów praktyk zawodowych),
- wszystkich studentów (w tym z ITS i IOS) oraz wszystkich nauczycieli, poprzez ocenę efektywności ich pracy.

Szczegółowe zasady zaliczania zajęć i kryteria wystawiania ocen ustalane są przez jednostki prowadzące dydaktykę i zamieszczane w regulaminach dostępnych w gablocie informacyjnej jednostki i na stronie internetowej przed rozpoczęciem roku akademickiego. Sposoby oceny efektów uczenia się oraz metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów zamieszczone są także w

sylabusach przedmiotu. Tym samym, proces sprawdzania i oceny osiągnięcia założonych efektów uczenia się odbywa się według znanych studentowi zasad.

Weryfikacja stopnia uzyskania efektów uczenia się odbywa się z zastosowaniem mierników ilościowych i jakościowych. Wśród ilościowych mierników uwzględnia się m.in. oceny z zaliczeń, kolokwiów, egzaminów, praktyk zawodowych, z egzaminu dyplomowego i obrony pracy dyplomowej. Zgodnie z Regulaminem Studiów I Stopnia, II Stopnia oraz Jednolitych Studiów Magisterskich Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku obowiązuje następujący system ocen: bardzo dobrze (5), ponad dobrze (4,5), dobrze (4), dość dobrze (3,5), dostatecznie (3), niedostatecznie (2). Student, który otrzymał ocenę niedostateczną z egzaminu w terminie podstawowym ma prawo do dwóch egzaminów poprawkowych z każdego niezdanego egzaminu. Na pisemny wniosek studenta, Dziekan może zarządzić egzamin komisyjny.

Sprawdzanie i ocenianie stopnia osiągania każdego z założonych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych są przeprowadzane w trakcie oraz na zakończenie procesu kształcenia. Student ma wgląd w pisemne prace zaliczeniowe (z oceną formującą), które są przechowywane do zakończenia procesu kształcenia w danym zakresie. Postępy w nauce studentów są szczegółowo omawiane na Radach Pedagogicznych po zakończeniu każdego semestru. Egzamin/zaliczenie końcowe (ocena podsumowująca) odbywa się w formie praktycznej i/lub teoretycznej - pisemnej (test i/lub pytania otwarte), rzadziej w formie ustnej. Wyniki egzaminu/zaliczenia są przekazywane studentom z zachowaniem zasad ochrony danych osobowych. Postępy w nauce wpisywane są do kart okresowych osiągnięć studenta oraz protokołów zaliczeniowych i egzaminacyjnych przekazywanych do Dziekanatu, a w dalszej kolejności do Archiwum Uczelni. Dokumentacja z przeprowadzonego egzaminu jest dostępna w jednostce prowadzącej dany przedmiot przez okres trzech lat, po czym jest niszczone. W Uczelni obowiązuje też system BAZUS, w którym wyniki egzaminu/zaliczenia dokumentuje się w formie elektronicznej automatycznie przekazywanej do Dziekanatu. W Uczelni funkcjonuje indeks elektroniczny.

Warunki, które student musi spełnić, aby uzyskać ocenę pozytywną z przedmiotu Onkologia ginekologiczna to:

- dostarczenie samokształcenia w wyznaczonym terminie osobie odpowiedzialnej oraz uzyskanie oceny pozytywnej. Temat w ramach godzin realizowanych przez studenta dotyczy sparafrazowania wybranego artykułu medycznego z czasopisma anglojęzycznego, z ostatnich 5 lat.
- uzyskanie z egzaminu końcowego, przygotowanego przez osoby prowadzące przedmiot oceny pozytywnej. Egzamin składa się z 30 pytań testowych jednokrotnego wyboru, dotyczy treści przedstawionych na zajęciach w celu zaliczenia wszystkich efektów uczenia się. Ocenę pozytywną otrzymuje student, który uzyska minimum 60% prawidłowych odpowiedzi. Brak zaliczenia egzaminu końcowego z przedmiotu skutkuje możliwością dwukrotnego zdawania egzaminu poprawkowego. Na pisemny wniosek studenta Dziekan może zarządzić egzamin komisyjny.

Efekty uczenia się, osiągnięte przez studenta poddawane są regularnej ocenie, natomiast sposoby weryfikacji dostosowane są do rodzajów efektów. Sposobem weryfikacji uczenia się z obszaru „wiedza” z zakresu przedmiotu Onkologia ginekologiczna jest bieżąca informacja zwrotna oraz egzamin pisemny, testowy, jednokrotnego wyboru, pisemne prace etapowe, zadanie w ramach godzin samokształceniowych. W przypadku „umiejętności” dominuje bieżąca informacja zwrotna oraz ocena aktywności studenta w trakcie zajęć za pomocą bezpośredniej obserwacji podczas wykonywania zadań, symulacji, pokazu. Formą sprawdzenia „kompetencji społecznych” jest autoprezentacja, obserwacja prowadzona przez nauczyciela akademickiego/doktoranta i innych studentów (ocena 360°), praca w grupie, dyskusja.

W ramach przedmiotu Onkologia ginekologiczna zastosowano następujące formy oceny:

- ocenę wstępną realizowaną na podstawie informacji zwrotnej z zakresu wiedzy posiadanej przez studentów dotyczącej tematyki przedmiotu,

- ocenę bieżącą - w trakcie realizacji programu kształcenia, która pozwoliła na uzyskanie informacji, które treści przedmiotu zostały opanowane, a które wymagają uzupełnienia, rozwinięcia,
- końcową - egzamin końcowy z przedmiotu.

Podsumowując, podstawę do zaliczenia przedmiotu Onkologia ginekologiczna jest uzyskanie 3 punktów ECTS, poprzez spełnienie wszystkich przedstawionych warunków, a tym samym uzyskanie przez studenta oceny pozytywnej, która potwierdza, że każdy z założonych efektów uczenia się został osiągnięty.

Do jakościowych mierników uzyskania efektów uczenia się należy:

- studencka ocena ćwiczeń, seminariów, wykładów oraz systemu opieki dydaktycznej i naukowej, pozyskiwana w drodze elektronicznej, anonimowej ankietyzacji zajęć dydaktycznych. Ocena ta ma służyć poznaniu opinii studentów, doktorantów oraz uczestników studiów podyplomowych na temat zajęć dydaktycznych oraz osób je prowadzących, a także jakości sprawowanej opieki dydaktycznej i naukowej. Całość zasad dotyczących ankietyzacji zawiera Regulamin Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku. Ankietyzacji podlegają wszystkie zajęcia dydaktyczne prowadzone na Wydziale (na wszystkich kierunkach, poziomach i profilach kształcenia oraz studiach podyplomowych). Zakres merytoryczny pytań zawartych w ankietach ustalany jest w wyniku konsultacji z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Wypełnianie ankiet dydaktycznych przez studentów, doktorantów, uczestników studiów podyplomowych jest dobrowolne, anonimowe i odbywa się w formie elektronicznej po zakończeniu każdego cyklu zajęć dydaktycznych (w przypadku ankietyzacji zajęć dydaktycznych) oraz raz w roku (w przypadku ankiety dotyczącej systemu opieki dydaktycznej i naukowej nad studentami, doktorantami i uczestnikami studiów podyplomowych). Anonimowa ankieta jest dostępna w systemie informatycznym Uczelni. Szczegółowe wyniki ankiet są przekazywane wraz z ich opracowaniem z Działu Informatyki i Teletransmisji UMB do Dziekanów i stanowią część raportu końcowego Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia z przeglądu jakości kształcenia, przedstawianego Radzie Wydziału do 30 września. Raport ten zawiera również analizę opinii prowadzących o grupie studentów i doktorantów, z którą przeprowadzili zajęcia dydaktyczne;
- arkusz weryfikacji i oceny realizacji efektów uczenia się, który wypełnia osoba odpowiedzialna za prowadzenie przedmiotu po jego zrealizowaniu, tj. na koniec semestru zimowego i letniego danego roku akademickiego. Podaje się w nim (w zależności od formy oceny końcowej) liczbę studentów niedopuszczonych oraz dopuszczonych do egzaminu, strukturę ocen na egzaminie podstawowym i egzaminach poprawkowych LUB liczbę studentów przystępujących do zaliczenia oraz wyniki zaliczenia (liczbę osób, które zaliczyły i nie zaliczyły danego przedmiotu). Po dokonaniu weryfikacji i oceny efektów uczenia się uzyskanych przez studentów realizujących wyżej wymieniony przedmiot, osoba prowadząca stwierdza, czy poziom osiągniętych przez studentów efektów jest zadowalający czy niezadowalający, a także ocenia, czy zachodzi konieczność zmian w zakresie prowadzenia przedmiotu w kolejnym cyklu. Jeśli osoba prowadząca odpowie twierdząco, ma obowiązek określić w jakich obszarach należy dokonać zmian, tzn. merytorycznej zawartości treści programowych w zakresie przedmiotowych efektów uczenia się, formy i sposobu prowadzenia zajęć w celu umożliwienia studentom osiągnięcia lepszych efektów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji, formy i sposobu prowadzenia oceny formującej (zaliczeń częściowych), formy i sposobu prowadzenia oceny podsumowującej (zaliczenia końcowego/egzaminu), zasobów materialnych i infrastruktury dydaktycznej, a następnie doprecyzować, jakich zmian oczekuje. Wypełniony arkusz należy dostarczyć do Dziekanatu w wyznaczonym terminie wraz z protokołami egzaminacyjnymi lub protokołami zaliczenia przedmiotu. Po zakończeniu roku akademickiego arkusze są poddawane analizie przez Wydziałową Komisję ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, przy czym wnioski z

ww. analizy są przekazywane do dnia 30 marca każdego roku akademickiego za poprzedni rok akademicki Wydziałowej Komisji ds. Programów Studiów i wykorzystywane w trakcie prac przy projektowaniu i doskonaleniu kolejnego cyklu kształcenia. Analiza postulowanych w ankietach zmian jest przedmiotem prac poszczególnych grup roboczych Wydziałowej Komisji ds. Programów Studiów, właściwych dla danego kierunku studiów;

- wyniki badań losów zawodowych absolwentów oraz opinii pracodawców i potencjalnych pracodawców, pozyskiwane przez Uczelniane Biuro Karier w formie anonimowej ankiety kierowanej do absolwentów, pracodawców i potencjalnych pracodawców. Biuro działa w porozumieniu z Wydziałowym Zespołem ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, współpracującym z interesariuszami zewnętrznymi. Raport z monitorowania kariery zawodowej absolwentów jest przedstawiany przez Prorektora ds. Kształcenia - Uczelnianemu Zespołowi ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia wraz z postulatami działań doskonalących system jakości kształcenia w zakresie prawidłowości kształtowania sylwetki absolwenta i weryfikacji zamierzonych efektów uczenia się. Ankietyzacja absolwentów odbywa się bezpośrednio po ukończeniu studiów, a także po roku i po 3 latach od ukończenia studiów. Ostatnia ankietyzacja wykazała, że w zależności od stopnia studiów, co najmniej połowa badanych oceniała zasób wiedzy uzyskanej w trakcie studiów pod kątem wymagań pracodawcy jako przydatny. Podobna sytuacja miała miejsce w przypadku nabytych umiejętności i kompetencji społecznych;
- opinia (nie rzadziej niż co 4 lata) pracodawców o studentach, w zakresie przygotowania absolwentów do pracy zawodowej (ankiety dla pracodawców zatrudniających absolwentów zawierają zestaw pytań sformułowanych pod kątem kompetencji, umiejętności i wiedzy, jakie posiada oraz powinien posiadać absolwent kierunku Położnictwo I i II stopnia);
- opinia absolwentów w zakresie osiągniętych efektów uczenia się (bezpośrednio po ukończeniu studiów oraz okresowo - po roku i trzech latach od ukończenia studiów). Ankiety zawierają zestaw pytań sformułowanych pod kątem wiedzy i umiejętności, jakie posiadają respondenci oraz pod kątem ich oczekiwań w tym zakresie. Analiza opinii absolwentów zawarta jest w raportach Wydziałowych Zespołów ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia;
- wnioski z hospitacji zajęć dydaktycznych, prowadzonych przez grupy robocze Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, Dziekana i Prorektora ds. Kształcenia. Podczas hospitacji dokonuje się oceny warunków kształcenia oraz prowadzi badania ankietowe, dotyczące opinii studentów i doktorantów;
- cykliczna ocena nauczycieli akademickich na podstawie kryteriów określonych w Statucie UMB.

Warunkiem przypisania studentowi punktów ECTS jest potwierdzenie osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się, założonych dla danego modułu/przedmiotu, w tym – praktyk zawodowych, pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego, przez uzyskanie zaliczenia lub pozytywnej oceny z zaliczenia lub egzaminu kończącego moduł/przedmiot. Podczas całego procesu dydaktycznego dane są wprowadzane do funkcjonującego w Uczelni Zintegrowanego Systemu Zarządzania Uczelnią (program BAZUS). Oceny z egzaminów i zaliczenia są wprowadzane przez osoby zaliczające przedmiot, a następnie dostarczane do Dziekanatu w formie wydrukowanych i podpisanych protokołów egzaminacyjnych oraz zaliczających przedmiot.

Weryfikacja skuteczności osiągania zakładanych efektów uczenia się przypisanych do praktyk zawodowych odbywa się zgodnie z Regulaminem praktyk zawodowych na Wydziale Nauk o Zdrowiu UMB oraz załącznikami do Regulaminu, w szczególności Regulaminem hospitacji zajęć dydaktycznych i praktyk zawodowych na Wydziale Nauk o Zdrowiu UMB oraz ankietą oceny praktyk. Warunkiem zaliczenia praktyk jest przedłożenie przez studenta uzupełnionego Dziennika Kształcenia Zawodowego Opiekunowi studenckich praktyk, potwierdzonego przez Opiekuna praktyk z Jednostki, w której student odbywał praktyki. Zaliczenia praktyk w Dzienniku Kształcenia Zawodowego i karcie okresowych osiągnięć studenta dokonuje Opiekun studenckich praktyk/Kierownik jednostki lub

Osoba odpowiedzialna za przedmiot. Zaliczenie praktyk jest jednym z warunków zaliczenia roku i dopuszczenia do egzaminu dyplomowego. Zaliczenie praktyk stanowi odpowiednik zaliczenia przedmiotu. Zaliczenie praktyk zawodowych odbywa się poprzez wpisanie do Dziennika Kształcenia Zawodowego i karty okresowych osiągnięć wyrazu „zaliczenie”. W przypadku niezaliczenia praktyk, Dziekan podejmuje decyzję o warunkowym wpisie studenta na następny rok studiów, powtórzeniu roku bądź skreśleniu z listy studentów. Zaliczenie praktyk realizowanych za granicą wymaga dostarczenia przez studenta oryginałów dokumentów potwierdzających zrealizowanie programu praktyk wraz z Dziennikiem praktyk oraz tłumaczenia tych dokumentów na język polski przez tłumacza przysięgłego.

Praktyki podlegają corocznej, losowej hospitacji, zgodnej z Regulaminem hospitacji zajęć dydaktycznych i praktyk zawodowych na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku. Hospitacje praktyk zawodowych przeprowadzają członkowie Wydziałowej Komisji ds. Praktyk Zawodowych. Podczas hospitacji ocenie podlegają: ocena merytoryczna praktyk, praca osoby hospitowanej oraz warunki prowadzenia zajęć. Podobna samoocena dokonana jest przez studenta realizującego praktykę. Hospitacje praktyk zawodowych są przeprowadzane do 30 września danego roku akademickiego. Hospitacja praktyk zawodowych obejmuje praktyki prowadzone w samodzielnych publicznych zakładach opieki zdrowotnej oraz jednostkach niepublicznych (za zgodą kierownika tej jednostki). Hospitacja praktyk zawodowych dotyczy opiekuna nadzorującego praktykę w danej jednostce w dniu hospitacji. Osoby przeprowadzające hospitację praktyk zawodowych dokumentują przeprowadzoną wizytację na piśmie poprzez wypełnienie arkusza hospitacji praktyk zawodowych w ramach nadzoru pedagogicznego i merytorycznego. Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia dokonuje analizy dokumentacji i podsumowania weryfikacji jakości praktyk zawodowych.

Proces dyplomowania na Wydziale poddawany jest procedurom związanym z zapewnieniem i doskonaleniem jakości kształcenia. Wydziałowe gremia biorące udział w ww. procesie mają za zadanie zagwarantować odpowiednią jakość prac dyplomowych oraz prawidłowe przeprowadzenie egzaminu i obrony pracy dyplomowej, a także ich zgodność z obowiązującymi standardami kształcenia dla ocenianego kierunku.

Kwestię dyplomowania na studiach II stopnia reguluje Regulamin Egzaminu Dyplomowego z Przygotowania Zawodowego na kierunku Pielęgniarstwo i Położnictwo na Studiach Stacjonarnych i Niestacjonarnych II Stopnia na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku ([załącznik nr 24](#)). Egzamin dyplomowy (magisterski) powinien: zapewnić obiektywność oceny, czyli zgodność wyników oceniania z rzeczywistymi osiągnięciami studenta, a także skontrolować wiedzę i umiejętności praktyczne zdobyte w całym okresie studiów II stopnia. Egzamin dyplomowy magisterski składa się z następujących etapów: egzaminu magisterskiego (składa się z części weryfikującej wiedzę i umiejętności praktyczne) oraz obrony pracy magisterskiej (weryfikuje wiedzę, umiejętności i kompetencje). Warunkiem przystąpienia do egzaminu dyplomowego magisterskiego jest: uzyskanie wszystkich wymaganych w toku studiów zaliczeń i egzaminów, złożenie pracy magisterskiej do Dziekanatu zgodnie z harmonogramem egzaminów dyplomowych ustalanych na każdy rok akademicki oraz Regulaminem Antyplagiatowym UMB oraz pozytywna weryfikacja pracy magisterskiej przez system antyplagiatowy. Warunkiem przystąpienia do obrony pracy dyplomowej (magisterskiej) jest uzyskanie co najmniej dostatecznej oceny z egzaminu magisterskiego, sprawdzającego wiedzę i umiejętności praktyczne. Za organizację i przebieg egzaminu dyplomowego magisterskiego odpowiedzialny jest Dziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu UMB, który: powołuje komisje egzaminacyjne oraz ustala harmonogram przebiegu egzaminu. Egzamin dyplomowy magisterski powinien odbyć się w terminie nie przekraczającym czasu trwania bieżącego roku akademickiego. Egzamin dyplomowy magisterski - sprawdzający wiedzę i umiejętności praktyczne przeprowadza Komisja powołana przez Dziekana składająca się z: Przewodniczącego komisji egzaminacyjnej oraz członków komisji (egzaminatorów) posiadających kierunkowe wykształcenie zawodowe.

Egzamin dyplomowy magisterski – obrona pracy magisterskiej odbywa się przed Komisją w skład, której wchodzi: Przewodniczący komisji - Dziekan lub wyznaczony przez niego Prodziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu lub wyznaczony przez Dziekana pracownik naukowo – dydaktyczny ze

stopniem co najmniej doktora habilitowanego, promotor pracy oraz recenzent pracy pełniący funkcję egzaminatora. Egzamin magisterski, sprawdzający wiedzę i umiejętności praktyczne polega na udzieleniu przez studenta odpowiedzi na 40 pytań sprawdzających wiedzę i 10 pytań sprawdzających umiejętności praktyczne zdobyte w całym okresie studiów II stopnia z zakresu zagadnień odpowiadających kierunkowi Położnictwo. Za egzamin sprawdzający wiedzę i umiejętności praktyczne student może uzyskać maksymalnie 60 punktów (40 punktów za pytania sprawdzające wiedzę i 20 pkt za pytania sprawdzające umiejętności praktyczne). Warunkiem zdania egzaminu jest uzyskanie co najmniej 36 punktów (co stanowi 60%) z powyższego egzaminu. Warunkiem przystąpienia do obrony pracy magisterskiej jest pozytywny wynik egzaminu magisterskiego - sprawdzającego wiedzę i umiejętności praktyczne.

Student I roku studiów II stopnia na co najmniej trzy semestry przed obroną pracy magisterskiej ma prawo wyboru promotora. Pracę magisterską student wykonuje pod kierunkiem uprawnionego do tego nauczyciela akademickiego lub specjalisty spoza Uczelni, co najmniej ze stopniem naukowym doktora. Recenzentem pracy magisterskiej powinien być etatowy pracownik Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku co najmniej ze stopniem doktora, spoza jednostki, w której praca powstaje. Wyboru recenzenta pracy dokonuje Dziekan spośród co najmniej dwóch kandydatów przedstawionych przez promotora pracy. Dziekan ma prawo samodzielnego ustalania recenzenta pracy, niezależnie od podanych kandydatur. Student nie ma prawa wyboru recenzenta. Warunkiem pozytywnego wyniku recenzji jest uzyskanie minimum 9 punktów. Przygotowywanie pracy trwa trzy semestry w ramach seminarium magisterskiego (15 godzin/osobę). Promotor dokonuje zaliczenia seminarium magisterskiego w karcie egzaminacyjnej. Temat pracy magisterskiej zatwierdza Rada Wydziału, po zaopiniowaniu przez Wydziałową Komisję ds. Prac Dyplomowych i Dziekana Wydziału. Przygotowywana praca magisterska powinna:

1. Uwzględnić aktualną wiedzę teoretyczną i praktyczną z zakresu odpowiadającego poszczególnym kierunkom studiów
2. Mieć charakter badawczy
3. Być zgodna z zasadami pisania pracy magisterskiej na Wydziale Nauk o Zdrowiu UMB (załącznik nr 25)
4. Posiadać pozytywną opinie Komisji Bioetycznej UMB.

Obrona pracy magisterskiej polega na:

1. Przedstawieniu przez studenta tezy pracy
2. Przedstawieniu przez promotora sylwetki magistranta i opinii o pracy
3. Przedstawieniu opinii przez recenzenta
4. Udzieleniu przez studenta odpowiedzi na pytania związane z tematem pracy (3 pytania)

Warunkiem pozytywnej oceny z obrony pracy magisterskiej jest uzyskanie co najmniej 21 punktów na 35 możliwych.

Ocena pracy magisterskiej łącznie z obroną stanowi:

1. Liczba punktów wystawionych przez recenzenta
2. Liczba punktów wystawionych przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej za prezentację pracy
3. Liczba punktów za odpowiedzi udzielone przez studenta na pytania związane z tematem pracy

W przypadkach spornych głos rozstrzygający należy do przewodniczącego komisji. Ocena udokumentowana jest w protokole indywidualnym z obrony pracy magisterskiej oraz protokole zbiorczym egzaminu dyplomowego magisterskiego.

Oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych pracom dyplomowych dokonują:

- opiekun pracy licencjackiej – na każdym etapie przygotowania pracy dyplomowej,
- przewodniczący komisji oraz opiekun pracy dyplomowej – poprzez ocenę sylwetki dyplomanta oraz ocenę pracy dyplomowej,
- recenzent pracy dyplomowej – poprzez wnikliwą ocenę przygotowania merytorycznego, warsztatowego i wartości pracy,

- komisja powołana przez Dziekana, przeprowadzająca egzamin dyplomowy oraz obronę pracy dyplomowej.

Zasady dotyczące egzaminu dyplomowego określa dodatkowo Regulamin Studiów I Stopnia, II Stopnia oraz Jednolitych Studiów Magisterskich Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku.

Uzyskanie dyplomu ukończenia studiów jest potwierdzeniem zrealizowania założonych efektów uczenia się oraz odbycia przez studenta zajęć przewidzianych w programie i planie studiów na dany cykl kształcenia. Warunkiem uzyskania dyplomu ukończenia studiów oraz uzyskania tytułu zawodowego licencjata jest zaliczenie wszystkich zajęć, w tym praktyk zawodowych oraz uzyskanie 180 punktów ECTS, zaś w przypadku studiów II stopnia – 120 punktów ECTS. Zgodnie z §24 ust. 5 Regulaminu Studiów, student ma obowiązek dostarczenia do Dziekanatu wszystkich niezbędnych dokumentów wymaganych do wydania dyplomu w ciągu 14 dni od ukończenia studiów.

Podstawą obliczenia ostatecznego wyniku studiów są: średnia arytmetyczna z ostatecznych ocen ze wszystkich przedmiotów, ocena pracy magisterskiej, łącznie z obroną oraz ocena egzaminu magisterskiego. Wynik studiów oblicza się wg wzoru zawartego w Regulaminie Studiów. Ostateczny wynik studiów, który umieszcza się na dyplomie, otrzymuje się przez wyrównanie uzyskanej średniej do pełnej oceny.

W okresie 30 dni od ukończenia studiów zostaje sporządzony i wydany absolwentowi dyplom wraz z suplementem oraz dwa odpisy dyplomu. Wzór dyplomu jest zatwierdzany Uchwałą Senatu UMB. Na wniosek absolwenta Uczelnia może wydać dodatkowy odpis dyplomu w tłumaczeniu na język obcy.

Datą ukończenia studiów jest data złożenia egzaminu dyplomowego. Absolwent kierunku Położnictwo II stopnia otrzymuje tytuł zawodowy magistra położnictwa.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 3:

.....

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

.....

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

1. *liczby, struktury kwalifikacji oraz dorobku naukowego/artystycznego nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na ocenianym kierunku, jak również ich kompetencji dydaktycznych (z uwzględnieniem przygotowania do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz w językach obcych). W tym kontekście warto wymienić najważniejsze osiągnięcia dydaktyczne jednostki z ostatnich 5 lat w zakresie ocenianego kierunku studiów (własne zasoby dydaktyczne, podręczniki autorstwa kadry, miejsca w prestiżowych rankingach dydaktycznych, popularyzacja),*
2. *obsady zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć, które prowadzą do osiągnięcia przez studentów kompetencji zawiązanych z prowadzeniem działalności naukowej oraz inżynierskich (w przypadku, gdy oceniany kierunek prowadzi do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera),*
3. *łączenia przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową oraz włączania studentów w prowadzenie działalności naukowej,*
4. *założeń, celów i skuteczności prowadzonej polityki kadrowej, z uwzględnieniem metod i kryteriów doboru oraz rekrutacji kadry, sposobów, zasad i kryteriów oceny jakości kadry oraz*

udziału w tej ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także wykorzystania wyników oceny w rozwoju i doskonaleniu kadry.

5. systemu wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego lub artystycznego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych. W tym kontekście warto przedstawić awanse naukowe kadry związanej z ocenianym kierunkiem studiów,
6. spełnienia reguł i wymagań w zakresie doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz obsady zajęć, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Zajęcia ze studentami kierunku Położnictwo II stopnia w roku akademickim 2019/2020 prowadzi 47 doświadczonych i kompetentnych pracowników naukowo - dydaktycznych zatrudnionych w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku, w tym 7 profesorów, 7 doktorów habilitowanych, 17 doktorów, 2 lekarzy oraz 14 magistrów (w tym 5 mgr położnictwa i 1 mgr pielęgniarstwa).

Pracownicy naukowo-dydaktyczni realizujący przedmioty podstawowe, kierunkowe i zawodowe legitymują się kompetencjami zawodowymi (np. doświadczeniem w pracy w zawodzie położnej) oraz dorobkiem naukowym z dziedziny nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz posiadają doświadczenie naukowo-badawcze. Aktywnie uczestniczą w projektach badawczych, w szczególności krajowych realizowanych w ramach działalności statutowej (przykłady zaprezentowano w Tabeli 5). Do 2018 r. przy doborze kadry dydaktycznej postępowano zgodnie z przyjętą na Uczelni procedurą zaliczania do minimum kadrowego, uwzględniającą dorobek w obszarze wiedzy odpowiadającej obszarowi kształcenia, w zakresie dyscyplin do której odnoszą się efekty uczenia się i doświadczenia zawodowego zdobytego poza Uczelnią. Dane dotyczące kwalifikacji pracowników prowadzących zajęcia kluczowe dla zawodu położnej, ich dorobek naukowy oraz doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią zamieszczono w załączniku nr 26. Nauczyciele akademicy oprócz dużego dorobku naukowego posiadają udokumentowane certyfikatami kwalifikacje i kompetencje zawodowe zdobywane poza Uczelnią, obejmujące m.in. różnorodne kursy specjalistyczne, warsztaty i szkolenia. Kompetencje te są stale rozwijane poprzez łączenie pracy naukowo-dydaktycznej z prowadzeniem działalności zawodowej, ponieważ znaczna część kadry pracuje m.in. w oddziałach szpitalnych w podmiotach leczniczych o różnym stopniu referencyjności, poradniach laktacyjnych i specjalistycznych, prywatnych placówkach medycznych i klinikach specjalistycznych, szkołach rodzenia, itp.

Tabela 5.

PRZYKŁADOWE PROJEKTY NAUKOWE REALIZOWANE PRZEZ KADRĘ NAUKOWO-DYDAKTYCZNĄ WYDZIAŁU NAUK O ZDROWIU UMB ZWIĄZANE Z OCENIANYM KIERUNKIEM STUDIÓW			
Rok	Imię i nazwisko	Tytuł projektu	Numer projektu
2016	dr Dorota Piechocka	Urazowość okołoporodowa noworodków w materiale Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego	N/ST/ZB/16/001/3313
2016	dr Monika Kamianowska	Wartości referencyjne stężenia lipokaliny neutrofilowej związanej z żelatyną (NGAL) w surowicy i moczu zdrowych donoszonych noworodków	N/ST/ZB/16/002/3305
2016	dr hab. Marek Szczepański	Ocena stężenia kadmu i ołowiu w mleku kobiecym na terenie województwa podlaskiego	N/ST/ZB/16/003/3305
2017	mgr	Percepcja porodu domowego oraz	N/ST/MN/17/002/3327

	Magdalena Słoma	jakości narodzin w zależności od miejsca porodu	
2017	mgr Ewelina Sobolewska	Potrzeba funkcjonowania hospicjów perinatalnych w percepcji studentów kierunków medycznych i pracowników ochrony zdrowia	N/ST/MN/17/005/3310
2017	dr Emilia Sarnacka	Realizacja prawa do świadczeń zdrowotnych w kontekście wad letalnych – prawa i obowiązki hospicjum perinatalnego	N/ST/MN/17/006/3310
2017	prof. dr hab. Alicja Wasiluk	Ocena aktywności fagocytarnej i bakteriobójczej płytek krwi noworodków	N/ST/ZB/17/001/3305
2017	prof. dr hab. Bożena Dobrzycka	Mutacje genu P53 w raku jajnika	N/ST/ZB/17/001/3313
2017	dr Monika Kamianowska	Wartości referencyjne stężenia netryny-1 w moczu zdrowych donoszonych noworodków	N/ST/ZB/17/002/3305
2017	dr hab. Marek Szczepański	Ocena stężenia polifenoli w mleku kobiecym	N/ST/ZB/17/003/3305
2017	prof. dr hab. Sławomir Terlikowski	Mutacje genu P53 w raku endometrium	N/ST/ZB/17/003/3313
2017	prof. dr hab. Sławomir Terlikowski	Ocena ilościowa wolnego krążącego DNA w osoczu kobiet leczonych z powodu z raka jajnika i endometrium	N/ST/ZB/17/004/3313
2018	dr Emilia Sarnacka	Ochrona przed uporczywą terapią noworodków a realizacja świadczeń zdrowotnych zgodnych z aktualną wiedzą medyczną	N/ST/MN/18/002/3332
2018	dr Bartłomiej Oszkinis	Prokreacja medycznie wspomagana a przysposobienie dziecka	N/ST/MN/18/003/3332
2018	dr Krystyna Piekut	Analiza wskaźników cięć cesarskich z zastosowaniem systemu klasyfikacji TGCS	N/ST/ZB/18/001/3313
2018	dr Agnieszka Genowska	Środowiskowe uwarunkowania w stanie zdrowia dzieci poniżej pierwszego roku życia	N/ST/ZB/18/002/3303
2018	dr Monika Kamianowska	Ocena stężenia podokaliksyny, nowego markera wewnątrzmacicznej nefrogenyzy, w moczu noworodków urodzonych przedwcześnie	N/ST/ZB/18/009/1141
2019	dr Monika Kamianowska	Ocena wydalania netryny-1 u noworodków urodzonych przedwcześnie	SUB/1/DN/19/001/3305
2019	dr Bożena Kulesza-Brończyk	Ocena składu mleka przejściowego oraz dojrzałego u kobiet w poszczególnych okresach laktacji	SUB/3/DN/19/001/3313

Lata 2013-2017 były okresem dynamicznego rozwoju naukowego kadry Wydziału, w tym nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku Położnictwo (Tabela 6).

Tabela 6.

Liczba stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników
Wydziału Nauk o Zdrowiu w latach 2015-2019

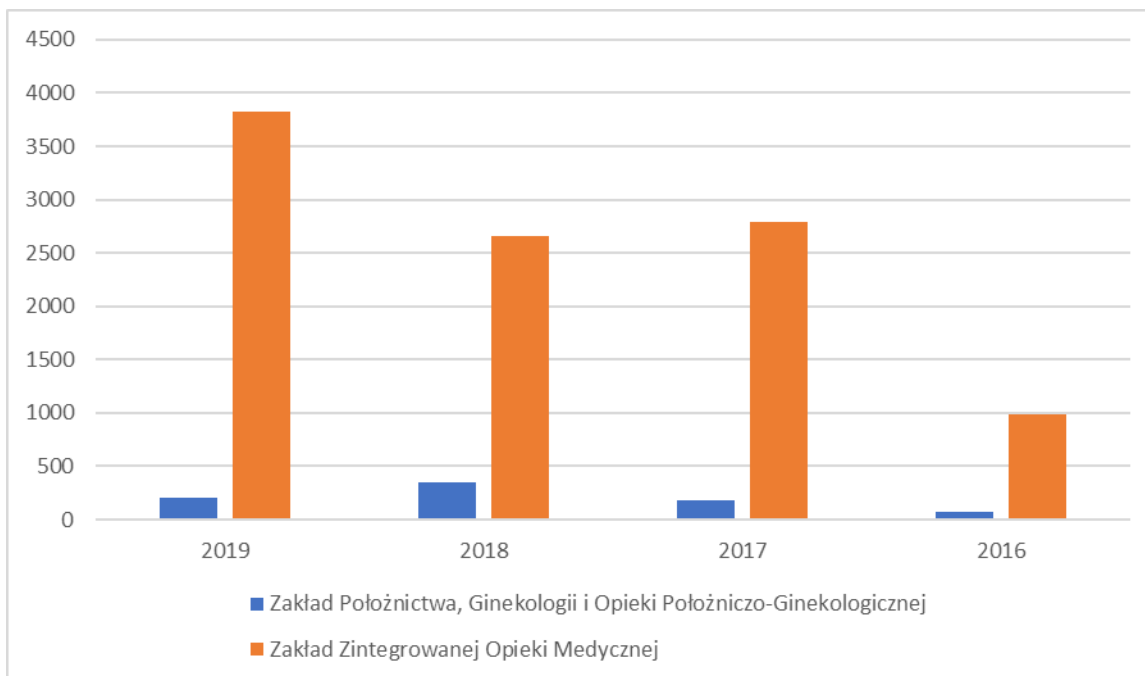
stopień/tytuł	2015*	2016*	2017*	2018*	2019*	łącznie 2013-2017
profesor	0	0	1	1	2	4
doktor habilitowany	2	1	6	1	0	10
doktor	9	3	6	6	6	30
razem	11	4	13	8	8	44

*stan na dzień 31 grudnia danego roku kalendarzowego.

Kadra dydaktyczna Zakładu Położnictwa, Ginekologii i Opieki Położniczo-Ginekologicznej, Zakładu Ginekologii i Położnictwa Praktycznego oraz Zakładu Zintegrowanej Opieki Medycznej – trzech jednostek organizacyjnych Wydziału, prowadzących zajęcia praktyczne przygotowujące do zawodu położnej, posiada wykształcenie oraz wysokie kwalifikacje pozwalające na realizację efektów uczenia się. Każda z zatrudnionych położnych posiada znaczące dla procesu dydaktycznego doświadczenie zawodowe w zakresie różnych specjalności, charakterystycznych dla ocenianego kierunku. Wśród pracowników są osoby m.in. ze specjalizacją z zakresu pielęgniarstwa ginekologiczno-położniczego i pielęgniarstwa neonatologicznego. Ponadto, każdy z nauczycieli systematycznie podnosi swoje kompetencje uczestnicząc w ogólnopolskich wydarzeniach branży położniczej (kongresy, sympozja, konferencje). Warto podkreślić, iż coraz większą część nauczycieli zatrudnionych w ww. jednostkach stanowią absolwenci Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, co świadczy o właściwym przygotowaniu merytorycznym i praktycznym w trakcie studiów. Pracownicy realizują swoje zadania dydaktyczne na bazie specjalistycznych pracowni do nauki zawodu.

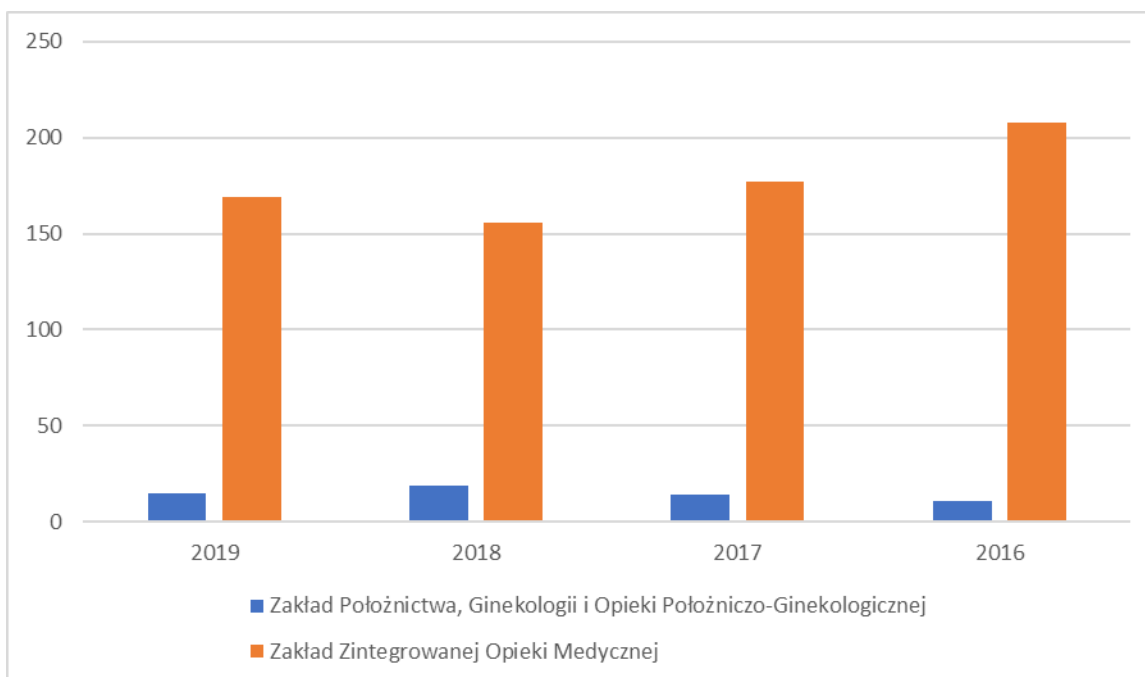
Dorobek naukowy nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku Położnictwo II stopnia jest zgodny z profilem nauczania studentów ww. kierunku. O rozwoju naukowym kadry, świadczy rosnąca liczba opublikowanych prac w ostatnich latach, a także rosnąca punktacja Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego za posiadane osiągnięcia naukowe, co przedstawiono na Rycinie 1 i 2.

Pracownicy Wydziału systematycznie podnoszą swoje kompetencje zawodowe uzyskując certyfikaty w ramach kursów i szkoleń, w tym organizowanych przez towarzystwa naukowe. Sami są też współorganizatorami i organizatorami zjazdów i konferencji naukowych, kursów, szkoleń. Współpracują z Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego (CMKP) oraz Centrum Egzaminów Medycznych. Są powoływani do państwowych komisji egzaminacyjnych. Dla potrzeb CKPPIp w Warszawie tworzą programy kursów specjalizacyjnych i doskonalących. Prof. dr hab. n. med. Elżbieta Krajewska-Kułak (Kierownik Zakładu Zintegrowanej Opieki Medycznej) jest członkiem Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów, a także członkiem Rady Doskonałości Naukowej. Prof. dr hab. n. med. Elżbieta Krajewska-Kułak, a także dr hab. n. o zdr. Mateusz Cybulski są ekspertami merytorycznymi Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Dr n. med. Beata Maćkowiak-Matejczyk jest konsultantem wojewódzkim w dziedzinie ginekologii onkologicznej, a dr hab. n. med. Marek Szczepański (Kierownik Kliniki Neonatologii i Intensywnej Terapii Noworodka) jest konsultantem wojewódzkim w dziedzinie neonatologii. Pracownicy nagradzani byli przez Ministra Zdrowia (nagrody indywidualne oraz za osiągnięcia będące podstawą nadania stopni doktora habilitowanego) oraz Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (nagrody indywidualne, stypendia dla wybitnych młodych naukowców). Nauczycielom akademickim prowadzącym zajęcia na kierunku Położnictwo rokrocznie są przyznawane nagrody naukowe i dydaktyczne Rektora UMB.

Rycina 1. Liczba punktów MNiSzW kluczowych jednostek organizacyjnych Wydziału, prowadzących zajęcia praktyczne na ocenianym kierunku w rozbiću na lata.

* w analizie nie uwzględniono Zakładu Ginekologii i Położnictwa Praktycznego, ponieważ jest to jednostka utworzona w Uczelni w 2019 roku

Rycina 2. Liczba publikacji kluczowych jednostek organizacyjnych Wydziału, prowadzących zajęcia praktyczne na ocenianym kierunku w rozbiću na lata.

* w analizie nie uwzględniono Zakładu Ginekologii i Położnictwa Praktycznego, ponieważ jest to jednostka utworzona w Uczelni w 2019 roku

Pracownicy Wydziału, prowadzący zajęcia na kierunku Położnictwo, biorą także czynny udział w projektach finansowanych ze środków zewnętrznych (najczęściej z funduszy UE). Są to:

1. Program Zintegrowanego Rozwoju Jakości Kształcenia na Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku

- a. Celem głównym projektu jest poprawa jakości, skuteczności i dostępności oferty edukacyjnej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku.
  - b. W 2020 roku w szkoleniu pn. *Techniki prezentacji i wystąpień publicznych, a innowacyjna dydaktyka* uczestniczyły dwie pracownice z Zakładu Położnictwa, Ginekologii i Opieki Położniczo-Ginekologicznej. Głównym celem szkolenia był rozwój i nauka poprzez podnoszenie kompetencji nauczycieli akademickich w zakresie innowacyjnych umiejętności dydaktycznych.
2. *Wdrożenie programu rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku z wykorzystaniem Centrum Symulacji Medycznej*
- a. Głównym celem projektu jest podniesienie jakości praktycznego kształcenia studentów UMB na kierunkach: lekarskim, lekarsko-dentystycznym, pielęgniarstwo i **położnictwo** poprzez opracowanie i wdrożenie Programu Rozwojowego Uczelni, w tym utworzenie Centrum Symulacji Medycznej.
  - b. 3 pracowników prowadzących zajęcia na kierunku Położnictwo realizuje szkolenia w ramach ścieżki wsparcia dla instruktorów symulacji medycznej wysokiej wierności, dotychczas uczestniczyli oni w 10 szkoleniach z zakresu podstaw technik symulacji, a także szkoleniach praktycznych dla instruktora symulacji wysokiej wierności, szkoleniach dla instruktora symulacji medycznej wysokiej wierności w dziedzinie położnictwa i ginekologii, szkoleniach doskonalących dla instruktora symulacji medycznej wysokiej wierności w ginekologii i położnictwie oraz szkoleniach stanowiskowych w zakresie sprzętu wykorzystywanego w CSM.

3. *Szkoła Tutorów Akademickich*

Celem szkolenia jest uzyskanie uprawnień do wypracowywania oraz wdrożenia systemowego tutoringu nauczycieli akademickich na Uczelni. Efektem edukacyjnym szkolenia jest poznanie założeń edukacji spersonalizowanej w kontekście tutoringu, a także nauka korzystania z narzędzi tutoringu akademickiego (esej tutorski, case study), czy wykorzystanie narzędzi coachingu, jak i elementów tutorskich do budowania motywacji oraz realizacji indywidualnych projektów edukacyjnych. Istotą szkoły jest również poznanie jak radzić sobie z trudnymi sytuacjami w pracy tutorskiej oraz zaznajomienie się z procesem wdrażania tutoringu na Uczelni. Szkolenia mają przede wszystkim wymiar praktyczny, ukierunkowany na rozwój kompetencji tutorskich uczestników. W szkoleniach bierze udział również kadra dydaktyczna prowadząca zajęcia na kierunku Położnictwo.

4. *Studiuje, badam, komercjalizuję* (realizacja projektu zakończona w 2015 roku)

- a. Uczestnicy Projektu zostali objęci dwiema formami wsparcia:
  - stypendium naukowym, aby wspomóc ich rozwój naukowy, z uwagi na fakt, iż prowadzą oni badania w dziedzinach uznanych za szczególnie istotne dla rozwoju innowacyjnego Podlasia. Celem stypendiów doktoranckich było zwiększenie transferu wiedzy i wyników badań naukowych do gospodarki regionu.
  - 3-dniowym szkoleniem, które pozwoliło na nabycie umiejętności w zakresie pozyskiwania funduszy na badania naukowe, ochrony własności intelektualnej i komercjalizacji wiedzy w dziedzinie nauk medycznych, farmaceutycznych i nauk o zdrowiu.
- b. W projekcie uczestniczyły 4 położne zatrudnione na etat w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku z otwartym przewodem doktorskim. Dwie osoby obroniły doktorat, dwie pozostałe mają wszczęty przewód doktorski.

Kompetencje dydaktyczne kadra Wydziału doskonalili też w ramach kursów medycznego języka angielskiego (organizowanych przez Uczelnię w ramach stałego wsparcia metodycznego i technicznego dla procesu dydaktycznego).

Liczba nauczycieli akademickich prowadzących kształcenie na kierunku Położnictwo II stopnia, ich struktura kwalifikacji i utrwalone doświadczenie zawodowo-dydaktyczne odpowiadają specyfice nauczanych treści programowych i zapewniają prawidłową realizację zajęć. Tym samym,

umożliwiają uzyskanie zakładanych efektów uczenia się. Kadra dydaktyczna poddawana jest systematycznej ocenie w ramach hospitacji, w ramach anonimowych ankiet studenckich, doktoranckich i uczestników studiów podyplomowych, a także przez Wydziałowe i Uczelniane Komisje ds. Oceny Kadry.

Władze Uczelni i Wydziału zapewniają właściwą obsadę kadry nauczycielskiej w procesie kształcenia w odniesieniu do kompetencji merytorycznych oraz dydaktycznych. Realizacja obowiązku doboru właściwej kadry zapewniona jest poprzez spełnienie wymogów konkursowych na dane stanowisko. W procesie rekrutacji nauczycieli akademickich stosuje się otwarte postępowanie konkursowe. Ogłoszenia o konkursach zawierają wymagania dotyczące wiedzy i kwalifikacji kandydata. Podstawowe kwalifikacje wymagane na stanowisku pracy nauczyciela akademickiego określone są przez ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz Statut UMB (**załącznik nr 27**). Dodatkowe kwalifikacje określone są przez kierownika jednostki w porozumieniu z Dziekanem. Kandydaci muszą spełnić odpowiednie wymagania do pracy dydaktyczno-naukowej na danym stanowisku w określonej jednostce Wydziału. Wymagania te uwzględniają zgodność posiadanych tytułów zawodowych, stopni i tytułów naukowych, doświadczenia zawodowego, dorobku naukowego i kompetencji dydaktycznych z dyscyplinami naukowymi, efektami uczenia się i treściami programowymi, z którymi powiązane są zajęcia dydaktyczne przyszłego pracownika.

Nauczyciele akademicy zatrudniani na ½ etatu lub w mniejszym wymiarze godzin zatrudniani są na podstawie wniosku kierownika jednostki dydaktycznej, po pozytywnej opinii Rady Wydziału, a od 01.10.2019 r. – Dziekana Wydziału. Pracownicy naukowo-dydaktyczni poddawani są okresowej ocenie na zasadach określonych w Statucie UMB.

W celu zagwarantowania odpowiednio wykwalifikowanej kadry dydaktycznej, wprowadzono „Procedurę badania kompetencji innych osób prowadzących zajęcia dydaktyczne w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku (w tym osób zatrudnionych na umowę – zlecenie oraz pracowników naukowo – technicznych oddelegowanych do prowadzenia zajęć)”. Ostateczną decyzję o spełnieniu lub niespełnieniu kryteriów doboru innych osób do prowadzenia zajęć dydaktycznych podejmuje Dziekan Wydziału. Wydana przez Dziekana decyzja stanowi podstawę do zatrudnienia danej osoby do prowadzenia zajęć dydaktycznych. W przypadku wniosku dotyczącego oddelegowania pracowników naukowo – technicznych do prowadzenia zajęć, decyzja Dziekana jest przekazywana Kanclerzowi wraz z wnioskiem Kierownika jednostki (Zarządzenie Rektora nr 92/2019 z dn. 09.12.2019 r. zmieniające Zarządzenie nr 24/2019 z dn. 21.03.2019 r. przedstawiono w **załączniku nr 28**).

Dorobek nauczycieli akademickich, którzy prowadzą zajęcia, w tym zajęcia związane z umiejętnościami praktycznymi wskazanymi w opisie efektów uczenia się, jest zgodny z ich kompetencjami. Dorobek naukowy, doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku Położnictwo są spójne z programem studiów oraz zakładanymi efektami uczenia się dla studiów II stopnia. Większość nauczycieli prowadzących zajęcia na kierunku Położnictwo to specjaliści w swoich dziedzinach, którzy od lat realizują zajęcia na kierunkach medycznych, w tym na ocenianym kierunku. Osoby te posiadają obszerny dorobek naukowy, są kierownikami lub współwykonawcami projektów naukowych, a także biorą udział w czynnych i biernych wyjazdach zagranicznych o charakterze dydaktyczno-naukowym. Niejednokrotnie nauczyciele legitymują się ukończeniem kursów specjalistycznych, studiów podyplomowych oraz innych rodzajów kształcenia podyplomowego podnoszących nie tylko ich kompetencje i kwalifikacje zawodowe, ale również przyczyniających się do stworzenia takich warunków dydaktycznych, które umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się. Współpracują z Okręgową i Naczelną Izbą Pielęgniarek i Położnych oraz Polskim Towarzystwem Położnych, a ponadto działają w licznych towarzystwach naukowych. Doświadczona kadra naukowo-dydaktyczna na ocenianym kierunku gwarantuje wysoki poziom zajęć teoretycznych i praktycznych. Kadra dydaktyczna prowadząca zajęcia na ocenianym kierunku spełnia tym samym reguły i wymagania w zakresie doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz obsady zajęć, zawartych w standardzie kształcenia dla kierunku Położnictwo II stopnia.

Zasady zatrudniania, oceniania, ścieżkę kariery zawodowej w tym wymagania na kolejne stanowiska związane awansem zawodowym określa Statut UMB. Pod uwagę brane są aspekty

merytoryczne tj. osiągnięcia naukowe, dydaktyczne, doświadczenie zawodowe kandydata. Ścieżka awansu zawodowego pracownika uwzględnia też możliwość powierzania funkcji kierowniczych osobom, które posiadają bogaty dorobek naukowy i dydaktyczny, ale wykazują również zdolności organizacyjne, powołując ich do pełnienia funkcji kierowniczych po przeprowadzeniu postępowania konkursowego.

Podstawowym celem polityki osobowej prowadzonej wobec nauczycieli akademickich jest podejmowanie działań skierowanych na:

- zabezpieczanie obsady zajęć dydaktycznych, niezbędnej do realizacji wysokiej jakości procesu dydaktycznego w Uniwersytecie,
- zatrudnianie bardzo dobrze wykształconych naukowców poprzez oferowanie im stabilnych warunków pracy, które motywują do osiągania rozwoju naukowego i zdobywania kolejnych szczebli awansu naukowego i zawodowego, co powinno sprzyjać zwiększeniu liczby realizowanych w Uniwersytecie programów badawczych i projektów międzynarodowych,
- współpracę naukową z instytucjami krajowymi i międzynarodowymi oraz umożliwienie pracownikom naukowym udziału w międzynarodowych szkoleniach, konferencjach i badaniach naukowych.

W zakresie polityki osobowej:

- podejmowane są działania w celu zagwarantowania stałego rozwoju zawodowego pracowników naukowych, naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych, m.in. poprzez tworzenie warunków do aktualizacji i poszerzenia zakresu ich umiejętności i kwalifikacji,
- podejmowane są działania w kierunku poprawy stabilności warunków zatrudnienia pracowników naukowych i dydaktycznych,
- zapewnia się pracownikom naukowym i dydaktycznym na każdym etapie kariery zawodowej możliwość czerpania korzyści z wykorzystania swoich wyników w zakresie badań i rozwoju, poprzez ochronę prawną, w tym przede wszystkim ochronę praw własności intelektualnej.

W celu realizacji założeń polityki osobowej Uniwersytet:

- wdraża politykę równych szans na etapie rekrutacji i kolejnych etapach kariery zawodowej pracownika, przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiednich do stanowiska doświadczenia i kwalifikacji,
- zapewnia uwzględnianie w procesie rekrutacji pracowników naukowych, naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych m.in. mobilności oraz doświadczeń międzysektorowych kandydata,
- wdraża system oceny pracownika, służący regularnej ocenie wyników i rozwoju zawodowego,
- stosuje efektywne i przejrzyste procedury rekrutacyjne, gwarantujące możliwość porównania kandydatów na poziomie międzynarodowym.

Zasady i kryteria oceny jakości kadry oraz udział w tej ocenie różnych grup interesariuszy prowadzone są na podstawie Procedury weryfikacji jakości kadry dydaktycznej stanowiącej załącznik nr 4 do Regulaminu Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia UMB.

Podstawowymi sposobami wykorzystywanymi do oceny jakości kadry akademickiej jest:

1. hospitacja zajęć dydaktycznych,
2. ocena zajęć dydaktycznych dokonywana przez studentów,
3. okresowa ocena nauczycieli akademickich.

1. Hospitacja zajęć dydaktycznych.

Hospitacje zajęć dydaktycznych prowadzone są na podstawie §10 *Regulaminu Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia UMB* oraz Regulaminu hospitacji zajęć dydaktycznych i praktyk zawodowych na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, określanego w Uchwale Rady Wydziału z dnia 20.02.2018 r. Hospitacja zajęć dydaktycznych jest niezapowiedziana i obejmuje ocenę merytoryczną zajęć, warunków kształcenia (w tym studentów niepełnosprawnych), opinię studentów/doktorantów/uczestników studiów podyplomowych, dotyczącą zajęć, w tym systemu oceniania i warunków kształcenia, a także

dostępności do biblioteki i jakości księgozbioru. Hospitacje zajęć dydaktycznych przeprowadzają nauczyciele akademicki, wyznaczeni przez Przewodniczącego Wydziałowego Zespołu, przy czym w skład Zespołu Hospitującego nie mogą wchodzić osoby zatrudnione w tej samej Katedrze/Klinice/Zakładzie/Studium/Pracowni co osoba hospitowana. Hospitacji podlegają wszyscy nauczyciele akademicki niezależnie od stażu pracy i formy zatrudnienia. Zajęcia mogą być hospitowane na własną prośbę osoby prowadzącej zajęcia oraz przy uzyskaniu oceny negatywnej w ponad 50% ankiet, wypełnianych w danym roku akademickim przez studentów/doktorantów/uczestników studiów podyplomowych po zakończeniu cyklu zajęć z przedmiotu, przy czym hospitacja jest przeprowadzona w przypadku, gdy w ankietyzacji wzięto udział co najmniej 50% uprawnionych, z którymi dana osoba przeprowadziła zajęcia w weryfikowanym roku akademickim. Obserwacje z hospitacji zajęć są zapisywane w arkuszach, a wyniki oceny są omawiane w obecności hospitowanego. Bieżąca analiza hospitacji jest dokonywana przez Koordynatorów grup roboczych Wydziałowych Zespołów lub Przewodniczących Wydziałowych Zespołów, a następnie w postaci raportu zbiorczego hospitacji (RzH) jest przedstawiana całościowa analiza danych przez Wydziałowy Zespół Wydziałowym Komisjom ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Następnie Wydziałowa Komisja sporządza raport końcowy hospitacji zajęć dydaktycznych (RkH), a wnioski przedstawia Radzie Wydziału. Po zatwierdzeniu raportu Wydziałowej Komisji przez Radę Wydziału jest on przedstawiany Uczelnianemu Zespołowi.

2. Ocena zajęć dydaktycznych dokonywana przez studentów.

Prowadzona jest systematyczna kontrola osób prowadzących zajęcia dydaktyczne i jednostek, w których odbywają się zajęcia. Kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich są oceniane przez studentów na podstawie anonimowo wypełnianych elektronicznie ankiet zgodnie z Regulaminem ankietyzacji zajęć dydaktycznych oraz systemu opieki dydaktycznej i naukowej nad studentami, doktorantami i uczestnikami studiów podyplomowych UMB stanowiący załącznik nr 16 do *Regulaminu Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia UMB*. Są one przeprowadzane bezpośrednio po zakończeniu zajęć (ćwiczeń, seminariów i wykładów) z poszczególnych przedmiotów. W przypadku zajęć trwających jeden lub dwa semestry – po zakończeniu jednego lub obu semestrów. Dodatkowo 1-2 razy w roku ocena prowadzona jest w poszczególnych jednostkach dydaktycznych na wniosek kierownika jednostki, z którą przeprowadził zajęcia dydaktyczne. Dodatkowo również studenci są oceniani przez asystentów po zakończonych zajęciach dydaktycznych na podstawie dokumentu „Opinia prowadzącego o grupie studentów/doktorantów/uczestników studiów podyplomowych”, stanowiącego Załącznik nr 7 do *Regulaminu ankietyzacji zajęć dydaktycznych oraz systemu opieki dydaktycznej i naukowej nad studentami, doktorantami i uczestnikami studiów podyplomowych Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku*.

3. Okresowa ocena nauczycieli akademickich.

Zasady dokonywania okresowej oceny nauczycieli akademickich reguluje §80 Statutu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku. Ocena okresowa jest dokonywana nie rzadziej niż raz na 4 lata lub na wniosek Rektora. Okresowej oceny nauczycieli akademickich dokonują Uczelniane i Wydziałowe Komisje ds. Oceny Kadry oraz Senat. Podstawę oceny nauczyciela akademickiego stanowią jego osiągnięcia dydaktyczne, naukowe, organizacyjne oraz doskonalenie i osiągnięcia zawodowe. Przy dokonywaniu oceny nauczyciela akademickiego w zakresie wypełniania przez niego obowiązków dydaktycznych uwzględnia się ocenę przedstawioną przez studentów i doktorantów w formie ankiet po zakończeniu każdego cyklu zajęć dydaktycznych. Szczegółowe kryteria oceny okresowej dla poszczególnych grup pracowników i rodzajów stanowisk określa Rektor, po zasięgnięciu opinii Senatu, związków zawodowych, Samorządu Studenckiego oraz Samorządu Doktorantów. Opinia jest przedstawiana w terminie wskazanym we wniosku o jej wyrażenie, nie krótszym niż 30 dni. W przypadku bezskutecznego upływu tego terminu, wymóg zasięgnięcia opinii uważa się za spełniony. Kryteria nie mogą dotyczyć obowiązku uzyskania stopnia doktora, stopnia doktora habilitowanego lub tytułu profesora. Kryteria przedstawia się nauczycielowi akademickiemu przed rozpoczęciem okresu podlegającego ocenie. Ostatnia okresowa ocena nauczycieli

akademickich została przeprowadzona w 2017 roku i objęła lata 2015-2016 zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 47/2017 z dnia 28.07.2017 r. w sprawie przeprowadzenia w roku 2017 okresowej oceny nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku. W przypadku nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku Położnictwo wykazała, iż wszyscy nauczyciele akademicy zostali pozytywnie sklasyfikowani. Większość uzyskała ocenę wyróżniającą lub bardzo dobrą.

System motywowania kadry do rozwoju zawodowego obejmuje:

- przyznawanie Nagród Rektora za działalność naukową, dydaktyczną oraz organizacyjną, albo za całokształt dorobku,
- przyznawanie Nagrody Dydaktycznej Rektora przez studentów UMB w ramach konkursu „Najlepszy Nauczyciel Akademicki”
- umożliwianie udziału w programach międzynarodowych (Dział Nauki UMB, Dział Ewaluacji i Rozwoju UMB, Dział Współpracy Międzynarodowej UMB, Dział Projektów Pomocowych UMB),

System wspierania kadry w rozwoju zawodowym obejmuje:

- organizację szkoleń dla pracowników (m.in. w zakresie poszerzania kompetencji dydaktycznych),
- finansowanie szkoleń i konferencji pracowników,
- finansowanie kosztów druku publikacji w czasopismach międzynarodowych z wskaźnikiem IF przez Prorektora ds. Nauki,
- finansowanie projektów naukowych realizowanych przez pracowników prowadzących działalność naukową, którzy zostali zaliczeni do liczby N oraz doktorantów Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku ze środków pochodzących z subwencji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w części przeznaczony na prowadzenie działalności naukowej: utrzymanie i rozwój potencjału badawczego,
- finansowanie projektów naukowych realizowanych przez pracowników niezaliczonych do liczby N.

Przyznawanie Nagród Rektora za działalność naukową, dydaktyczną, w tym przyznawaną przez studentów UMB oraz organizacyjną albo za całokształt dorobku reguluje Uchwała nr 88/2018 Senatu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku z dnia 27.09.2018r. w sprawie zmiany Uchwały Senatu nr 50/2018 z dnia 23.05.2018r. dotyczącej wprowadzenia zmian w Regulaminie w sprawie zasad, trybu i kryteriów kwalifikacyjnych przyznawania nagród Rektora nauczycielom akademickim Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku ([załącznik nr 29](#)).

Uczelnia umożliwia nauczycielom akademickim stały rozwój zawodowy w różnych formach. Najczęstszą formą podnoszenia kwalifikacji przez pracowników będących nauczycielami akademickimi jest odbywanie wieloletnich szkoleń specjalizacyjnych. Uczelnia udziela pracownikom zwolnień od pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia. Nauczyciele akademicy mają możliwość uczestniczenia w konferencjach naukowych, sympozjach, zjazdach krajowych i zagranicznych oraz kursach. Celowość udziału naukowców w różnego rodzaju szkoleniach potwierdzają ich bezpośredni przełożeni, odpowiadający zgodnie ze Statutem UMB za tworzenie warunków do realizacji i dbania o stały rozwój naukowy i zawodowy własny oraz podległych pracowników.

Uczelnia nakłada również na nauczycieli akademickich obowiązek odbywania szkoleń wymaganych przepisami prawa, głównie z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy i pokrywa koszty tych szkoleń. Zdobyte w ten sposób dodatkowe kwalifikacje uwzględniane są podczas okresowej oceny nauczycieli oraz niejednokrotnie przy awansie stanowiskowym.

Stosowany w Uczelni system wynagrodzeń, różnicujący wynagrodzenia zasadnicze w zależności od stanowiska oraz stopnia naukowego nauczyciela akademickiego, uwzględnia rozwój naukowy i wkład pracy pracownika. Szczególne zasady wynagradzania stosowane są w odniesieniu do stanowiska adiunkta. Wysokość wynagrodzenia na tym stanowisku uzależniona jest od systematycznego rozwoju naukowego. Nauczyciele zaangażowani w projekty badawcze są

dotatkowo wynagradzani zgodnie z procedurą stworzoną w Uczelni. Szczególne osiągnięcia w pracy dydaktycznej i naukowej są również dodatkowo nagradzane.

Dotatkowo, Uczelnia/Wydział zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowo-dydaktycznego przekładające się na skuteczność realizacji celów kształcenia.

Uczelnia posiada również formalną procedurę zapobiegania potencjalnym konfliktom interesów prywatnych i zawodowych kadry akademickiej i innych osób zatrudnionych w Uczelni oraz procedurę dotyczącą zapobiegania i przeciwdziałania potencjalnym zjawiskom korupcyjnym. Regulacje te zostały wprowadzone Zarządzeniem Rektora nr 9/2012 z dn. 02.02.2012 r. (załącznik nr 30), podobnie jak powołanie Doradcy ds. Etyki w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku (załącznik nr 31). W Uczelni obowiązuje ponadto Zarządzenie nr 48/14 Rektora Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku z dnia 2.09.2014 r. w sprawie wprowadzenia Polityki przeciwdziałania narkomanii i alkoholizmowi w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku (załącznik nr 32) oraz Zarządzenie nr 2/15 Rektora Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku z dnia 27.01.2015 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Przeciwdziałania Mobbingowi, Dyskryminacji i Molestowaniu w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku (zmiana w Zarządzeniu nr 39/15 z dn. 21.09.2015 r.) (załącznik nr 33).

Dotatkowo każdego pracownika UMB obowiązuje kodeks etyki. Kodeks Etyki Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku został wprowadzony uchwałą Senatu UMB (załącznik nr 34). 25.02.2015 r. Senat UMB przyjął do stosowania w Uczelni Kodeks Etyki Pracownika Naukowego, stanowiący załącznik do uchwały nr 10/2012 Zgromadzenia Ogólnego Polskiej Akademii Nauk z dnia 13 grudnia 2012 r. W Uczelni działa ponadto Komisja Dyscyplinarna ds. Nauczycieli Akademickich, a także Rzecznik Dyscyplinarny ds. Nauczycieli Akademickich.

W Uczelni od 2015 r. funkcjonuje Zintegrowany System Zarządzania Uczelnią. Jednym z jego elementów jest Portal Pracowniczy. Poprzez portal dostępne są informacje odnośnie aktualnego zatrudnienia czy okresu ważności badań lekarskich. Osoby zainteresowane, mogą zamówić poprzez portal, niektóre raporty kadrowo-płacowe tj. pasek płacowy, kartotekę roczną czy PIT. HCM udostępnia również wgląd w absencje pracownika, a wszystkie te funkcjonalności dostępne są po zalogowaniu. Kierownik jednostki organizacyjnej ze względu na swoje uprawnienia, ma wgląd w niektóre informacje na temat pracowników, dokonuje akceptacji składanych wniosków, zatwierdza plany urlopowe pracowników oraz w dowolnej chwili ma podgląd online w ich historię czy w udostępnione mu informacje.

Dotatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 4:

.....

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

.....

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

- 1. stanu, nowoczesności, rozmiarów i kompleksowości bazy dydaktycznej i naukowej służącej realizacji zajęć oraz działalności naukowej na ocenianym kierunku w dyscyplinie/dyscyplinach, do której/których kierunek jest przyporządkowany,*
- 2. infrastruktury i wyposażenia instytucji, w których prowadzone są zajęcia poza uczelnią oraz praktyki zawodowe (w przypadku, gdy w planie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe),*
- 3. dostępu do technologii informacyjno-komunikacyjnej (w tym Internetu a także platformy e-learningowej, w przypadku, gdy na ocenianym kierunku prowadzone jest kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość) oraz stopnia jej wykorzystania w procesie nauczania i uczenia się studentów oraz w działalności i komunikacji naukowej,*

4. *udogodnień w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowanych do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami,*
5. *dostępności infrastruktury, w tym aparatury naukowej, oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych, w celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej,*
6. *systemu biblioteczno-informacyjnego uczelni, w tym dostępu do aktualnych zasobów informacji naukowej w formie tradycyjnej i elektronicznej, o zasięgu międzynarodowym oraz zakresie dostosowanym do potrzeb wynikających z procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku, a także działalności naukowej w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których przyporządkowany jest kierunek, w tym w szczególności dostępu do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach,*
7. *sposobów, częstości i zakresu monitorowania, oceny i doskonalenia bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów,*
8. *spełnienia reguł i wymagań w zakresie infrastruktury dydaktycznej i naukowej, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.*

Zajęcia dydaktyczne na kierunku Położnictwo II stopnia realizowane są w większości na bazie jednostek organizacyjnych Wydziału Nauk o Zdrowiu, a w mniejszym stopniu w jednostkach wchodzących w skład Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Stomatologii i Oddziałem Nauczania w Języku Angielskim. Infrastruktura Uniwersytetu jest nowoczesna i prężnie rozwijająca się.

Baza dydaktyczna Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku składa się z zakładów nauk podstawowych (teoretycznych), zlokalizowanych w pobliżu głównego budynku Uczelni (*Collegium Universum, Collegium Novum, Collegium Pathologicum*). Uczelnia posiada 13 sal wykładowych oraz dwa szpitale kliniczne.

Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Białymstoku to jeden z największych szpitali w Polsce, a jednocześnie to najnowocześniejsza publiczna placówka ochrony zdrowia w województwie podlaskim. Wykonuje się tu szeroki wachlarz unikatowych procedur w ramach kontraktu z podlaskim oddziałem Narodowego Funduszu Zdrowia oraz umowy z Ministerstwem Zdrowia. Są tu hospitalizowane przypadki z medycznego punktu widzenia najtrudniejsze, wymagające wysokospecjalistycznej wiedzy i znakomitego sprzętu. Szpital mieści się w dwóch miejscach. Przy ul. Skłodowskiej jest 26 klinik z 836 łózkami, gdzie rocznie leczonych jest ponad 36 tys. pacjentów. W ramach szpitala funkcjonuje także 30 Poradni Specjalistycznych. Poradnie są ściśle powiązane z klinikami i prowadzą w warunkach ambulatoryjnych specjalistyczną działalność diagnostyczno-leczniczą. Rocznie jest tam udzielanych około 150 tys. porad specjalistycznych. Przy ul. Żurawiej znajduje się pięć klinik i cztery oddziały z 320 łózkami, działa tam też 20 poradni. W szpitalu zatrudnionych jest w sumie ponad 2,5 tys. pracowników. Spośród 760 pracujących w szpitalu lekarzy, 60 ma tytuł profesora, 32 doktora habilitowanego, kilkuset stopień doktora nauk medycznych. Pacjentami opiekuje się 831 pielęgniarek i prawie 150 położnych. Szpital kliniczny z nowoczesną aparaturą diagnostyczną zapewnia wzorowe warunki zajęć klinicznych.

Kliniki, z których korzysta Uczelnia są zlokalizowane ponadto w Szpitalu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Białostockim Centrum Onkologii im. M. Skłodowskiej-Curie oraz Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Choroszczu. Uczelnia posiada następujące sale wykładowe: Kolumnowa – 230 miejsc, Collegium Universum im. Prof. K. Buluka – 310 miejsc, Collegium Pathologicum im. L. Komczyńskiego – 200 miejsc, Instytutu Stomatologii – 200 miejsc, Szpitala Uniwersyteckiego – 100 miejsc, Dziecięcego Szpitala Uniwersyteckiego – 100 miejsc. Dodatkowe sale wykładowe i seminaryjne posiada: Euroregionalne Centrum Farmacji przy ul.

Mickiewicza 2D. Wszystkie budynki i sale ogólnodostępne (wykładowe, ćwiczeniowe, etc.), które się w nich znajdują, wyposażone są w sprzęt audiowizualny, np. projektory, wizualizery, ekrany projekcyjne, itp.

Centrum Symulacji Medycznej jest międzywydziałową jednostką, na terenie której odbywają się zajęcia praktyczne na kierunkach lekarskim, lekarsko – dentystycznym, pielęgniarstwie oraz położnictwie. Centrum rozpoczęło swoją pracę 2 października 2017 roku, od tego czasu codziennie odbywają się tu ćwiczenia praktyczne. W Centrum Symulacji Medycznej UMB znajduje się sześć sal wysokiej wierności (blok operacyjny, sala z symulatorem karetki pogotowia, sala szpitalnego oddziału ratunkowego, sala intensywnej terapii, sala porodowa i do ćwiczeń umiejętności położniczych, sala pielęgniarstwa), cztery sale niskiej wierności (pracownia rzeczywistości wirtualnej, pracownia komputerowego wspomaganego nauczania, sala symulacji z zakresu ALS/BLS, sala nauki umiejętności technicznych laboratoryjnego nauczania umiejętności klinicznych i nauki umiejętności chirurgicznych) oraz dwie sale wyposażone w unity stomatologiczne, stomatologiczne laboratorium materiałowe, cztery sale egzaminu OSCE (wyposażone w zestaw podstawowego sprzętu medycznego m.in. waga lekarska, glukometr, fonendoskop, oftalmoskop, spirometr czy dermatoskop) i ćwiczeń z pacjentami standaryzowanymi oraz pięć sal do debriefingu.

W salach wysokiej wierności odwzorowujących w najdrobniejszych szczegółach prawdziwe sale szpitalne znajdują się zaawansowane symulatory pacjenta dorosłego, dziecka, noworodka oraz rodzącej kobiety. Sala Bloku Operacyjnego wyposażona została między innymi w stół operacyjny, lampę operacyjną, aparat do znieczuleń, defibrylator, kardiomonitor, ssak elektryczny oraz umywalkę chirurgiczną. Dodatkowo na tej sali znajduje się symulator wysokiej wierności pacjenta dorosłego SimMan 3G. Sala Karetki wyposażona została w symulator karetki wraz z pełnym jej wyposażeniem oraz symulator wysokiej wierności pacjenta dorosłego SimMan 3G. Sala Szpitalnego Oddziału Ratunkowego wyposażona została między innymi w aparat USG, respirator, dwa defibrylatory, aparat EKG, ssak elektryczny. Dodatkowo na tej sali znajduje się symulator wysokiej wierności pacjenta dorosłego SimMan 3G, symulator wysokiej wierności pacjenta dziecka SimJunior oraz symulator wysokiej wierności kobiety rodzącej SimMom. Sala Intensywnej Terapii wyposażona została między innymi w aparat EKG, defibrylator, ssak elektryczny oraz respirator. Dodatkowo na tej sali znajduje się symulator wysokiej wierności pacjenta dorosłego SimMan 3G, symulator wysokiej wierności pacjenta dziecka SimJunior oraz symulator wysokiej wierności noworodka SimBaby. Sala porodowa wyposażona została między innymi w aparat KTG, aparat EKG, ssak elektryczny, dwa inkubatory, fotel ginekologiczny oraz łóżko porodowe. Dodatkowo na tej sali znajduje się symulator wysokiej wierności kobiety rodzącej SimMom oraz symulator wysokiej wierności noworodka SimNewB. Sala pielęgniarstwa wyposażona została między innymi w defibrylator, stanowisko do iniekcji, podnośnik pacjenta z wanną, łóżko ortopedyczne, zestaw do profilaktyki przeciwoleżynowej oraz aparat EKG. Dodatkowo na tej sali znajduje się symulator wysokiej wierności pacjenta dorosłego SimMan 3G oraz fantom niskiej wierności do pielęgnacji odleżyn.

Sale niskiej wierności wyposażone są w całą gamę przeróżnych trenażerów pomagających w opanowaniu podstawowych technik niezbędnych w wykonywaniu zawodu medycznego. Sala umiejętności technicznych wyposażona została m.in. w trenażery: do intubacji dorosłego, dziecka oraz niemowlaka, do wkłuć podskórnych, do wkłuć domięśniowych, do konikopunkcji, do badania per rectum, do cewnikowania, do badania gruczołu piersiowego, do punkcji lędźwiowej, badania ginekologicznego. Dodatkowo m.in. w modele: do pielęgnacji stomii, do zakładania zgłębnika, do zabiegów do rektalnych, do pielęgnacji odleżyn, jak również w drobny sprzęt medyczny umożliwiający pracę na wymienionych trenażerach. Sala BLS/ALS wyposażona została w zaawansowany fantom dorosłego ALS, zaawansowany fantom dziecka ALS, fantomy do resuscytacji, trenażery do ćwiczeń resuscytacji krążeniowo-oddechowej Brayden, trenażer BLS niemowlęcia, defibrylator oraz AED. Dodatkowo na sali znajduje się drobny sprzęt medyczny umożliwiający pracę na wymienionych fantomach.

We wszystkich salach Centrum pracuje najnowocześniejszy sprzęt audio-video pomagający prowadzić zajęcia symulacji medycznej, umożliwiające rejestrację ich przebiegu i późniejsze odtwarzanie materiału w celu ich wspólnej analizy.

W 2012 roku do użytku oddane zostało Centrum Dydaktyczno-Naukowe Wydziału Nauk o Zdrowiu, w którym zlokalizowana jest większość jednostek organizacyjnych Wydziału. Centrum Dydaktyczno-Naukowe Wydziału Nauk o Zdrowiu jako obiekt został zlokalizowany w kompleksie budynków będących jednostkami Uczelni, na terenie będącym własnością Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku w pobliżu Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego i Uniwersyteckiego Dziecięcego Szpitala Klinicznego. Budynek ten jest obiektem o 4 kondygnacjach nadziemnych i 1 kondygnacji poniżej poziomu terenu. Nad kondygnacjami nadziemnymi znajduje się techniczna część w postaci obudowy central wentylacyjnych. Kubatura budynku wynosi 33 942 m³, powierzchnia całkowita - 9 745,96 m², a koszt budowy wyniósł 52.915 mln zł. W budynku mieszczą się:

- pomieszczenia administracyjne, Dziekanat WNoZ
- zespół sal wykładowych i seminaryjnych: 1 sala wykładowa 200-osobowa, 3 sale wykładowe 100-osobowe, Sala Rady Wydziału – 80-osobowa, 13 sal seminaryjnych – 30-osobowych, 13 jednostek dydaktycznych z pomieszczeniami administracyjnymi i salami ćwiczeń
- zespół pracowni naukowych obejmujący: 3 pracownie, pomieszczenia laboratoryjne, pomieszczenia przygotowawcze
- szatnia
- bufet.

W głównej siedzibie Wydziału zlokalizowane są dwie kluczowe jednostki organizacyjne, prowadzące dydaktykę na ocenianym kierunku: Zakład Położnictwa, Ginekologii i Opieki Położniczo-Ginekologicznej oraz Zakład Ginekologii i Położnictwa Praktycznego. Znajdują się tu specjalistyczne pracownie ćwiczeniowe - sala ćwiczeń do realizacji zajęć z przedmiotu *Techniki położnicze i prowadzenie porodu* (wyposażona m.in. w symulator porodowy z monitoringiem siły nacisku, symulator porodu W 45114 interaktywny Noelle z noworodkiem, zestaw udogodnień porodowych Multitrac, symulator porodowy Simone, symulator stopnia rozwarcia szyjki macicy, symulator porodu klasyczny, symulator szycia krocza, symulator porodu zaawansowany z noworodkiem, model do ćwiczeń chwytów Leopolda, symulator szycia nacięcia krocza W44096, detektor tętna płodu UDT-20D-R, detektor tętna płodu UDT – 20D z głowicą BP2 MHz oraz komputer cyklu Baby-Comp), sala ćwiczeń do realizacji zajęć z przedmiotu *Ginekologia i opieka ginekologiczna* (wyposażona m.in. w fotel ginekologiczny z wyposażeniem, aparat KTG Sonicaid F800, symulator ginekologiczny, detektor tętna płodu UDT – 20D-R, model symulatora cewnika pęcherza żeńskiego W44006, model do nauki badania piersi z paskami do zawieszania L51, model do nauki badania piersi w walizce, model żeńskiego układu rozrodczego z patologiami L112, model planowania rodziny typ W45009, model żeński do nauki cewnikowania oraz lewatywy KN LM025, model miednicy żeńskiej 3 części H20/1, model miednicy żeńskiej z więzadłami, 3 części H20/2, model miednicy z mięśniami, ramię do iniekcji dożylnych i domięśniowych, detektor tętna płodu Sonoline C, pulsoksymetr ręczny, elektrostymulator Biolito 00278, elektrosymulator Myolito 000419, elektrosymulator Dolito 002468) oraz sala ćwiczeń do realizacji zajęć z przedmiotu *Położnictwo i opieka położnicza* (wyposażona m.in. w laryngoskop Sonolite, fantom pielęgnacyjny żeński NA SB23540, model ciąży – seria 8 modeli L10, model wcześniaka – dziewczynka MS61, model noworodka, fantom noworodka, chłopiec W17000, model ręki do nauki wkłuc i iniekcji NA LF01121, lalka treningowa Leonie, laktator elektryczny, model do ćwiczeń zakładania próżnościągu, model miednicy kobiety ciężarnej, typ L20). W Pracowni Umiejętności Położniczych w Zakładzie Zintegrowanej Opieki Medycznej znajduje się m.in. fantom noworodka do pielęgnacji, fantom noworodka do podstawowej opieki medycznej, fantom niemowlęcia do podstawowej opieki medycznej z możliwością kaniulacji naczyń obwodowych (nóżka), manekin do czynności reanimacyjnych ALS Baby Trainer, model główki noworodka do kaniulacji naczyń żylnych, fantom do nauki cewnikowania żeński, ramię do nauki wstrzyknięć dożylnych, model raczki niemowlęcia do nauki wkłuc obwodowych, fantom porodowy, fantom porodowy z możliwością badania chwytami Leopolda, fantom do badania ginekologicznego, fantom noworodka do resuscytacji, model piersi ze zmianami nowotworowymi, modele piersi do porównania zmian nowotworowych, model węzłów chłonnych ze zmianami nowotworowymi, model do szycia

krocza - 3 części). Szczegółowy wykaz wyposażenia ww. jednostek oraz Zakładu Zintegrowanej Opieki Medycznej stanowi **załącznik nr 35**.

Uczelnia posiada podpisane umowy z placówkami do realizacji praktyk zawodowych, jak również ma możliwość podpisania indywidualnych porozumień na wniosek studenta, w których mogą odbywać się praktyki, o ile spełnią one kryteria doboru miejsc do realizacji praktyk zawodowych. Wykaz placówek, w których studenci kierunku Położnictwo realizowali praktyki zawodowe, znajduje się w **załączniku nr 36**.

Wszystkie budynki, w których odbywa się proces kształcenia studentów na kierunku Położnictwo są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, np. specjalne podjazdy oraz windy ułatwiają dostęp do budynków oraz pomieszczeń. Uniwersytecki Szpital Kliniczny jest także wyposażony i dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Dojazd do Klinik jest ułatwiony przez podjazdy dla wózków inwalidzkich. Dodatkową pomocą są poręcze i windy. Jedynym wyjątkiem jest Biblioteka Główna UMB w ograniczonym stopniu jest przygotowana do obsługi studentów niepełnosprawnych, ze względu na utrudniony dostęp osób poruszających się na wózkach inwalidzkich do budynku, w którym mieści się biblioteka (główna siedziba Uniwersytetu – Pałac Branickich). Z holu w budynku Pałacu Branickich możliwy jest wjazd na wózku inwalidzkim do wypożyczalni i punktu kserograficznego. Wjechanie do czytelni może sprawiać trudności ze względu na 80 cm szerokość wejścia. Wysokość i szerokość stołów jest dostosowana do pracy na wózku. Przestrzeń między stołami pozwala na swobodny ruch wózkiem inwalidzkim. W roku akademickim 2014/2015 w bibliotece utworzono stanowisko komputerowe przeznaczone dla osób niepełnosprawnych. Znajduje się ono w pierwszym pomieszczeniu Czytelni Studenckiej. Komputer został wyposażony w specjalną klawiaturę dla osób słabowidzących, specjalistyczne oprogramowanie powiększające obraz na ekranie ZoomText Magnifier/Reader 10 i syntezytor mowy IVONA, umożliwiające osobom słabowidzącym i niedosłyszącym pełne i swobodne korzystanie z zasobów komputera. Dla osób słabowidzących dostępna jest lupa Ruby XL HD. Jest to przenośny powiększalnik o 5-calowym ekranie i obrazie w jakości HD. Ruby XL HD gwarantuje powiększenie od 2x do 14x, a różne tryby kolorów pozwalają na dostosowanie tekstu do potrzeb użytkownika. RUBY XL HD jest łatwa w użytkowaniu. Oznaczone kolorami przyciski dotykowe ułatwiają regulację powiększenia, wybór trybu kolorów albo dodanie linii Odczytu i Maski. Praktyczna podstawka i uchwyt sprawiają, że używanie lupy nie jest męczące dla czytelnika.

Wszystkie budynki UMB posiadają dostęp do szerokopasmowego Internetu. Dodatkowo, każdy z budynków jest wyposażony w urządzenia do bezprzewodowej transmisji danych. Za ich pomocą studenci oraz pracownicy Uczelni mogą korzystać z sieci eduroam. Celem usługi eduroam jest udostępnienie bezpiecznej łączności w ramach środowiska naukowego. Dostęp do eduroam jest współtworzony przez wszystkie instytucje, które z niego korzystają. Pracownicy i studenci instytucji korzystających z eduroam, za zgodą swoich instytucji macierzystych, mogą uzyskać dostęp do Internetu na terenie wszystkich instytucji stowarzyszonych w eduroam.

Od kwietnia 2020 r. na kierunku Położnictwo z powodu ogłoszonego przez rząd stanu epidemii wywołanej koronawirusem SARS-CoV-2, a także wytycznych Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego wykorzystywane są metody i techniki kształcenia na odległość. W tym celu Uczelnia stworzyła platformę e-learningową we współpracy z firmą Assecco Poland. Umożliwia ona dostęp do materiałów dydaktycznych zamieszczonych w formie elektronicznej. Uczelnia umożliwiła także nagrywanie wykładów w celu udostępnienia studentom. Nagrania zamieszczane są na kanale YouTube Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku w trybie niepublicznym. Link do wykładu przekazywany jest wyłącznie wykładowcy w celu dalszego udostępnienia wybranym grupom studentów. Rezerwacja terminu nagrania odbywa się za pośrednictwem odpowiedniego formularza na stronie UMB.

Uniwersytet Medyczny w Białymstoku posiada dwa domy studenta zlokalizowane w centrum miasta i w dogodnych lokalizacjach względem bazy lokalowej Uczelni, które także są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych (podjazdy dla wózków inwalidzkich, windy):

- DS nr 1 przy ul. Akademickiej 3,
- DS nr 2 przy ul. Waszyngtona 23A.

Uczelnia zapewnia warunki do prawidłowej realizacji założonych efektów uczenia się oraz skutecznej obsługi procesu dydaktycznego na kierunku Położnictwo (właściwa liczba i powierzchnia sal dydaktycznych, pracowni specjalistycznych oraz nowoczesne audiowizualne środki dydaktyczne). Baza dydaktyczna i struktura organizacyjna Uczelni dostosowana jest do specyfiki kierunku oraz trybu studiowania, a także zgodna z wymaganiami określonymi w standardach kształcenia dla kierunku Położnictwo II stopnia.

Biblioteka Główna powstała w 1950 r. i mieści się w Pałacu Branickich. Prowadzi działalność usługową, dydaktyczną i naukową. Jest to największa biblioteka medyczna na terenie województw podlaskiego i warmińsko-mazurskiego. Podstawowe zadania realizowane są poprzez gromadzenie, opracowanie, przechowywanie i udostępnianie książek, czasopism i zbiorów specjalnych. Zbiory udostępnia się w wypożyczalni, w czytelni i czytelni czasopism. Dział Informacji służy pomocą w poszukiwaniu literatury oraz źródeł bibliograficznych.

Zbiory Biblioteki są gromadzone zgodnie z potrzebami społeczności akademickiej i pracowników ochrony zdrowia. Obejmują one medycynę, stomatologię, farmację i analitykę medyczną, zdrowie publiczne, pielęgniarstwo, położnictwo, dietetykę, fizjoterapię, a także dziedziny pokrewne: biologię, biochemię, fizykę, socjologię i pedagogikę. Biblioteka posiada naukowe czasopisma medyczne, czasopisma popularnonaukowe oraz prasę codzienną i wydawnictwa o charakterze lokalnym, regionalnym i ogólnopolskim. W jej zasobach znajdują się także druki dawne.

Biblioteka umożliwia wolny dostęp do zbiorów w czytelni. Księgozbiór w czytelni posiada etykiety RFID do zarządzania zasobami oraz paski magnetyczne antykradzieżowe. Biblioteka pracuje w zintegrowanym systemie bibliotecznym ALEPH, który umożliwia kompleksową obsługę czynności bibliotecznymi (gromadzenie, opracowanie, udostępnianie zbiorów). Z poziomu katalogu OPAC zarejestrowany użytkownik ma możliwość zamawiania książek w wypożyczalni i czytelni, przedłużania wypożyczanych egzemplarzy oraz sprawdzenia stanu swojego konta bibliotecznego. Otrzymuje też informacje drogą e-mailową o zbliżającym się terminie zwrotu wypożyczonych materiałów bibliotecznymi.

Biblioteka oferuje dostęp do elektronicznych źródeł informacji medycznej: polskich i zagranicznych baz bibliograficznych oraz baz pełnotekstowych dostępnych w sieci internetowej UMB oraz z komputerów domowych poprzez LAN.

Biblioteka umożliwia dostęp do następujących zasobów elektronicznych: ACS, BMJ, ClinicalKey, EBSCO, Karger, LWW, Oxford, Science Direct, Springer, Wiley Online Library, UpToDate, Medline, Polska Bibliografia Lekarska, Scopus, Web of Science, Access Medicine, IBUKlibra, Elibrary. Od 2015 r. Biblioteka ma również dostęp do baz danych Reaxys i Reaxys Medicinal Chemistry, Medline Complete, Cochrane Library i czasopism elektronicznych wydawnictwa Informa Healthcare.

Łącznie Biblioteka zapewnia dostęp do ponad 100 tys. tytułów czasopism i książek pełnotekstowych w wersji elektronicznej. Oprócz baz danych Biblioteka zapewnia dostęp do narzędzia wspomagającego wyszukiwanie: multiwyszukiwarki Ebsco Discovery Service (EDS), w wersji z listą publikacji – Publication Finder i narzędziem linkującym Full Text Finder.

Biblioteka Główna otwarta jest dla użytkowników w godz. 8:00-20:00 od poniedziałku do czwartku, od 8:00 do 16:00 w piątki oraz w godz. 9:00-14:00 w soboty.

W Bibliotece użytkownicy mają dostęp do 121 miejsc, 25 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu (w tym 6 laptopów w sali szkoleniowej). Biblioteka zapewnia użytkownikom także dostęp do samoobsługowego ksero i dwóch skanerów.

Stan zbiorów Biblioteki na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosił: 123 473 woluminów książek, 50 721 woluminów czasopism, 8 201 jednostek zbiorów specjalnych oraz 395 jednostek zbiorów elektronicznych.

Personel Biblioteki liczy 21 osób w tym 17 osób z wykształceniem bibliotekarskim. Na etacie Biblioteki zatrudnionych jest dwóch informatyków zapewniających sprawność działania sprzętu komputerowego oraz serwerów bibliotecznymi.

W ramach działalności dydaktycznej Biblioteka prowadzi obowiązkowe szkolenia biblioteczne dla studentów I roku oraz szkolenia z informacji naukowej dla I roku Szkoły Doktorskiej.

Wydatki Biblioteki w 2018 r.: książki: 253.743 zł, prenumerata czasopism: 42.491 zł, dostęp do zbiorów elektronicznych: 1.164.585 zł. Sylabusy i analiza wypożyczeń poszczególnych tytułów są podstawą zakupu dodatkowych egzemplarzy lub dokupienia wersji elektronicznej podręcznika. Podręczniki w wersji drukowanej kupowane są w 10-100 egzemplarzach.

Wykaz czasopism znajdujących się w bibliotece oraz wykaz literatury w formie elektronicznej oraz tradycyjnej skierowanej do studentów kierunku Położnictwo stanowi załącznik nr 37.

Wydział Nauk o Zdrowiu zapewnia wszystkim studentom dostęp do aparatury i materiałów dydaktycznych umożliwiając studentom wykonanie zadań wynikających z programu studiów. Miejsca kształcenia praktycznego dobrane są zgodnie z ustalonym kryteriami i umożliwiają osiągnięcie celów i efektów uczenia się na ocenianym kierunku.

Jednym z punktów Regulaminu Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia jest przegląd środków wspomagających proces kształcenia. Zgodnie z tą procedurą:

- Kanclerz przedstawia raport z przeglądu wyposażenia wspomagającego proces kształcenia, zaś Dyrektor Biblioteki przedstawia raport z przeglądu zasobów bibliotecznych wspomagających proces kształcenia, Uczelnianemu Zespołowi ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia do 15 października,
- Dziekani, w imieniu Wydziałowych Komisji ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, do dnia 15 czerwca przekazują do Biblioteki UMB informacje o tytułach książek, które Biblioteka powinna zakupić do kolekcji podręczników. Wcześniej zwracają się do Kierowników jednostek organizacyjnych Wydziału z prośbą o zgłaszanie zapotrzebowania na wyposażenie biblioteki w podręczniki oraz istotne z punktu prowadzenia procesu dydaktycznego inne pozycje książkowe.
- Wydziałowy Zespół podczas hospitacji dokonuje oceny warunków kształcenia, przy czym prowadzone są badania ankietowe podczas hospitacji zajęć dydaktycznych, dotyczące opinii studentów, doktorantów oraz uczestników studiów podyplomowych na temat oceny warunków kształcenia. W ramach prowadzonej oceny zespół hospitujący ocenia wyposażenie i dostęp do aparatury w salach dydaktycznych, wyposażenie i dostęp do aparatury w salach naukowo-dydaktycznych, wyposażenie i dostęp do drobnego sprzętu laboratoryjnego, dostęp do komputerów, a także dostęp studentów niepełnosprawnych do obiektu.

Ponadto, zgodnie z ww. Regulaminem, Rektor, Prorektorzy, Dziekani lub Pełnomocnik Rektora ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia mogą zlecić przeprowadzenie dodatkowej niezapowiedzianej hospitacji warunków zajęć dydaktycznych, których częścią jest ocena warunków zajęć dydaktycznych.

Dziekan corocznie składa wnioski do Kanclerza ds. Technicznych w sprawie propozycji prac w zakresie zadań remontowych i inwestycyjnych jednostek organizacyjnych Wydziału (mapy infrastruktury).

Także Biblioteka prowadzi systematyczne akcje np. na swoim oficjalnym profilu na Facebook'u, w ramach których zbiera od studentów informacje dotyczące brakujących pozycji literaturowych, a następnie uzupełnia swój księgozbiór o wskazane tytuły.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 5:

.....

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

.....

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

- 1. zakresu i form współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami oraz jej wpływu na koncepcję kształcenia, efekty uczenia się, program studiów i jego realizację, w tym realizację praktyk zawodowych (w przypadku, gdy w planie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe),*
- 2. sposobów, częstości i zakresu monitorowania, oceny i doskonalenia form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji.*

Wydział współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym, ze szczególnym uwzględnieniem roli pracodawców (załącznik nr 3a do Regulaminu Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia – procedura współpracy z pracodawcami oraz sposoby i metody jej dokumentowania), uwzględniając ich opinie i uwagi w projektowaniu i realizacji, a zwłaszcza w doskonaleniu programu studiów.

W odniesieniu do kierunku Położnictwo II stopnia, głównymi interesariuszami zewnętrznymi są: absolwenci, pracodawcy (przyjmujący na praktyki zawodowe), odbiorcy świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu położnictwa i ginekologii.

W oparciu o dane przekazane przez Biuro Karier, Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia dokonał analizy opinii absolwentów Wydziału na temat jakości kształcenia, wyrażonych bezpośrednio po uzyskaniu dyplomu, jak również po roku i po trzech latach od ukończenia studiów. W tym miejscu warto zwrócić uwagę na fakt niskiego wskaźnika zwrotności ankiet (niski odsetek wypełnień). W przypadku ukończenia studiów II stopnia 100% ankietowanych pracowało od razu po ukończeniu studiów i kontynuowało wykonywanie zawodu zarówno po 1 roku, jak i po 3 latach od ukończenia studiów.

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi ma miejsce:

- podczas spotkań poświęconych realizowaniu praktyk zawodowych,
- na poziomie Wydziałowego i Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia,
- poprzez bezpośredni udział w realizacji efektów uczenia się z przedmiotów/modułów w ramach planów studiów,
- na poziomie opiekuna praktyk zawodowych z ramienia instytucji przyjmującej.

Przedstawiciele pracodawców są stałymi członkami Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia na kierunku Położnictwo. Należą do nich: Przewodnicząca Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Białymstoku oraz specjalista położnictwa i ginekologii – przedstawiciel Wojewódzkiego Szpitala Zespólnego w Białymstoku. Interesariusze przekazują swoje opinie i uwagi, uczestniczą w przygotowywaniu projektów efektów uczenia się oraz planów i programów studiów, tematów zajęć fakultatywnych, opiniują zmiany i rozpatrują wnioski w sprawie wprowadzenia udoskonaleń. Opinie interesariuszy zewnętrznych są poddawane pod dyskusję w trakcie posiedzeń Rady Wydziału, Kolegium Dziekańskiego, czy wspólnych posiedzeń Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, jako organów odpowiedzialnych za jakość kształcenia. Także aktywne uczestnictwo pracowników Wydziału w działalności otoczenia społeczno-gospodarczego przekłada się na ciągłość procesu doskonalenia jakości kształcenia.

Wydział Nauk o Zdrowiu UMB współpracuje ponadto z krajowymi i międzynarodowymi instytucjami akademickimi i naukowymi.

Pracownicy Wydziału Nauk o Zdrowiu współpracują z wieloma podmiotami badawczo-rozwojowymi, leczniczymi i gospodarczymi odpowiedzialnymi za ochronę zdrowia i politykę społeczną.

Wydział Nauk o Zdrowiu współpracuje także z otoczeniem społeczno-gospodarczym poprzez organizowanie i uczestniczenie w takich przedsięwzięciach, jak: Dzień Otwarty UMB, Dzień Akademicki, Festiwal Nauki, a także w ramach akcji Studiuj w UMB. Ponadto na Wydziale aktywnie działa Wydziałowe Centrum Wolontariatu. W jego strukturze udzielają nauczyciele akademicy oraz studenci. W ramach Centrum prowadzi się działalność wolontarystyczną i promocyjną o szerokim zasięgu.

Wydział został dwukrotnie uznany Najaktywniejszą Firmą w Programie Dnia Przedsiębiorczości 2010 i 2014 jako jedyne przedstawiciela Uczelni Wyższych. Studenci prowadzą zajęcia dydaktyczne/szkolenia/warsztaty z zakresu promocji zdrowia/zachowań prozdrowotnych w szkołach podstawowych i średnich, przedszkolach, szpitalach i na terenie miasta (galerie handlowe). Wydział współpracuje także z lokalnymi podmiotami leczniczymi. Wykorzystywanie potencjału doświadczenia zawodowego ich kadry jest możliwe poprzez ofertę współpracy w ramach realizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych. Zasięg współpracy odzwierciedla zestawienie kadry dydaktycznej oraz specjalistów pełniących rolę opiekunów praktyk zawodowych. Kontakt z jednostkami zewnętrznymi pozwala na monitorowanie wzajemnej satysfakcji studentów i potencjalnych pracodawców w trakcie odbywania praktyk zawodowych, co prowadzi do ewentualnej modyfikacji planów i programów praktyk, bieżącej analizy miejsc ich odbywania oraz nadzorowania realizacji stawianych wymagań, a także sprzyja aktywnej współpracy i wymianie informacji na temat zapotrzebowania pracodawców na określone kompetencje absolwentów.

Zgodnie z Regulaminem Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia (§ 6 ust. 3 i 4) okresowo (nie rzadziej niż co 4 lata) odbywa się monitorowanie opinii pracodawców w zakresie przygotowania absolwentów do pracy zawodowej celem dopasowania treści programowych do potrzeb rynku pracy. Również nie rzadziej niż co 4 lata, następuje ankietyzacja potencjalnych pracodawców np. dyrektorów SP ZOZ w województwie podlaskim, dyrektorów prywatnych klinik położniczo ginekologicznych (ostatnie monitorowanie pracodawców i potencjalnych pracodawców miało miejsce w 2019 r.). Najwyżej przez pracodawców zatrudniających absolwentów Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku po kierunku Położnictwo ocenione zostały takie kompetencje jak: umiejętność samodzielnego przyjęcia porodu siłami natury (4,87), umiejętność wykrywania stanów odbiegających od normy u matki i dziecka w okresie ciąży, porodu i połogu (4,80). Niewiele niżej pracodawcy ocenili takie kompetencje jak: dysponowanie szczegółową wiedzą z zakresu medycyny perinatalnej, neonatologii, ginekologii i pielęgniarstwa (4,67). Oczekiwane przez pracodawców, którzy chcieliby zatrudnić absolwentów kierunku Położnictwo są w najwyższym stopniu takie kompetencje jak: umiejętność samodzielnego przyjęcia porodu siłami natury oraz umiejętność wykrywania stanów odbiegających od normy u matki i dziecka w okresie ciąży, porodu i połogu. Średnia ocena tych aspektów wyniosła (5,00). Niżej - na ocenę (4,00) pracodawcy ocenili następujące kompetencje: dysponowanie ogólną wiedzą z zakresu nauk medycznych, umiejętność sprawowania opieki zdrowotnej nad kobietą ciężarną, rodzącą i w okresie połogu, przekwitania i senium oraz umiejętność edukowania kobiet na temat dojrzewania, planowania rodziny, rozrodu, ochrony macierzyństwa itp.

Wyniki ankietyzacji przeprowadzone przez Biuro Karier wykazały, że absolwenci wysoko oceniają stopień przydatności zdobytej w trakcie studiów wiedzy, umiejętności i kompetencji w przyszłej pracy zawodowej. Na pytanie: „Czy plan i program kształcenia spełnił oczekiwania pracodawców?” zdecydowana większość respondentek odpowiedziało twierdząco. Podobnie zdecydowana większość oceniła pozytywnie zasób wiedzy zdobytej w trakcie studiów pod kątem spełniania wymagań pracodawców.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 6:

.....

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

- 1. roli umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów),*

2. aspektów programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w językach obcych,
3. stopnia przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych i sposobów weryfikacji osiągnięcia przez studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich oceny,
4. skali i zasięgu mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry,
5. udziału wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku,
6. sposobów, częstości i zakresu monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia, jak również wpływu rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację.

Rola oraz główne kierunki umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku Położnictwo zostały uwzględnione w dokumencie „Strategia Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku na lata 2013-2020”. Uchwałą Senatu UMB nr 97/2018 z dn. 28.11.2018 r. zatwierdzona została „Strategia umiędzynarodowienia Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku na lata 2018-2020”, będąca uszczegółowieniem ww. strategii (załącznik nr 38). Celem tej strategii jest zwiększenie stopnia umiędzynarodowienia Uczelni. Działania podjęte na rzecz umiędzynarodowienia obejmują m.in.:

1. rozwój oferty kształcenia w języku angielskim na wszystkich wydziałach UMB,
2. zwiększenie potencjału instytucjonalnego warunkującego współpracę międzynarodową,
3. stworzenie mechanizmów pozyskiwania środków z funduszy zewnętrznych na działania związane z umiędzynarodowieniem,
4. zwiększenie odsetka wykładowców zagranicznych (w tym profesorów wizytujących) prowadzących zajęcia dydaktyczne i szersze włączenie naukowców z UMB w międzynarodowe zespoły i sieci badawcze,
5. rozwój oferty kształcenia w języku angielskim,
6. zwiększenie liczby studentów zagranicznych studiujących na studiach pełnopłatnych,
7. pozyskanie zagranicznych akredytacji instytucjonalnych oraz akredytacji dla programów studiów.

Uniwersytet Medyczny w Białymstoku w tym celu utworzył Dział Współpracy Międzynarodowej - odrębną jednostkę odpowiedzialną za wdrażanie strategii umiędzynarodowienia Uczelni, w tym Wydziału.

Na I roku studiów II stopnia kierunku Położnictwo studenci rozpoczynają naukę języka angielskiego od poziomu B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy. Lektorat języka angielskiego sprofilowany zawodowo jest realizowany w wymiarze 50 godzin obowiązkowych ćwiczeń oraz 40 godzin w formie samokształcenia. Ilość punktów ECTS wynosi 3. Na roku studiów II stopnia lektorat jest realizowany w wymiarze 40 godzin obowiązkowych ćwiczeń i 50 godzin w ramach samokształcenia. Ilość punktów ECTS również wynosi 3. Celem lektoratu jest rozwijanie umiejętności i kompetencji językowych do poziomu B2+ w zakresie sprawności czytania, pisania, rozumienia i mówienia w języku angielskim, a zwłaszcza przygotowanie studentów do korzystania z piśmiennictwa zawodowego, opanowanie języka angielskiego akademickiego i specjalistycznego w zakresie położnictwa, nabycie i doskonalenie umiejętności komunikacyjnych z pacjentem i personelem medycznym w zakresie położnictwa.

W toku realizacji wybranych przedmiotów studenci kierunku Położnictwo posługują się m.in. anglojęzycznymi podręcznikami, czasopismami branżowymi oraz fachową literaturą naukową w j. angielskim, w szczególności na poziomie realizacji zajęć dydaktycznych (atlasy, podręczniki).

Od roku akademickiego 2004/2005 Wydział umożliwia uczestniczenie studentów, doktorantów i nauczycieli akademickich w programach wymiany międzynarodowej ERASMUS+. W 2014 r. Uczelnia uzyskała tzw. Kartę Uczelni Erasmusa na lata 2014-2020, umożliwiającą udział w programie Erasmus+, będącym kontynuacją poprzednich programów Socrates-Erasmus i „Uczenie się przez całe życie” - Erasmus. Dzięki temu na Uczelni realizowane są cztery kategorie mobilności:

wymiana studentów, wyjazdy studentów na praktyki, wyjazdy nauczycieli akademickich w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych oraz wyjazdy szkoleniowe pracowników Uczelni. Na Wydziale działa Wydziałowy Koordynator ds. programu Erasmus+, udzielający studentom oraz nauczycielom akademickim pomocy w tym zakresie. Uczelnia na chwilę obecną nie zawarła żadnej umowy w ramach programu Erasmus+ dla kierunku Położnictwo, a tym samym w ostatnich 5 latach żaden z nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku oraz studentów tego kierunku nie odbył wyjazdu w ramach opisywanego programu.

Uczelnia ma zawarte 49 umów bilateralnych z uczelniami i instytucjami z całego świata. Wszystkie umowy obejmują wszystkie Wydziały i kierunki studiów oferowane przez UMB. Umowy dotyczą studiów I stopnia oraz II stopnia (Tabela 7).

Tabela 7.

Lp.	Nazwa instytucji	Kraj
1.	Medical Faculty of the University of Bonn	Niemcy
2.	Grodno State Medical University	Białoruś
3.	Medical Faculty of University of Duisburg – Essen	Niemcy
4.	Faculty of Medicine of Vilnius University	Litwa
5.	Kaunas University of Medicine (<i>Lithuanian University of Health Sciences</i>)	Litwa
6.	Limburgs Universitair Centrum, Diepenbeek	Belgia
7.	Belarusian State Medical University	Białoruś
8.	Hamamatsu University School of Medicine	Japonia
9.	National Academy of Sciences of Belarus	Białoruś
10.	Belarusian Medical Academy of Post-Graduate Education	Białoruś
11.	Georgian State Medical Academy (<i>Tbilisi State Medical University</i>)	Gruzja
12.	State Pharmaceutical University, Charków (<i>National University of Pharmacy</i>)	Ukraina
13.	University of Caen Lower-Normandy	Francja
14.	Faculty of Chemistry of University of Latvia, Riga	Łotwa
15.	Heidelberg University, Medical Faculty of Mannheim	Niemcy
16.	Danylo Halytsky Lviv National Medical University	Ukraina
17.	Bukovinian State Medical University	Ukraina
18.	Zaporozhye State Medical University	Ukraina
19.	University of Turku	Finlandia
20.	University of Messina	Włochy
21.	Odessa National Medical University	Ukraina
22.	Shanghai Pulmonary Hospital, Tongji University	Chiny
23.	Universitätsmedizin Greifswald	Niemcy
24.	National Medical Research Radiological Center	Rosja
25.	Pavlov First State Medical University of St. Peterburg	Rosja
26.	State University of Medicine and Pharmacy "Nicolae Testemitanu"	Republika Mołdawii
27.	The Chinese PLA General Hospital	Chiny
28.	University of Banja Luka, the Faculty of Medicine	Republika Serbska
29.	University of Prishtina 'Hasan Prishtina'	Republika Kosowa
30.	Zarząd Ochrony Zdrowia	Białoruś

	Grodzieńskiego Obwodowego Komitetu Wykonawczego	
31.	City Clinical Psychiatric Dispansary	Białoruś
32.	CEU San Pablo University	Hiszpania
33.	Republican Research and Implementation Center for Mental Health	Białoruś
34.	Health Care Institution „City Clinical Children’s Psychiatric Clinic”	Białoruś
35.	University of Osijek	Chorwacja
36.	University of Edinburgh	Wielka Brytania
37.	Klaipėda University	Litwa
38.	Andijan State Medical Institute	Uzbekistan
39.	University of Zagreb - Faculty of Pharmacy and Biochemistry	Chorwacja
40.	The University of Pecs and the Szentagothai Research Centre	Węgry
41.	Bukhara State Medical Institute named after Abu Ali ibn Sino	Uzbekistan
42.	Texas Tech University Health Sciences Center El Paso	USA
43.	Tbilisi Medical Academy	Gruzja
44.	Eskisehir Technical University	Turcja
45.	Bogomolets National Medical University	Ukraina
46.	Shiraz University of Medical Sciences	Iran
47.	AMEOS GROUP	Szwajcaria
48.	Klinikum Dortmund gGmbH	Niemcy
49.	Vytautas Magnus University	Litwa

W latach 2015-2019 żaden student kierunku Położnictwo nie uczestniczył w konferencjach krajowych (organizowanych poza Białymstokiem), ani w zagranicznych. Studenci brali jednak czynny udział w konferencjach uczelnianych (organizowanych przez Uniwersytet Medyczny w Białymstoku).

Pracownicy Wydziału zorganizowali szereg konferencji międzynarodowych, w których uczestniczyło wielu wybitnych specjalistów, np. Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Szkoleniowa „Życiodajna śmierć – pamięci Elizabeth Kubler-Ross”.

W przypadku kadry akademickiej, prócz aktywności o zasięgu krajowym, w ostatnich 5 latach odnotowano liczną aktywność w ramach konferencji naukowych oraz wyjazdów szkoleniowych o zasięgu międzynarodowym (Tabela 8).

Tabela 8.

Nr	Imię	Nazwisko	Stopień naukowy	Jednostka organizacyjna	Cel wyjazdu	Kraj	Miejscowość	Data wyjazdu
1	Dorota	Piechocka	dr	Zakład Ginekologii i Położnictwa Praktycznego UMB	AMEE 2019	Austria	Wiedeń	25.08-28.08.2019
2	Dorota	Piechocka	dr	Zakład Ginekologii i Położnictwa Praktycznego UMB	Training for Trainers Course	Wielka Brytania	Bristol	09.12-10.12.2019

3	Marta	Zahor	mgr	Zakład Położnictwa Ginekologii i Opieki Położniczo - Ginekologicznej UMB	AMEE 2019	Austria	Wiedeń	25.08- 28.08.2019
4	Krystyna	Piekut	dr	Zakład Położnictwa Ginekologii i Opieki Położniczo - Ginekologicznej UMB	AMEE 2019	Austria	Wiedeń	25.08- 28.08.2019
5	Anna	Sienkiewicz	mgr	Zakład Położnictwa Ginekologii i Opieki Położniczo - Ginekologicznej UMB	AMEE 2019	Austria	Wiedeń	25.08- 28.08.2019
6	Bożena	Kulesza - Brończyk	dr	Zakład Położnictwa Ginekologii i Opieki Położniczo - Ginekologicznej UMB	AMEE 2019	Austria	Wiedeń	25.08- 28.08.2019
7	Bożena	Kulesza - Brończyk	dr	Zakład Położnictwa Ginekologii i Opieki Położniczo - Ginekologicznej UMB	Training for Trainers Course	Wielka Brytania	Bristol	09.12- 10.12.2019
8	Krystyna	Piekut	dr	Zakład Położnictwa Ginekologii i Opieki Położniczo - Ginekologicznej UMB	Training for Trainers Course	Wielka Brytania	Bristol	09.12- 10.12.2019

W celu wzmocnienia swojego potencjału dydaktycznego i naukowego Uniwersytet Medyczny w Białymstoku w ostatnich latach wizytowali wybitni naukowcy, którzy prowadzi wykłady, szkolenia i warsztaty z najnowszych osiągnięć naukowych w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, a także udzielali indywidualnych konsultacji merytorycznych w zakresie realizowanych technik badawczych. Wszystkie formy kontaktu z profesorami wizytującymi były otwarte dla trzech wydziałów Uczelni. Udział w spotkaniach brali przedstawiciele trzech wydziałów: pracownicy naukowo-dydaktyczni, doktoranci i studenci UMB. Wykłady i spotkania z profesorami wizytującymi (prowadzone wyłącznie w języku angielskim) były niepowtarzalną okazją, aby zainspirować się

osiągnięciami i doświadczeniami profesorów, dały szansę poznać najlepsze przykłady i warsztaty przygotowywania prezentacji naukowych, pozwoliły zapoznać się z najnowszymi osiągnięciami naukowymi z poszczególnych dziedzin. Uniwersytet Medyczny w Białymstoku wizytowało kilkudziesięciu wybitnych profesorów z prestiżowych ośrodków naukowych, takich jak m.in.: National Institute of Mental Health, Bethesda, USA; Mayo Clinic, USA; Los Angeles (UCLA), USA; James Graham Brown Cancer Center, University of Louisville, USA; China Agricultural University, Beijing, Chiny; Uniwersytet w Turku, Finlandia; University of California, USA; University of Melbourne, Australia; University of Washington w Seattle, USA; University Perre et Marie Curie w Paryżu, Francja; University of Porto, Portugalia. Wykaz profesorów wizytujących w latach 2015-2019 zawiera **załącznik nr 39**.

Umiejscowienie kształcenia na kierunku Położnictwo dotyczy również aktywności naukowej studentów. Studenci tego kierunku współorganizują i czynnie uczestniczą w studenckiej międzynarodowej konferencji *Białystok International Medical Congress for Young Scientists* odbywającej się cyklicznie na Uczelni od 2005 r.

Uczelnia uzyskała finansowanie działań w ramach projektu pn. „*System dwujęzycznego oznakowania kampusu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku oraz warsztaty międzykulturowe dla pracowników elementami realizacji strategii umiędzynarodowienia Uczelni*” z programu pn. „*Welcome to Poland*” Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA). Wysokość dofinansowania wynosi 490 872,00 PLN. W ramach projektu przeprowadzone zostanie kompleksowe, całościowe, dwujęzyczne oznakowanie kampusu UMB.

Uczelnia uzyskała również w ramach agencji NAWA dofinansowanie projektu pn. „*Welcome to Medical University of Białystok*” - *Rozwój potencjału instytucjonalnego Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku kluczowym etapem wdrożenia strategii umiędzynarodowienia*”. Projekt przewiduje wprowadzanie dalszych zadań mających na celu umiędzynarodowienie akademickie w tym stworzenie punktu obsługi studentów zagranicznych i kadry zagranicznej tzw. Welcome Centre, wsparcie szkoleniowe kadry naukowo-dydaktycznej i administracyjnej poprzez udział w szkoleniach specjalistycznych i warsztatach językowych, dostosowanie strony internetowej UMB pod kątem umiędzynarodowienia Uczelni oraz modernizacja serwisu English Division - w tym przygotowanie ośmiu wersji językowych strony UMB oraz organizacje wydarzeń o charakterze kulturalnym, sportowym i kulinarnym skierowane do całej społeczności akademickiej, w szczególności do studentów zagranicznych, mające na celu integrację całej społeczności akademickiej. Obecnie, na bieżąco składane są do Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej kolejne projekty związane z umiędzynarodowieniem Uczelni, w tym Wydziału.

W Uczelni działa od października 2014 r. biuro Eurodesk. Jest to program dla młodzieży, osób pracujących z młodzieżą i organizacji młodzieżowych, wspierany przez Komisję Europejską, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa wyższego w ramach programu Erasmus+. W programie zrzeszonych jest ponad 1300 organizacji z 33 krajów europejskich. Celem programu jest propagowanie informacji o szkoleniach, stażach oraz funduszach dostępnych na terenie Europy.

Od 2017 r. Uczelnia, w tym kierunek Położnictwo przystąpił do wieloletniego projektu promocji międzynarodowej polskiego szkolnictwa wyższego i możliwości studiowania w Polsce - *Study in Poland*. Projekt zakłada kompleksowość i długofalowość działań, a zarazem elastyczność w uruchamianiu poszczególnych jego modułów: działań informacyjno-promocyjnych, przedsięwzięć mających na celu zwiększenie liczby programów studiów w języku angielskim, skoordynowanie działań Uczelni na rzecz szerokiego umiędzynarodowienia studiów w Polsce oraz promocji za granicą polskich uczelni i możliwości studiowania w naszym kraju – zarówno w systemie wymian studenckich, jak i poprzez odbywanie w Polsce pełnych studiów I, II stopnia, jednolitych magisterskich lub doktoranckich.

Kolejnym znaczącym osiągnięciem świadczącym o wysokiej pozycji międzynarodowej Wydziału jest posiadanie czasopisma naukowego *Progress in Health Sciences*. Czasopismo w całości publikowane jest w języku angielskim, a zgłoszone prace są recenzowane przez ekspertów z całego świata.

Odpowiedzialny za umiędzynarodowienie Dział Współpracy Międzynarodowej na bieżąco pozyskuje fundusze na realizację wielu projektów w tym w ramach programów realizowanych przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej (NAWA). Złożone i już po części realizowane wnioski dotyczą programów pn.: „Welcome to Poland”, „PROM”, „Promocja zagraniczna”, „Program im. Ulama”, „Polskie Powroty”.

W odniesieniu do kadry dydaktycznej prowadzącej zajęcia na kierunku Położnictwo, jak też studentów tego kierunku, kluczowe mogą być następujące działania w ramach ww. projektów (w przypadku niektórych po uzyskaniu pozytywnej decyzji o dofinansowaniu):

- wykupienie dostępu do zagranicznych anglojęzycznych czasopism naukowych, głównie na potrzeby Wydziału. Studenci kierunku Położnictwo będą mogli skorzystać z pełnego dostępu nowo zakupionych publikacji w ramach realizowanych prac licencjackich, magisterskich czy działalności naukowej w ramach kół naukowych,
- sfinansowanie możliwości opublikowania prac naukowych pracowników Uczelni w czasopismach indeksowanych w bazach Web of Science i Scopus. Celem tego działania jest zwiększenie liczby recenzowanych publikacji naukowych w prestiżowych wydawnictwach zagranicznych ze środków Programu Promocja Zagraniczna Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, a także budowanie kultury umiędzynarodowienia na Uczelni i zachęcanie naukowców do publikowania w najbardziej opiniotwórczych, międzynarodowych periodykach. Swoje publikacje będą mogli opublikować pracownicy wszystkich trzech wydziałów, w tym nauczyciele akademicy, którzy prowadzą zajęcia na kierunku Położnictwo,
- w drugiej połowie 2019 r. przeprowadzona została I edycja warsztatów komunikacji międzykulturowej w ramach projektu pn. „Welcome to Poland”. Wzięło w nich udział 30 pracowników naukowo-dydaktycznych i 30 administracyjnych. Warsztaty obejmowały współpracę z następującymi kręgami kulturowymi: kraje arabskie, Chiny, kraje śródziemnomorskie, kraje ASEAN (Indonezja, Malesja, Tajlandia, i inne), kraje skandynawskie, USA. Wiedza zdobyta przez wykładowców podczas warsztatów, zapoczątkuje w kontaktach ze studentami zagranicznymi z ww. kręgów kulturowych. Oprócz tego planowana jest organizacja dwudniowego szkolenia zamkniętego pt. „Efektywna współpraca w międzynarodowym zespole” oraz dwudniowych „Warsztatów zarządzania zespołem wielokulturowym”,
- przygotowanie anglojęzycznej aplikacji na smartfony w dwóch wersjach: na Android'a i IOS'a z przeznaczeniem dla studentów zagranicznych UMB, naukowców i gości zagranicznych. Aplikacja będzie zawierała najważniejsze informacje o UMB, lokalizację Uczelni na mapie Białegostoku, opis Uczelni, plan kampusu, sylabusy anglojęzyczne i inne. Będzie to przydatne w szczególności dla nowych studentów, którzy rozpoczną studia na UMB,
- promocja Uczelni na targach NAFSA w USA, „Study and go abroad” w Kanadzie, APAIE w Malezji oraz podczas misji edukacyjnej do Indii. Udział w międzynarodowych targach edukacyjnych jest jedną z najefektywniejszych form promocji Uczelni na świecie. Uczelnia stanie się bardziej rozpoznawalna w najbardziej odległych krajach świata, co przyczyni się do wzrostu zainteresowania studiowaniem na UMB wśród studentów zagranicznych. Będzie to miało pozytywne skutki w przypadku uruchomienia anglojęzycznych studiów na kierunku Położnictwo.

Wysoka jakość funkcjonowania w wymiarze międzynarodowym jest efektem pozyskania przez Uczelnię wielu akredytacji zagranicznych. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznało Uczelni w ramach projektu pozakonkursowego „Akredytacje zagraniczne” środki na finansowanie kosztów związanych z uzyskiwaniem uznanych na całym świecie akredytacji zagranicznych w tym Aspire Certificate w 5 kategoriach: Excellence in Assessment, Excellence in Faculty Development, Excellence in Simulation, Excellence in Social Accountability of Schools, Excellence in Student Engagement in the Curriculum oraz ASPIRE Certificate w ramach nowej kategorii oceny: Curriculum Development, Sri Lanka Medical Council Accreditation, Medical Board of California Accreditation oraz Agency for Public Health Education Accreditation. Tym samym, dotychczas Uczelnia otrzymała w

ramach konkursu „Akredytacje zagraniczne” MNiSW środki na przeprowadzenie największej liczby procedur akredytacyjnych spośród wszystkich uniwersytetów medycznych w Polsce. Uzyskanie tych prestiżowych akredytacji zwiększy prestiż studiowania na UMB, w tym na kierunku Położnictwo, gdyż część z nich dotyczy wymiaru ogólnouczelnianego. To jedyny tego typu proces akredytacyjny w skali globalnej, co stanie się bardzo istotnym wyróżnikiem UMB we współpracy międzynarodowej i pozwoli na pozyskiwanie większej liczby studentów i kadry zagranicznej. Dotychczas żadna uczelnia medyczna w Polsce nie posiada akredytacji ASPIRE. Przy czym należy dodać, że akredytację tę posiada wiele uczelni z grona TOP 500 Rankingu Szanghajskiego. Instytucja, która chce zdobyć akredytację ASPIRE CERTIFICATE w ramach oceny: Curriculum Development musi wykazać rozwój programu nauczania oraz działań podjętych w celu jego zrównania z krajowymi potrzebami i celami prozdrowotnymi, angażowanie wszystkich interesariuszy, zobowiązanie do znaczących innowacji, zapewnienie studentom wspólnego uczenia się, wdrażanie nowoczesnych technologii czy nagradzanie stypendiami edukacyjnymi. Posiadanie prestiżowych zagranicznych akredytacji przyciągnie studentów zagranicznych z innych krajów świata. Akredytacje te są formalnym potwierdzeniem jakości kształcenia na danej uczelni.

Na Wydziale działa Wydziałowa Komisja ds. Współpracy z zagranicą, której jednym z zadań jest m.in. określenie sposobów, częstości i zakresu monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia, jak również wpływu rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację. Dotychczas na kierunku Położnictwo nie były prowadzone zajęcia w języku obcym. W roku akademickim 2019/2020 Przewodniczący ww. Komisji złożył do Dziekana WNoZ pismo z prośbą o modyfikację planów studiów na ocenianym kierunku pod kątem możliwości wyboru zajęć w języku angielskim przez studentów kierunku Położnictwo. Od cyklu kształcenia rozpoczynającego się w roku akademickim 2020/2021 na każdym roku studiów II stopnia zostaną wdrożone 3 przedmioty do wyboru do realizacji w języku polskim lub języku angielskim. Powyższe zmiany zostały już uwzględnione w planach studiów na podstawie Uchwały nr 57/2020 Senatu UMB z dnia 29.04.2020r. w sprawie zatwierdzenia programów studiów, efektów uczenia się na poszczególne kierunki studiów na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się w roku akademickim 2020/2021 (załącznik nr 40).

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 7:

.....

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

.....

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

- 1. dostosowania systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością,*
- 2. zakresu i form wspierania studentów w procesie uczenia się,*
- 3. form wsparcia:*
  - a. krajowej i międzynarodowej mobilności studentów,*
  - b. prowadzenia działalności naukowej oraz publikowania lub prezentacji jej wyników, jak również w uczestniczeniu w różnych formach komunikacji naukowej lub twórczości artystycznej,*
  - c. we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji,*

- d. aktywności studentów: sportowej, artystycznej, organizacyjnej, w zakresie przedsiębiorczości,*
- 4. systemu motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposobów wsparcia studentów wybitnych,*
  - 5. sposobów informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej,*
  - 6. sposobu rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz jego skuteczności,*
  - 7. zakresu, poziomu i skuteczności systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacji kadry wspierającej proces kształcenia,*
  - 8. działań informacyjnych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom,*
  - 9. współpracy z samorządem studentów i organizacjami studenckimi,*
  - 10. sposobów, częstości i zakresu monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów.*

W pomoc studentom związaną z organizacją ich funkcjonowania w ramach Uczelni, zaangażowana jest cała społeczność akademicka a pomocy udzielają im zarówno sami studenci, pracownicy administracyjni, jak i nauczyciele akademicy.

W Dziekanacie Wydziału wskazana została osoba do bezpośredniego kontaktu ze studentami kierunku Położnictwo, która m.in. odpowiada za dokumentację toku studiów i pośredniczy w kontaktach studentów z Władzami Uczelni i Wydziału. Ponadto dla każdego roku studiów Dziekan powołuje opiekuna roku spośród nauczycieli akademickich Wydziału. Opiekun roku czuwa nad sprawami studentów, współdziała ze starostą roku, służy pomocą studentom. Prodziekan ds. Studenckich organizuje raz w semestrze spotkanie z opiekunami lat mające na celu podsumowanie semestru oraz omówienie dobrych praktyk oraz problemów wynikających z organizacji procesu kształcenia (tzw. Rada Pedagogiczna).

Starosta to funkcja dobrowolnie pełniona przez studenta, wybranego przez studentów na danym roku studiów. Jest on „łącznikiem” pomiędzy jednostkami organizacyjnymi i studentami. Starosta przekazuje informacje z Dziekanatu studentom, jak również dostarcza informacje od studentów do Dziekanatu. Wraz z opiekunem roku uczestniczy w tworzeniu harmonogramu zajęć, podziale studentów na grupy. Starosta, poruszając się w przestrzeni studencko – dydaktyczno – administracyjnej, umożliwia sprawną i szybką komunikację. Starości zapraszani są na posiedzenia Wydziałowej Komisji ds. Programów Studiów, Wydziałowej Komisji ds. Praktyk Zawodowych, Rad Pedagogicznych (na zakończenie każdego semestru), a także innych gremiów wydziałowych mających na celu zebranie opinii i wniosków dotyczących procesu studiowania. Starosta zobowiązuje się do zachowania w poufności danych, do których uzyska dostęp podczas pełnienia swojej funkcji (składa stosowne oświadczenie).

Samorząd Studencki jest przede wszystkim pośrednikiem pomiędzy Uczelnią a studentami. Rozwiązuje w imieniu studentów m.in. problematykę dotyczącą przystosowania kampusu do potrzeb studentów, decyzje wydawane przez Władze i wpływające na życie Uczelni oraz przedstawia Władzom projekty studenckie i pomaga w ich realizacji. Członkowie Samorządu działają również w wielu komisjach uczelnianych, m.in. stypendialnej, dyscyplinarnej, jakości kształcenia czy programu Erasmus+.

Uczelnia zapewnia studentom wsparcie w postaci stypendiów: socjalnego, stypendium dla osób niepełnosprawnych, rektora dla najlepszych studentów oraz dla najlepszych doktorantów (Regulamin świadczeń dla studentów UMB zamieszczono w załączniku nr 41). Każda aktywność

studentów: naukowa, sportowa, artystyczna jest nagradzana poprzez dodanie punktów przy ubieganiu się o stypendium rektora. Taki system motywuje studentów do osiągania lepszych wyników w nauce oraz w ww. działalnościach i wspiera studentów wybitnych.

Studenci ubiegający się o stypendium socjalne, w uzasadnionych przypadkach (śmierć obojga rodziców, posiadanie na utrzymaniu dzieci oraz zamieszkiwanie w Domu Studenta lub na stacji) mają możliwość ubiegania się również o stypendium socjalne w zwiększonej wysokości. O stypendium dla osób z niepełnosprawnością może ubiegać się każdy student, który posiada orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, niezależnie od dochodu rodziny studenta.

Student ma także możliwość otrzymania zapomogi z powodu trudnej sytuacji życiowej. Wszystkie informacje na temat pomocy materialnej dostępne są na stronie internetowej Uczelni. O możliwościach uzyskania ww. stypendiów studenci są informowani także bezpośrednio przez pracowników Działu Spraw Studenckich.

Studenci mają dostęp do świadczeń z zakresu ochrony zdrowia na zasadach obowiązujących w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ustawie o zapobieganiu oraz zwalczaniu chorób zakaźnych. W Domu Studenta nr 1 w Białymstoku przy ulicy Akademickiej 3 znajduje się Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Akademik”, który świadczy usługi w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej studentom.

Uczelnia posiada dwa domy studenckie z nowoczesnymi, w pełni wyposażonymi pokojami, łącznie na 706 miejsc. Pokoje są jedno-, dwu- i trzyosobowe. Domy Studenta oferują studentom warunki mieszkaniowe spełniające wszelkie podstawowe wymogi zapewniając bezpieczeństwo oraz zaspokajanie podstawowych potrzeb bytowych. W ofercie, poza pokojami studenckimi, kuchniami i pralniami, znajdują się również pomieszczenia wspólne, takie jak: siłownia ze sprzętem do ćwiczeń siłowych, sala fitness do ćwiczeń poprawiających kondycję i wydolność organizmu, oddzielny obszerny hol ze stołem do tenisa stołowego oraz świetlica mieszcząca jednorazowo od 30 do 50 osób wyposażona w nowoczesny sprzęt audiowizualny oraz stół bilardowy. Pomieszczenia te bardzo chętnie wykorzystywane są przez studentów w czasie wolnym od zajęć i nauki. Są cenione przez mieszkańców ze względu na dobre jakościowo wyposażenie oraz bliskość i możliwość bezpłatnego korzystania. Świetlica wykorzystywana jest dodatkowo jako miejsce zajęć dydaktycznych oraz cyklicznych i jednorazowych spotkań kół naukowych i organizacji studenckich działających na Uczelni.

Uczelnia dysponuje też następującymi własnymi obiektami sportowymi (Tabela 8):

Tabela 8.

Charakter obiektu	Liczba miejsc w obiekcie	Dostępność poza godzinami zajęć
Hala sportowa	60	TAK
Sala gimnastyczna Ścianka wspinaczkowa	20	TAK
Siłownia 1	15	TAK
Siłownia 2	12	TAK
Sala do tenisa stołowego	12	TAK

Na terenie Uczelni i szpitali znajdują się także bufety i bary, z których studenci mogą korzystać w przerwach między zajęciami:

- ogólnodostępna stołówka w UDSK,
- bar w UDSK,
- bufet w DS nr 1,
- bufet w USK (w budynku G i H),
- bufet w studenckim klubie „Herkulesy”,
- bufet w Centrum Dydaktyczno-Naukowym Wydziału Nauk o Zdrowiu.

W Uczelni studentów i doktorantów z niepełnosprawnością wspiera Pełnomocnik Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych. Zapewnione jest wsparcie materialne w postaci stypendium i dydaktyczne

umożliwiające sprawne prowadzenie zajęć dla osób mających problem z poruszaniem się i dysfunkcją wzroku czy słuchu. Studenci i doktoranci z niepełnosprawnością, mogą korzystać z utworzonego w Bibliotece Głównej stanowiska komputerowego, dostosowanego do potrzeb osób z niepełnosprawnością, wyposażonego w urządzenia czytające i powiększające tekst drukowany, klawiaturę z dużymi klawiszami w wersji kolorowej oraz kolorowy powiększalnik ekranowy. Zostały zakupione także podręczniki w wersji elektronicznej, które pozwalają na dostosowanie tekstu do potrzeb osób z problemami ze wzrokiem. Inne jednostki dydaktyczne są stopniowo wyposażane m.in. w tablice graficzne, projektory multimedialne, skanery, rzutniki sufitowe oraz zestawy komputerowe. Ponadto studenci mają możliwość uczestniczenia w zajęciach z wychowania fizycznego na pływalni, a także mogą korzystać z porad psychologa. Zgodnie z Regulaminem Studiów, studenci ze względu na stan zdrowia, mogą ubiegać się o Indywidualną Organizację Studiów.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się realizowane jest poprzez stosowanie aktywizujących metod dydaktycznych i umożliwienie studentom zapoznania się z aparaturą, z którą będą mieli okazję spotkać się w swojej pracy zawodowej.

Uczelnia wspiera udział studentów w badaniach naukowych poprzez promocję i dystrybucję możliwych źródeł i zasad finansowania projektów naukowych. Na stronach Uczelni zawsze są dostępne aktualne informacje w ww. zakresie. Studenci Uczelni regularnie aplikują o finansowanie projektów naukowych ze środków zewnętrznych. Studenci uczestniczą jako współwykonawcy w projektach badawczych realizowanych w ramach dotacji statutowej przyznawanej poszczególnym jednostkom Uczelni. Studenci mają możliwość ubiegania się o własne projekty badawcze w konkursach zewnętrznych, w tym m.in. konkurs Narodowego Centrum Nauki – Preludium, konkursy Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, np. Najlepszy z najlepszych, Diamentowy Grant, Uniwersytet Młodych Wynalazców. Studenci ponadto mają możliwość ubiegania się o stypendia naukowe w projektach badawczych NCN: OPUS, SONATA BIS, MAESTRO, HARMONIA realizowanych przez pracowników Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku. Ogłoszenia o naborach znajdują się na stronie internetowej UMB oraz w specjalnych serwisach na stronach NCN.

We wrześniu 2019 r. Prorektor ds. Studenckich UMB na konferencji środowiska akademickiego zatytułowanej „Społeczna odpowiedzialność - wyzwanie dla uczelni i sposoby wdrażania” w Krakowie podpisał Deklarację Społecznej Odpowiedzialności Uczelni. Na konferencji podkreślono szczególną rolę Uczelni, jako miejsca tworzenia i przekazywania wiedzy o otaczającej nas rzeczywistości, zobowiązując uczelnie do uwzględniania i stosowania zasad społecznej odpowiedzialności we wszystkich obszarach działalności oraz upowszechniania tych zasad wśród interesariuszy.

Uczelnia przystąpiła do Programu Mobilności Studentów Uczelni Medycznych (MOSTUM). Głównym celem programu jest wymiana studentów studiów stacjonarnych między uczelniami medycznymi w Polsce w ramach jednolitych i dwustopniowych studiów magisterskich na jeden lub dwa semestry w ramach jednego roku akademickiego. Zasady wymiany określa Regulamin Programu Mobilności Studentów Uczelni Medycznych. W Uczelni realizowany jest także program Erasmus+. Corocznie prowadzona jest akcja informacyjna nt. programu: informacje umieszczone są na stronie internetowej Uczelni oraz w oficjalnych mediach społecznościowych, organizowane są spotkania z koordynatorami programu i osobami uczestniczącymi w programie. Studenci mają także możliwości uczestniczenia w realizowanych na Uczelni projektach, w realizacji których przewidziane są programy stażowe w kraju i za granicą.

Studenci oraz absolwenci UMB mogą korzystać ze wsparcia Biura Karier, którego zadaniem jest przygotowanie ich do wejścia i poruszania się po konkurencyjnym rynku pracy. Uniwersytet Medyczny w Białymstoku z dniem 15 stycznia 2013 roku został wpisany do rejestru podmiotów prowadzących agencję zatrudnienia pod nr 9028, obowiązki agencji zatrudnienia pełni Biuro Karier.

Biuro Karier oferuje studentom oraz absolwentom szeroki wybór bezpłatnych warsztatów, szkoleń i wykładów z zakresu:

- metod poszukiwania pracy i przygotowania do procesu rekrutacji
- zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej
- rozwijania kompetencji miękkich

Studenci oraz absolwenci mają możliwość skorzystania także z indywidualnych konsultacji z doradcą zawodowym. Spotkanie z doradcą dotyczy m.in.: identyfikacji potencjału zawodowego, określenia profilu osobowościowego, pomocy w zakresie tworzenia dokumentów aplikacyjnych, oceny preferencji zawodowych, opracowania Indywidualnego Planu Działania.

Do podstawowych zadań Biura Karier należy:

- dostarczanie studentom i absolwentom Uczelni informacji o rynku pracy i możliwościach podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- zbieranie, klasyfikowanie i udostępnianie ofert pracy, staży i praktyk zawodowych,
- prowadzenie bazy danych studentów i absolwentów Uczelni zainteresowanych znalezieniem pracy,
- pomoc pracodawcom w pozyskiwaniu odpowiednich kandydatów na wolne miejsca pracy oraz staże zawodowe,
- udzielanie studentom i absolwentom wszechstronnej i profesjonalnej pomocy w zakresie wchodzenia na rynek pracy oraz poruszania się po nim w celu znalezienia odpowiedniego zatrudnienia,
- podejmowanie działań na rzecz aktywizacji zawodowej studentów i absolwentów,
- pomoc studentom i absolwentom w wyborze drogi rozwoju zawodowego,
- nawiązywanie współpracy z pracodawcami,
- monitorowanie kariery zawodowej absolwentów.

W czerwcu 2019 roku Biuro Karier UMB zakończyło realizację projektu *Rozwój i poszerzenie oferty Akademickiego Biura Karier działającego na UMB*. Projekt skierowany był do studentów ostatnich lat studiów stacjonarnych i niestacjonarnych (prowadzonych w trybie dziennym) ze wszystkich kierunków studiów.

W ramach poszerzonej oferty Biura Karier, studenci UMB mogli uczestniczyć w:

- indywidualnym poradnictwie zawodowym – cyklu spotkań z doradcami zawodowymi, mającymi na celu m.in. zbadanie poziomu kompetencji społecznych i stworzenie Indywidualnego Planu Działania (IPD),
- indywidualnym poradnictwie w zakresie zakładania działalności gospodarczej – forma skierowana do studentów zainteresowanych prowadzeniem własnej działalności gospodarczej,
- warsztatach kształtujących postawy przedsiębiorcze – dla wszystkich zainteresowanych uczestników projektu chcących poszerzyć swoją wiedzę z zakresu przedsiębiorczości, coachingu zawodowym – forma wsparcia dla grupy studentów, którzy znajdują zatrudnienie za pośrednictwem ABK, świadczona w okresie 3 miesięcy od momentu podjęcia zatrudnienia,
- mentoringu w miejscu pracy – skierowanym do uczestników projektu którzy znaleźli zatrudnienie za pośrednictwem Biura Karier, polegającym na 3 miesięcznej opiece mentora obejmującej m.in. pomoc i wsparcie merytoryczne w wykonywaniu powierzonych obowiązków zawodowych.

W trzyletnim okresie realizacji projektu udział wzięło łącznie 568 studentów.

Od października 2019 roku Biuro Karier rozpoczęło realizację projektu pn. *Program Zintegrowanego Rozwoju Jakości Kształcenia na Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku*. Wsparciem objętych zostanie 443 studentów dwóch ostatnich semestrów wszystkich kierunków studiów. Studenci wezmą udział w:

- indywidualnym poradnictwie prowadzonym przez doradcę zawodowego,
  - poradnictwie grupowym z zakresu opracowywania dokumentów aplikacyjnych, przygotowania do rozmów kwalifikacyjnych,
  - warsztatach z zakresu zakładania własnej działalności z elementami metody Design Thinking.
- W ramach poradnictwa grupowego ABK zaprosi do współpracy m. in.: praktyków biznesu z branży medycznej, instytucje rynku pracy.

Działania cykliczne:

- Biuro Karier od 2015 roku aktywnie uczestniczy w obchodach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości poprzez organizację warsztatów, szkoleń i spotkań pomagających zdobyć wiedzę z zakresu zakładania i rozwijania własnej działalności gospodarczej. Światowy Tydzień Przedsiębiorczości to największe na świecie święto przedsiębiorczości promujące aktywną postawę wobec podejmowania biznesowych inicjatyw. Organizowany od 2008 roku (zawsze w listopadzie) już w 150 krajach świata, w tym w Polsce.
- „Kariera Medyka” - wydarzenie organizowane przez Biuro Karier od 2014 roku. Odbывается zawsze w drugiej połowie listopada i ma na celu stworzenie studentom i absolwentom możliwości:
  - nawiązania bezpośredniego kontaktu z potencjalnymi pracodawcami,
  - wzięcia udziału w bezpłatnych szkoleniach, warsztatach i wykładach rozwijających kompetencje przydatne na rynku pracy,
  - uzyskania porad od przedstawicieli Instytucji i Organizacji wspierających wejście i funkcjonowanie osób na rynku pracy,
  - poznania ścieżek rozwoju zawodowego oraz osobistego zarówno w trakcie studiów jak i po ich zakończeniu.

Tematyka zajęć jest ściśle zorientowana na pomoc studentom i absolwentom w aktywizacji zawodowej oraz planowaniu własnej ścieżki kariery.

Aby ułatwić studentom start na Uczelni, od 2016 roku Biuro Karier UMB pod koniec września organizuje bezpłatne warsztaty integracyjne Zaczynaj Studia z Biurem Karier dla osób, które zostały przyjęte na I rok studiów. Udział w warsztatach jest dobrą okazją do nawiązania nowych znajomości i rozpoczęcia przygody z Uniwersytetem Medycznym w Białymstoku.

Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce umożliwia Uczelni monitorowanie kariery zawodowej swoich absolwentów w celu dostosowania programu studiów do potrzeb rynku pracy. W związku z powyższym Biuro Karier monitoruje losy zawodowe swoich absolwentów w następujących terminach:

- bezpośrednio po ukończeniu studiów,
- 1 rok po ukończeniu studiów,
- 3 lata po ukończeniu studiów (Zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 67/2019 z dnia 04.10.2019 r. w sprawie zasad monitorowania przez Uniwersytet Medyczny w Białymstoku karier zawodowych absolwentów studiów wyższych, od roku akad. 2019/2020 zniesiono monitorowanie po 3 latach od czasu ukończenia studiów).

Dodatkowo, Biuro Karier prowadzi monitorowanie losów zawodowych uczestników projektów będących studentami, w zakresie ich statusu na rynku pracy, zarówno po zakończeniu wsparcia, jak i po zakończeniu kształcenia.

Uczelnia wspiera działalność organizacji studenckich prowadzących działalność naukową społeczną, sportową czy artystyczną. Umożliwia to podejmowanie przez studentów wielu przedsięwzięć m.in. organizację Międzynarodowego Kongresu Medycznego dla Młodych Naukowców BIMC (STN), czy Festiwalu Kultury Studenckiej „Medykalia” (Samorząd Studentów oraz wielu innych). W przedsięwzięciach organizowanych przez studentów innych kierunków studiów, chętnie biorą udział studenci kierunku Położnictwo. Wpływa to pozytywnie na rozwinięcie umiejętności współdziałania w zespołach, a także na poznanie specyfiki pracy w innych zawodach w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu.

Na Uczelni działają następujące organizacje studenckie:

1. Akademicki Związek Sportowy UMB
2. AMSA – American Medical Student Association
3. Chór Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku
4. Innowacyjny Kosmetolog
5. Klub Studencki Co Nie Co
6. Międzynarodowe Stowarzyszenie Studentów Medycyny IFMSA-Poland, Oddział w Białymstoku
7. Organizacja uczelniana Niezależne Zrzeszenie Studentów

8. Polskie Towarzystwo Studentów Stomatologii – PTSS
9. Polskie Towarzystwo Studentów Farmacji Oddział Białystok – PTSF
10. Samorząd Doktorantów UMB
11. Samorząd Studentów UMB
12. Sekcja Kulturalna Samorządu Studentów Grupa BUM
13. Sodalitas Expeditionum
14. Studencka Agencja Fotograficzno-Filmowa SAFF
15. Studenckie Towarzystwo Diagnostów Laboratoryjnych Oddział Białystok
16. Studenckie Centrum Radiowe Radiosupeł
17. Studenckie Towarzystwo Naukowe UMB

Organizacje te wspierają działalność naukową, artystyczną i sportową studentów, a także starają się rozwijać zainteresowania związane z przyszłym zawodem. Organizacje studenckie ponadto współpracują ze sobą i wspierają swoje działania i aktywności w takich przedsięwzięciach jak: Dzień Otwarty Uniwersytetu Medycznego, Dzień Akademicki, Podlaski Festiwal Nauki i Sztuki, akcja „Studiuji w UMB”.

DZIAŁALNOŚĆ WYBRANYCH ORGANIZACJI:

1. Samorząd Studentów UMB

Najbardziej widocznym dowodem działalności Samorządu jest animowanie życia studenckiego, zarówno poprzez cykliczne wydarzenia jak „Festiwal Kultury Studenckiej Medykalia UMB”, Otrzęsiny, Akcja Charytatywna Mikołaj, Czwartki z Samorządem czy organizowane przez Sekcję Kulturalną Samorządu (Grupę BUM) - imprezy BUM Party w Klubie Herkulesy, jak i mniejsze często proponowane przez studentów projekty. Poza tym Samorząd Studentów wchodzi razem z samorządami pozostałych uczelni Białegostoku w skład Porozumienia Uczelni Białostockich, pomagając w organizacji wydarzeń o charakterze regionalnym z Juwenaliami na czele. Organizacja ta współpracuje ściśle z pozostałymi klubami i organizacjami UMB. Samorządowcem może zostać każda osoba, która chciałaby mieć wpływ na to co dzieje się na Uczelni oraz sprawić, aby studia były dla każdego studenta najlepszym okresem życia. Praca w tej organizacji daje możliwość sprawdzenia się na wielu frontach od zarządzania i pisania dokumentów począwszy, na organizacji imprez skończywszy. Przede wszystkim jednak, tak jak w każdej organizacji studenckiej, w Samorządzie każdy czuje się częścią zgranego zespołu, a znajomości tu zawarte często pozostają na lata. Działalność wydziałowych organizacji studenckich wspierają Władze Wydziału, opiekunem organizacji jest nauczyciel akademicki wskazany przez studentów.

Działalność organizacji w roku akademickim 2018/2019 wyglądała następująco:

- Organizacja „ZerUwki – obozu dla przyszłych studentów”.
- Help desk – przez blisko dwa tygodnie Samorząd udzielał przydatnych informacji nowym studentom podczas szkoleń bibliotecznych.
- Otrzęsiny studentów pierwszego roku w klubie studenckim „Herkulesy”.
- Przeprowadzenie szkolenia z praw i obowiązków studenta dla wszystkich studentów pierwszego roku.
- Uczestniczenie w tworzeniu oraz przekazywanie społeczności akademickiej kalendarzy studenckich w języku polskim oraz języku angielskim.
- Uczestniczenie w organizacji 3-dniowego turnieju sportowego społeczności akademickiej UMB.
- Organizacja oraz przeprowadzenie spotkań starostów poszczególnych kierunków z Prorektorem ds. Kształcenia.
- Organizacja spotkania integracyjnego wszystkich organizacji studenckich oraz władz Uczelni.
- Współorganizowanie wraz z IFMSA-Poland Oddział Białystok „Miś pod szpitalną choinkę”.
- Rozdanie nagród Kapituły Najlepszego Nauczyciela Akademickiego UMB.
- Organizacja spotkania wigilijnego wszystkich organizacji studenckich oraz władz Uczelni.
- Organizacja „Juwenalia Białystok 2019” – największego Festiwalu Kultury Studenckiej w województwie podlaskim.

- Spotkania z cyklu „Czwartki z Samorządem”, w trakcie których społeczność akademicka miała okazję porozmawiać z Parlamentem Samorządu Studentów UMB o problemach na Uczelni oraz integrować się przy grach planszowych. Wydarzenie odbywa się w siedzibie Klubu Studenckiego Co Nie Co.
- Organizacja „Studniówki Medykaliowej 2019” w Klubie Herkulesy – zapowiedź i promocja nadchodzącego „Festiwalu Kultury Studenckiej Medykalia 2019”.
- Kontynuowanie cotygodniowych spotkań, mających na celu naukę tańca salsy kubańskiej. Zajęcia odbywały się w sali sportowej Domu Studenta nr 1.
- Czynne uczestnictwo w Konferencjach Komisji Wyższego Szkolnictwa Medycznego Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej.
- Tworzenie artykułów nt. działalności Samorządu Studentów do miesięcznika „Młody Medyk”.
- Współorganizowanie wraz z IFMSA-Poland oddział Białystok spotkania „Poznaj Swoją Specjalizację”.
- Organizacja Festiwalu Kultury Studenckiej „Medykalia 2019”.
- I miejsce w konkursie SAMO-RZĄDŹ w kategorii wydarzenie kulturalne organizowanego przez Komisję Wyższego Szkolnictwa Medycznego PSRP.
- Uczestnictwo:
  - w comiesięcznych posiedzeniach Rady Wydziału oraz Senatu,
  - komisjach senackich,
  - Konferencjach Komisji Wyższego Szkolnictwa Medycznego,
  - Krajowej Konferencji Parlamentu Studentów RP.
- Spotkania Parlamentu Samorządu Studentów dot. spraw bieżących, opiniowanie regulaminu studiów i organizacja życia studenckiego.
- Organizacja III edycji Uczelnianych Bluz UMB.
- Zaangażowanie studentów z English Division w pracę nad wspólnymi projektami.
- Stworzenie sali do nauki i odpoczynku dla studentów w Dziecięcym Szpitalu Klinicznym w Białymstoku.

2. Chór UMB

Chór UMB jest jednym z najstarszych chórów akademickich w Polsce. Został utworzony w 1951 r. Zespół należy do kategorii chórów mieszanych, którego repertuar obejmuje utwory sakralne i świeckie od epoki renesansu po prawykonania dzieł kompozytorów współczesnych. Chór wykonuje również dzieła oratoryjne i operowe, koncertując z zespołami symfonicznymi i kameralnymi zarówno z Polski jak i zagranicą. Od lat 70. regularnie współpracuje z Orkiestrą Opery i Filharmonii Podlaskiej. W swojej wieloletniej historii białostoccy chórzyci uczestniczyli w licznych, prestiżowych konkursach oraz festiwalach, zdobywając szereg nagród i wyróżnień. Koncertowali w wielu krajach europejskich: Austrii, Belgii, Bułgarii, Czechach, Danii, Francji, Grecji, Hiszpanii, Holandii, Irlandii, Litwie, Niemczech, Portugalii, Słowacji, Szwajcarii, Węgrzech, Wielkiej Brytanii, Włoszech oraz Watykanie, gdzie dostąpili zaszczytu oprawy muzycznej mszy świętej w Bazylice św. Piotra. Jako jedyny chór z Polski brali też udział w obchodach 50. rocznicy powstania Państwa Izrael.

3. Akademicki Związek Sportowy UMB:

AZS posiada 11 sekcji sportowych i zrzesza około 120 członków. Działalność organizacji w roku akademickim 2018/2019 wyglądała następująco:

- organizacja IX Turnieju Społeczności Akademickiej,
- organizacja wyjazdów na narty dla studentów w ferie zimowe,
- organizacja Podlaskiej Ligi Akademickiej,
- pomoc w wyjazdach zawodników sekcji na Akademickie Mistrzostwa Polski,
- organizacja integracji członków sekcji sportowych,
- zorganizowanie III Mistrzostw w Wyciskaniu na Ławce Płaskiej UMB.

Plany na rok akademicki 2019/2020 (oprócz kontynuacji powyższych działalności):

- rekrutacja nowych członków sekcji i poszerzanie zainteresowania sportem w społeczności akademickiej,

- zakup nowego sprzętu na siłownię uniwersytecką,
- organizacja nowych wydarzeń integracyjnych (zimowych i letnich),
- uczestnictwo w wydarzeniach innych organizacji studenckich (np. Otrzęsiny, Medykalia).

4. Klub Studencki CoNieCo:

Aktywności Klubu Studenckiego:

- Kabaret „Schodki” – cykliczna impreza organizowana trzy razy w roku akademickim, obejmująca estradowy program artystyczny o charakterze satyrycznym.
- „Spotkanie pod Schodkami” – wieczór artystyczny organizowany dwa razy w roku z „otwartą sceną”, nawiązujący do tradycyjnych spotkań organizowanych w latach 70-tych w Klubie Studenckim CoNieCo. Podczas spotkania wszyscy uczestnicy, zarówno studenci, doktoranci jak i pracownicy Uczelni, mogą wystąpić na scenie i zaprezentować swoją twórczość. Spotkanie ma na celu kultywowanie tradycji klubu, tworzenie możliwości do autoprezentacji członków społeczności akademickiej.
- występ Kabaretu „Pod Napięciem” w Klubie Studenckim CoNieCo w ramach festiwalu kultury studenckiej Medykalia.
- cyklicznie organizowane wieczory kabaretowe, przeglądy zespołów artystycznych (również udział w Ogólnopolskim Przeglądzie Kabaretów Studenckich „Dzięcioł” oraz w Przeglądzie Kapel Studenckich „PKS”).

Regulamin Studiów I Stopnia, II Stopnia oraz Jednolitych Studiów Magisterskich Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku zakłada, że każdy student wyróżniający się znaczącymi wynikami w nauce, lub za inne szczególne osiągnięcia, może otrzymać: stypendia Ministra Zdrowia za wybitne osiągnięcia, nagrody ufundowane przez instytucje państwowe, towarzystwa naukowe, organizacje społeczne i inne podmioty - zgodnie z regulaminami obowiązującymi w tym zakresie, a także wyróżnienia przyznane przez: Rektora, Dziekana i Samorząd Studentów.

Studencką działalność naukową wspiera też fundusz stypendiów Rektora oraz Studenckie Towarzystwo Naukowe (STN), organizujące konferencje studenckie i dofinansowujące udział członków kół naukowych w konferencjach naukowych krajowych i zagranicznych. Uczelnia wspiera finansowo działalność STN-u, które zrzesza koła naukowe działające na Uczelni oraz innych organizacji studenckich prowadzących działalność naukową społeczną, sportową czy artystyczną.

W roku akademickim 2018/2019 w Uczelni aktywnie działało 115 kół naukowych, zrzeszonych w Studenckim Towarzystwie Naukowym (STN). Na Wydziale Nauk o Zdrowiu UMB działało 22 koła naukowych. Łącznie STN zrzesza 877 członków.

Wykaz studenckich kół naukowych, w jednostkach organizacyjnych Wydziału:

1. Studenckie Koło Naukowe przy Klinice Alergologii i Chorób Wewnętrznych
2. Studenckie Koło Naukowe przy Klinice Rehabilitacji Dziecięcej z Ośrodkiem Wczesnej Pomocy Dzieciom Upośledzonym "Dać Szansę"
3. Studenckie Koło Naukowe przy Klinice Neonatologii i Intensywnej Terapii Noworodka
4. Studenckie Koło Naukowe przy Zakładzie Fonoaudiologii Klinicznej i Logopedii
5. Studenckie Koło Naukowe przy Klinice Medycyny Ratunkowej
6. Studenckie Koło Naukowe przy Zakładzie Patomorfologii Ogólnej
7. Studenckie Koło Naukowe przy Zakładzie Pielęgniarstwa Chirurgicznego
8. Studenckie Koło Naukowe "Radioaktywni" przy Zakładzie Medycyny Nuklearnej
9. Studenckie Koło Naukowe przy Zakładzie Statystyki i Informatyki Medycznej
10. Studenckie Koło Naukowe przy Zakładzie Technologii i Towaroznawstwa Żywności
11. Studenckie Koło Naukowe przy Zakładzie Medycyny Klinicznej
12. Studenckie Koło Naukowe Zdrowia Publicznego Przy Zakładzie Zdrowia Publicznego
13. Studenckie Koło Naukowe "Dietetyk" przy Zakładzie Dietetyki i Żywienia Klinicznego
14. Studenckie Koło Naukowe przy Zakładzie Położnictwa, Ginekologii i Opieki Położniczo-Ginekologicznej
15. Studenckie Koło Naukowe Wolontariuszy Medycznych przy Zakładzie Zintegrowanej Opieki Medycznej

16. Studenckie Koło Naukowe przy Klinice Medycyny Ratunkowej Dzieci
17. Studenckie Koło Naukowe przy Klinice Pediatrii i Chorób Płuc
18. Studenckie Koło Naukowe Epidemiologii i Profilaktyki Chorób Cywilizacyjnych przy Zakładzie Higieny, Epidemiologii i Ergonomii
19. Studenckie Koło Naukowe przy Zakładzie Zintegrowanej Opieki Medycznej
20. Studenckie Koło Naukowe przy Zakładzie Biotechnologii Żywności
21. Studenckie Koło Naukowe "Biochemii Chorób Cywilizacyjnych" przy Zakładzie Higieny, Epidemiologii i Ergonomii
22. Studenckie Koło Naukowe przy Zakładzie Anestezjologii i Intensywnej Terapii

Zgodnie z wieloletnią tradycją, Studenckie Towarzystwo Naukowe UMB 2019 r. było organizatorem 14. Międzynarodowego Kongresu dla Młodych Naukowców *14th Białystok International Medical Congress for Young Scientists, Białystok 2019*. Zrzeszeni w organizacji studenci, zgodnie z ideą Studenckiego Towarzystwa Naukowego, rozwijają swoje zainteresowania oraz przygotowują się do pracy naukowo-badawczej. Kongres jest okazją do prezentacji swoich wyników, wymiany doświadczeń oraz zdobywania nowych umiejętności.

W roku akademickim 2019/2020 STN będzie organizatorem *15th Białystok International Medical Congress for Young Scientists*, który odbędzie się w dniach 22-23 maja 2020 r. Zostanie również zorganizowany cykl spotkań, podczas których studenci będą mogli nabyć umiejętność poprawnego pisania abstraktów oraz prac naukowych, a także ich prezentacji.

Pomoc studentom związana z organizacją ich funkcjonowania w Uczelni i wszystkie informacje na temat pomocy materialnej dostępne są na stronie internetowej Uczelni. We wsparcie studentów zaangażowana jest cała społeczność akademicka, a pomocy i informacji udzielają zarówno sami studenci, pracownicy administracyjni Działu Spraw Studenckich, jak i nauczyciele akademicy.

Studenci za pośrednictwem Dziekanatu, mają dostęp do swojej teczki akt osobowych oraz mają możliwość wglądu do własnej dokumentacji całego przebiegu studiów, w tym do danych dotyczących zaliczeń i egzaminów uzyskanych w całym toku studiów. Na każdym etapie kształcenia, studentowi zagwarantowane jest przeglądanie, uzyskanie kopii, zrobienie notatek lub zdjęcia dokumentacji zawartej w teczce. Student ma też prawo do uzasadnienia oceny. Szczegółowe zasady dostępu do wyników uzyskanych w toku kształcenia określają regulaminy wewnętrzne jednostek, zaś ogólne zasady opisane są w Regulaminie Studiów. Student zapoznaje się z zasadami wglądu do swoich pisemnych prac, kolokwii, prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych. Informowany jest o wynikach egzaminów i zaliczeń, co odbywa się z poszanowaniem przepisów o ochronie danych osobowych. Na co dzień najszybszy dostęp do własnych wyników uzyskanych w trakcie studiowania, studenci mają poprzez „wirtualny dziekanat”. Oceny wprowadzane są do systemu przez osobę prowadzącą zajęcia. Każdy student otrzymuje na początku studiów login i hasło do „wirtualnego dziekanatu”, dzięki czemu w każdej chwili ma podgląd swojego statusu, stanu ocen, bieżących informacji, ogłoszeń itp. Od roku akademickiego 2016/2017 obowiązuje w Uczelni indeks elektroniczny.

Uczelnia organizuje szereg spotkań informacyjnych dotyczących różnych obszarów życia studenckiego. Przed rozpoczęciem roku akademickiego osoby przyjęte na studia są oprowadzane po kampusie Uczelni przez członków organizacji studenckich dedykowanych dla danego kierunku studiów. Uczelnia organizuje także UMB HELP DESK. W pierwszym tygodniu roku akademickiego organizowane są spotkania z I rokiem, w których udział bierze Dziekan, Prodziekan ds. Studenckich, opiekun roku, pracownicy Dziekanatu. Spotkania poświęcone są organizacji roku akademickiego, zasadom studiowania a także omówieniu systemu wsparcia studentów. Co rok Samorząd Studentów organizuje szkolenie z zakresu praw i obowiązków studenta.

Organizowane są także spotkania Prorektora ds. Kształcenia ze starostami wszystkich kierunków i lat studiów, coroczne spotkania z komisjami stypendialnymi, których skład w większości stanowią studenci, Samorządem Studentów oraz przedstawicielami organizacji studenckich w sprawie podsumowania procesu przyznawania stypendiów.

Studenci uczestniczą w spotkaniach m.in. z opiekunami praktyk zawodowych na każdym roku studiów, w którym organizowane są praktyki. Organizowane są spotkania poświęcone omówieniu zasad wyjazdu w ramach programów stażowych, czy też programu Erasmus+.

Zarówno Wydział, jak i Uczelnia prowadzą odrębne profile na portalu społecznościowym Facebook, który jest jednym z najskuteczniejszych kanałów informacyjnych. Profil i strona internetowa są na bieżąco aktualizowane, co spotyka się z uznaniem studentów. Na stronie Uczelni został stworzony system zgłaszania uwag do Samorządu Studentów.

W Uczelni istnieją procedury organizacji przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków. Przepisy dotyczące procedury składania skarg przez studentów zawarte są w Statucie UMB. Zasady te dostępne są też na stronie internetowej Działu Spraw Studenckich. Każdy przypadek rozpatrywany jest zgodnie z podanymi procedurami, zaś dokumentacja prowadzona jest pisemnie. Student informowany jest o rozstrzygnięciu postępowania na piśmie. Orzeczenie o wyniku postępowania, wraz z pisemnym uzasadnieniem, dostarczane jest stronom w terminie 14 dni od jego ogłoszenia.

Władze Uczelni oraz Wydziału reagują na wszelkie zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów. Procedurę postępowania w sprawie skargi o mobbing, molestowanie seksualne bądź dyskryminację określa załącznik do Zarządzenia Rektora nr 3/15 z dnia 27.01.2015 r zawierające Regulamin Przeciwdziałania Mobbingowi, Dyskryminacji i Molestowaniu Seksualnemu Studentów w UMB ([załącznik nr 42](#)). Główne zasady tej procedury są następujące:

- Student, który uzna, że został poddany mobbingowi, molestowaniu seksualnemu bądź dyskryminacji lub który zaobserwował zjawisko mobbingu, molestowania seksualnego bądź dyskryminacji może zgłosić ten fakt w formie pisemnej skargi do Wydziałowej Komisji ds. Przeciwdziałania Problemom Molestowania Seksualnego, Mobbingu i Dyskryminacji.
- Skarga powinna zawierać: imię, nazwisko, Wydział, kierunek studiów, rok studiów, przedstawienie stanu faktycznego, datę lub okres którego dotyczy, dowody na poparcie przytoczonych okoliczności, wskazanie sprawcy/ów oraz ofiary mobbingu, molestowania seksualnego bądź dyskryminacji, datę oraz podpis osoby zgłaszającej.
- Postępowanie w sprawie skargi o mobbing, molestowanie seksualne bądź dyskryminację studentów prowadzi powołana przez właściwą Radę Wydziału Wydziałowa Komisja ds. Przeciwdziałania Problemom Molestowania Seksualnego, Mobbingu i Dyskryminacji Studentów. W jej składzie oprócz nauczycieli akademickich i doktoranta są przedstawiciele każdego kierunku studiów prowadzonego na Wydziale. Dotychczas do Komisji nie wniesiono żadnej skargi.
- Ogólnouczelniana ankieta dotycząca systemu opieki dydaktycznej i naukowej nad studentami, doktorantami i uczestnikami studiów podyplomowych zawiera zestaw pytań dotyczących możliwości składania skarg i uwag, dotyczących organizacji pracy w jednostkach, w których odbywają się zajęcia, w tym sposobu kształcenia oraz pracy kadry dydaktycznej oraz przypadków mobbingu, różnych form dyskryminacji oraz molestowania.

Do orzekania w sprawach dyscyplinarnych studentów Senat UMB powołuje:

1. Komisję Dyscyplinarną ds. Studentów w składzie:
  - a. po dwóch nauczycieli akademickich z każdego Wydziału,
  - b. po dwóch studentów z każdego Wydziału.
2. Odwoławczą Komisję Dyscyplinarną ds. Studentów w składzie:
  - a. po dwóch nauczycieli akademickich z każdego Wydziału,
  - b. po dwóch studentów z każdego Wydziału.

Dodatkowo na Uczelni działa Rzecznik Dyscyplinarny ds. Studentów.

Kandydatów do Komisji, o których mowa powyżej, zgłaszają spośród nauczycieli akademickich – Dziekani Wydziałów, a spośród studentów - uczelniany organ Samorządu Studentów.

Za obsługę administracyjną studentów odpowiedzialny jest na poziomie Uczelni Dział Spraw Studenckich, a na poziomie Wydziału Dziekanat.

W Dziekanacie została wskazana osoba do bezpośredniego kontaktu ze studentami kierunku Położnictwo, która odpowiada za dokumentowanie toku studiów i pośredniczy w kontaktach studentów z władzami Uczelni i Wydziału. Jest także odrębny pracownik, który zajmuje się obsługą praktyk zawodowych. Dziekanat podlega corocznie dobrowolnej i anonimowej ocenie przez studentów, a wnioski z oceny zawarte są w Raporcie Zbiorczym Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Wzór Ankiety oceny pracy Dziekanatu zawiera załącznik nr 43.

Pracownicy administracji podnoszą swoje kompetencje poprzez uczestnictwo w szkoleniach w ramach realizowanych projektów. Są to szkolenia z języka angielskiego, ochrony danych osobowych, obsługi Pakietu Microsoft Office, czy też szkolenia z zakresu „kompetencji miękkich”.

Dziekan oraz Prodziekan ds. Studenckich przyjmują studentów po wcześniejszym umówieniu w Dziekanacie. Ponadto na Wydziale Nauk o Zdrowiu Władze Dziekańskie organizują liczne spotkania ze studentami, na których informuje się studentów, aby wszelkie sprawy (problemy lub skargi) były na bieżąco zgłaszane do Władz Wydziału. W tym celu w roku akademickim 2016/2017 został powołany organ doradczo-opiniodawczy Władz Dziekańskich Wydziału Nauk o Zdrowiu, tj. Rada Starostów, skupiająca wszystkich starostów poszczególnych roczników i kierunków studiów, funkcjonujących na Wydziale. Na stronie internetowej Wydziału działa zakładka *Napisz do Prodziekana ds. Studenckich*, umożliwiająca bezpośredni kontakt e-mail z prof. dr hab. Elżbietą Krajewską-Kułąk, aktualną Prodziekan ds. Studenckich Wydziału. Ta forma jest systematycznie wykorzystywana przez studentów do kontaktu z Władzami Wydziału.

Najszybszy dostęp do własnych wyników uzyskanych w trakcie studiowania, studenci mają poprzez „wirtualny dziekanat”. Każdy student otrzymuje na początku studiów login i hasło do „wirtualnego dziekanatu”, dzięki czemu w każdej chwili ma podgląd swojego statusu, stanu ocen, bieżących informacji, ogłoszeń itp. Ponadto dla każdego roku studiów wyznaczono opiekuna roku, którym jest nauczyciel akademicki, prowadzący zajęcia dla studentów kierunku, a jego zadaniem jest pomoc m.in. w kwestiach związanych z regulaminem studiów. Każdy rok studiów ma odrębnego opiekuna praktyk zawodowych.

Na Uczelni prowadzona jest strategia dotycząca edukacji odnośnie prewencji. Na I roku prowadzone są zajęcia z BHP, które obejmują 4 godziny wykładów. Dodatkowo każde zajęcia praktyczne poprzedza szkolenie BHP w jednostce dydaktycznej. Sale zajęć wyposażone są w apteczki, w których znajdują się również dane kontaktowe do osoby przeszkolonej w zakresie udzielania pierwszej pomocy.

Wszystkie jednostki prowadzą dodatkowo konsultacje dla studentów (liczba godzin podana jest w sylabusach). Informacje o konsultacjach dostępne są na stronach internetowych jednostek/na tablicach ogłoszeń.

Studenci Uczelni aktywnie uczestniczą w procesach przyznawania stypendiów z pomocy materialnej tj. na podstawie upoważnienia odpowiednich władz Uczelni są członkami komisji stypendialnych, które rozpatrują złożone wnioski, uczestniczą w procesie podziału środków, zgłaszają zmiany oraz opiniują regulamin przyznawania pomocy materialnej. Samorząd Studentów opiniuje także akty wewnętrzne dotyczące spraw studenckich w tym: regulamin studiów, harmonogram ramowy roku akademickiego itp.

Przedstawiciele studentów są także powołani do Komisji ds. Dydaktyki i Wychowania, która zajmuje się opiniowaniem wniesionych spraw z zakresu organizacji procesów dydaktycznych na Uczelni. Prorektor ds. Kształcenia organizuje cykliczne spotkania ze starostami wszystkich lat i kierunków studiów w bieżących sprawach funkcjonowania Uczelni. Na wniosek studentów, którzy na podstawie konkursu wyłaniają najlepszych nauczycieli akademickich, corocznie przyznawane są nagrody dydaktyczne Rektora.

System wsparcia i motywowania studentów (w tym system stypendialny i działalność organizacji studenckich) jest monitorowany oraz doskonalony poprzez:

- coroczną ankietę dotyczącą opieki dydaktycznej i naukowej (w tym oceny Działu Spraw Studenckich). Wszyscy studenci raz w roku mają możliwość wypełnienia w formie elektronicznej ogólnouczelnianej ankiety dotyczącej systemu opieki dydaktycznej i naukowej

nad studentami, doktorantami i uczestnikami studiów podyplomowych. Ankieta zawiera m.in. pytania dotyczące opinii na temat pracy Działu Spraw Studenckich i Dziekanatu. Analizą ankiety zajmuje się Uczelniany Zespół ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Wydziałowy Zespół analizuje dane dotyczące ankietyzacji pracy Dziekanatu, a następnie wyniki przedstawia Wydziałowej Komisji. Wydziałowa Komisja sporządza raport końcowy, który przedstawia Radzie Wydziału. Po zatwierdzeniu raportu Wydziałowej Komisji przez Radę Wydziału, jest on przedstawiany Uczelnianemu Zespołowi ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia.

- coroczne spotkania z komisjami stypendialnymi, których skład w większości stanowią studenci, samorządem studentów oraz przedstawicielami organizacji studenckich w sprawie podsumowania procesu przyznawania stypendiów;
- utworzenie na stronie Uczelni systemu zgłaszania uwag do Samorządu Studentów,
- utworzenie na stronie internetowej Wydziału zakładki „Napisz do Prodziekana ds. Studenckich”
- ankietyzacja potrzeb osób z niepełnosprawnością przez Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych,
- raportowanie działalności organizacji studenckich.

W pracach na rzecz rozwoju i doskonalenia systemu wspierania i motywowania studentów prowadzone są działania zmierzające do:

- monitoringu oferty Wydziału w zakresie praktyk studenckich oraz zwiększenie współpracy z podmiotami zewnętrznymi oferującymi miejsca praktyki,
- zwiększenia zainteresowania studentów kierunkiem Położnictwo działalnością naukową i upowszechnianiem wyników własnych badań poprzez wsparcie finansowe ich udziału w konferencjach naukowych związanych z tym obszarem,
- przeprowadzenia badań ankietowych wśród studentów w celu rozpoznania ich potrzeb i oczekiwań w zakresie narzędzi wspierających proces uczenia się, co w przyszłości pozwoli na wprowadzenie systemu umożliwiającego regularne uzyskiwanie od studentów tego rodzaju informacji,
- zwiększania wśród kadry dydaktycznej kompetencji wspomagających udzielanie indywidualnego wsparcia i motywowania studentów, poprzez szkolenia podnoszące kompetencje kadry w takich obszarach jak: coaching, tutoring, mentoring, aktywne metody dydaktyczne oraz sposoby oceny wiedzy i umiejętności studentów.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 8:

.....

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

.....

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

- 1. zakresu, sposobów zapewnienia aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym przyszłych i obecnych studentów, udostępnianej publicznie informacji o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji i osiągniętych wynikach,*
- 2. sposobów, częstości i zakresu oceny publicznego dostępu do informacji, udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także skuteczności działań doskonalących w tym zakresie.*

Dostęp do informacji publicznej jest zapewniony poprzez stronę Biuletynu Informacji Publicznej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku (bip.umb.edu.pl), na której zamieszczane są

m.in. zarządzenia, uchwały, regulaminy i inne informacje wymagane ustawą o dostępie do informacji publicznej. Inną drogą dostępu do informacji publicznej jest złożenie wniosku - udostępnianie informacji na wniosek następuje bez zbędnej zwłoki, nie później niż w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku.

Wszystkie szczegółowe informacje dotyczące: procesu kształcenia, rekrutacji na studia, a także plany i programy studiów, zakładane efekty uczenia się, sylabusy, harmonogramy zajęć, regulaminy, wzory druków i ankiet, informacje o praktykach, procesie dyplomowania, opiekunach roku i opiekunach praktyk itd. znajdują się na stronie internetowej Uczelni i Wydziału. Jakości kształcenia poświęcono specjalną podstronę. Biuro Promocji i Rekrutacji UMB udostępnia szczegółowe informacje o rekrutacji kandydatom na studia, w szczególności zasady rekrutacji, wzory umów ze studentami, limity przyjęć, etc.

Kierownicy jednostek dydaktycznych są zobligowani do zamieszczania i aktualizowania informacji dotyczących realizowanych przez nich zajęć (tematyka i harmonogramy zajęć, sylabusy przedmiotów, regulamin dydaktyczny jednostki) w gablotach jednostek i umieszczania ich na stronach internetowych jednostek. Na stronach poszczególnych jednostek organizacyjnych umieszczone są m.in. dane o pracownikach oraz ich dostępności w czasie dyżurów dydaktycznych. Student ma otwarty dostęp (bez konieczności logowania) do sylabusów, które są zamieszczone na stronach internetowych poszczególnych jednostek organizacyjnych Uczelni oraz obowiązkowo przedstawiane również przez prowadzących na pierwszych zajęciach. Jednostki organizacyjne odpowiedzialne za treści umieszczane na stronach internetowych uczelni są zobowiązane do systematycznego uaktualniania informacji i reagowania na aktualne zapotrzebowanie odbiorców na informacje. Systematyczna i kompleksowa ocena dostępu studentów do informacji o zakładanych efektach uczenia się, programach studiów, organizacji i procedurach toku studiów jest jednym z zadań Uczelnianego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia (realizowanych przez zespoły hospitujące Wydziałowych Zespołów w trakcie hospitacji zajęć).

Biuro Karier UMB udostępnia informacje m.in. o ofertach pracy, możliwości konsultacji z doradcą zawodowym, możliwości udziału w warsztatach rozwijających umiejętności osobiste. Poprzez tę stronę absolwenci mogą również złożyć deklarację na wzięcie udziału w badaniu losów absolwentów. Pracodawcy poprzez stałą współpracę z przedstawicielami Biura Karier mają także wpływ na to, jakie informacje trafiają do przyszłych pracowników.

Publikowanie informacji dotyczących Uczelnianego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia jest realizowane przez Biuro ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia zgodnie z § 15 Regulaminu Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Na stronie Uczelnianego Systemu został uruchomiony ogólnodostępny email: „napisz do nas”.

Na stronach internetowych UMB umieszczone są wszelkie informacje dotyczące pomocy materialnej dla studentów i doktorantów.

Zgodnie z misją i strategią Uczelni, którą jest konsekwentne prowadzenie działań promocyjnych mających na celu wyróżnienie Uczelni z grona innych, podobnych jej instytucji, Uczelnia stosuje następujące standardy:

- bieżąca aktualizacja strony internetowej. Znajdują się tam wszystkie informacje dotyczące zasad rekrutacji, programu studiów, warunków studiowania, języka wykładowego, wysokości opłat, a także komunikaty dla kandydatów (aktualności),
- stworzenie profilu Wydziału na Facebooku i aktywne administrowanie tym profilem (narzędzie wysoko cenione wśród studentów oraz pracowników),
- uruchomienie komunikatora „Live-Chat” (umożliwienie kandydatom komunikacji on-line z pracownikami Biura Promocji i Rekrutacji),
- stworzenie profilu Rekrutacja UMB na Facebooku i aktywne administrowanie tym profilem,
- stworzenie profilu na Twitterze i aktywne administrowanie tym profilem,
- zamieszczanie logotypu Uczelni na wszystkich dokumentach będących w obiegu zewnętrznym,

- organizowanie dni otwartych oraz innych akcji mających na celu przybliżenie warunków i zasad studiowania np. cykl akcji pt. „Studiuje w UMB” – Uczelnię odwiedzają uczniowie z wiodących liceów w regionie podlaskim; młodzież uczestniczy w warsztatach, wykładach i ćwiczeniach oraz prezentacji rekrutacyjnej.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 9:

.....

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

.....

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

- 1. sposobów sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów, kompetencji i zakresu odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku,*
- 2. zasad projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów,*
- 3. sposobów i zakresu bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów na ocenianym kierunku oraz źródeł informacji wykorzystywanych w tych procesach,*
- 4. sposobów oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku, z uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia, jego zakończenia oraz przydatności efektów uczenia się na rynku pracy lub w dalszej edukacji, jak też wykorzystania wyników tej oceny w doskonaleniu programu studiów,*
- 5. zakresu, form udziału i wpływu interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, i interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów,*
- 6. sposobów wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia i sformułowanych zaleceń w doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku.*

Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu studiów należą do procedur polityki zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia, określanych przez Uczelniany Zespół do Spraw Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, zgodnie z „Uczelnianym Systemem Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku”.

Wewnętrzny system doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale funkcjonuje w oparciu o Regulamin Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w UMB. Celem ww. systemu jest zapewnienie wysokiej jakości kształcenia na wszystkich kierunkach studiów prowadzonych na Wydziale.

W skład systemu wchodzi:

1. Wydziałowa Komisja ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, w skład którego wchodzi: Dziekan i Prodziekani,
2. Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia i Doskonalenia jakości Kształcenia, które ściśle współpracują z:
  - a. Uczelnianym Zespołem do Spraw Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia,
  - b. Biurem ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia oraz Biurem Karier (powołanymi Uchwałą Senatu UMB),
  - c. jednostkami i gremiami uczelnianymi, w tym z Komisjami Senackimi i Wydziałowymi oraz Radą Programową.

Każdy z wyżej wymienionych organów posiada kompetencje określone w Regulaminie Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w UMB. W gremiach zajmujących się jakością kształcenia biorą udział także studenci oraz interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Działania systemu są procesem systematycznym oraz wieloaspektowym, podlegają ciągłym zmianom i modyfikacjom, dostosowując się do zmian zachodzących w procesie kształcenia i wymagań dotyczących jego jakości, jednocześnie wnioskując o aktualizację przepisów wydziałowych i uczelnianych.

Do zadań Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia należy w szczególności:

1. określenie polityki zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na Uczelni.
2. tworzenie procedur dotyczących:
  - a. zatwierdzania, monitorowania oraz okresowych przeglądów programów studiów i ich efektów przy udziale interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych,
  - b. zapewnienia jakości kadry dydaktycznej i odpowiednich zasobów do nauki oraz środków wsparcia studentów i doktorantów,
  - c. weryfikacji systemu oceniania studentów i doktorantów,
  - d. gromadzenia, opracowania i analizy oraz interpretacji i wykorzystania danych, dotyczących systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia.
3. publikowanie informacji, związanych z ww. działalnością.
4. monitorowanie pozostałych jednostek, wchodzących w skład systemu.
5. podejmowanie działań, zmierzających do doskonalenia jakości kształcenia.
6. przedstawianie Rektorowi wniosków z przeglądów jakości kształcenia.

Obszary działań Wydziałowego Zespołu i Komisji ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia to:

- ocena i weryfikacja procesu projektowania dydaktyki z uwzględnieniem udziału interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych,
- przegląd realizacji procesu kształcenia oraz systemu oceniania studentów, doktorantów i uczestników studiów podyplomowych,
- przegląd środków wspomagających proces kształcenia,
- analiza wniosków z przeglądu jakości kształcenia oraz wdrażanie działań naprawczych, korygujących i doskonalących,
- publikowanie informacji dotyczących powyższych obszarów.

Skład osobowy Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia powołuje Rada Wydziału na okres kadencji władz Wydziału (w skład Wydziałowego Zespołu nie wchodzi osoby powołane do Wydziałowej Komisji ds. Programów Studiów). Treść uchwały przekazywana jest do wiadomości Prorektora ds. Kształcenia oraz Pełnomocnika Rektora ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w terminie 14 dni od daty jej podpisania.

Wydziałowy Zespół tworzą:

1. Przewodniczący,
2. Koordynator ds. weryfikacji efektów uczenia się,
3. Grupy robocze dla kierunków: biostatystyka, dietetyka, elektroradiologia, fizjoterapia, logopedia z fonoaudiologią, pielęgniarstwo, położnictwo, ratownictwo medyczne, zdrowie publiczne, złożone z:
  - a. Koordynatora,
  - b. przedstawicieli nauczycieli akademickich,
  - c. przedstawicieli studentów,
  - d. przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych.
4. Grupa robocza dla studiów doktoranckich oraz studiów podyplomowych, złożona z:
  - a. Koordynatora,
  - b. przedstawicieli nauczycieli akademickich,
  - c. przedstawicieli doktorantów/słuchaczy studiów podyplomowych.

Za sprawne funkcjonowanie Wydziałowego Zespołu odpowiedzialny jest Przewodniczący, natomiast za organizację pracy i realizację zadań powierzonych Grupom roboczym odpowiadają poszczególni Koordynatorzy. Koordynatorzy Grup roboczych ustalają zakresy obowiązków członków Grup, wyznaczając osoby odpowiedzialne za określone obszary istotne dla jakości kształcenia. Zespoły Robocze raz do roku podczas hospitacji dokonują przeglądów programów i planów studiów na wszystkich kierunkach studiów, poziomach i profilach kształcenia w zakresie zgodności z efektami uczenia się w celu weryfikacji, czy zawierają one właściwą liczbę godzin zajęć dydaktycznych z poszczególnych przedmiotów i przypisanych im punktów ECTS oraz czy zachowują zgodność z sylabusami poszczególnych przedmiotów. Zebrania Grup roboczych zwołują ich Koordynatorzy minimum raz w semestrze. Obecność członków zespołów na zebraniach jest obowiązkowa. Koordynatorzy lub wyznaczone przez nich osoby sporządzają listy obecności i protokołują zebrania. Przewodniczący Wydziałowego Zespołu opracowuje raport zbiorczy z przeglądu jakości kształcenia i przedstawia go Wydziałowej Komisji do 30 czerwca.

Wydziałowy Zespół realizuje następujące zadania:

1. w obszarze: ocena i weryfikacja procesu projektowania dydaktyki:

- a. udział w przygotowaniu nowych programów i planów studiów oraz w pracach nad doskonaleniem istniejących programów studiów.

Zatwierdzanie projektów programów i planów studiów na Wydziale odbywa się po zaopiniowaniu przez Samorząd Studentów, Przewodniczącego Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, Dziekana Wydziału, a w ostateczności przez Prorektora ds. Kształcenia, co potwierdzone jest odpowiednią Uchwałą Rady Wydziału i właściwych Samorządów. Następnie programy studiów zatwierdzone są przez Senat UMB. Uzyskanie kwalifikacji I albo II stopnia na określonym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia wymaga osiągnięcia wszystkich efektów zakładanych w programie studiów. Student, doktorant lub uczestnik studiów podyplomowych osiąga wszystkie założone cele i efekty uczenia się jeżeli zrealizował i zaliczył przedmioty i moduły objęte programem studiów, w tym planem studiów. Studenci, doktoranci oraz uczestnicy studiów podyplomowych powinni mieć zapewniony odpowiedni dostęp do informacji związanych z tokiem studiów, w tym sylabusów.

- b. ocena form zajęć i proporcji liczby godzin im przypisanych, a także liczebności grup studenckich oraz organizacji procesu kształcenia na danym kierunku.

2. w obszarze: przegląd realizacji procesu kształcenia i monitorowanie praktyk zawodowych:

- a. przegląd programów i planów studiów w zakresie zgodności z efektami uczenia się i sylabusami poszczególnych przedmiotów,
- b. kontrola przestrzegania obowiązujących zasad wprowadzania zmian w programach i organizacji studiów,
- c. kontrola przestrzegania zgodności harmonogramów zajęć z planami studiów,
- d. kontrola przestrzegania przepisów dotyczących wykonywania prac dyplomowych, a także zasad zatwierdzania tematów prac dyplomowych i ich oceniania,
- e. kontrola systemu przechowywania (przez okres nie krótszy niż 3 lata) pisemnych prac egzaminacyjnych,
- f. przegląd tematyki i jakości prac dyplomowych,
- g. hospitacja zajęć dydaktycznych zgodnie z Regulaminem hospitacji zajęć dydaktycznych i praktyk zawodowych na Wydziale,
- h. ocena praktyk zawodowych zgodnie z Regulaminem praktyk zawodowych na Wydziale,
- i. weryfikacja uzyskiwania efektów uczenia się oraz dostosowania ich do potrzeb rynku pracy poprzez analizę opinii interesariuszy zewnętrznych oraz wyników badania losów zawodowych absolwentów, które dostarcza Biuro Karier,
- j. monitorowanie opinii absolwentów UMB w zakresie osiągniętych efektów uczenia się na poszczególnych kierunkach studiów odbywa się bezpośrednio po ukończeniu studiów oraz okresowo - w zakresie kariery zawodowej - po roku i trzech latach od

ukończenia studiów. Ankiety wypełniane przez absolwentów zawierają zestaw pytań sformułowanych pod kątem wiedzy, umiejętności i kompetencji, jakie posiadają oraz ich oczekiwań w tym zakresie,

- k. współpraca z Biurem Karier w zakresie monitorowania opinii pracodawców i ankietyzacji potencjalnych pracodawców oceniających przygotowanie absolwentów Wydziału pod względem potrzeb rynku pracy,
- l. ocena procesu uznawania efektów uczenia się oraz potwierdzania efektów uczenia się.

3. w obszarze: weryfikacja systemu oceniania studentów, doktorantów i uczestników studiów podyplomowych:

- a. ocena dostępności Regulaminów dydaktycznych jednostek.

Regulamin dydaktyczny jednostki, który określa zasady oceniania studentów, doktorantów oraz uczestników studiów podyplomowych, powinien być podany do wiadomości przed rozpoczęciem zajęć z danego przedmiotu. Student, doktorant, uczestnik studiów podyplomowych ma prawo do ustnego uzasadnienia oceny, jaką otrzymał z zaliczenia lub egzaminu.

- b. analiza ankietowych badań studentów, doktorantów oraz uczestników studiów podyplomowych, prowadzonych w trakcie hospitacji zajęć dydaktycznych, dotyczących opinii na temat systemu oceniania.

Procedurę dotyczącą weryfikacji systemu oceniania studentów, doktorantów i uczestników studiów podyplomowych, stanowi załącznik nr 10 do Regulaminu Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia.

4. w obszarze: przeglądy środków wspomagających proces kształcenia:

- a. analiza danych dotyczących ankietyzacji pracy Dziekanatu.

Analiza ankiet studentów poszczególnych kierunków Wydziału przeprowadzana jest przez Grupy robocze, wnioski przekazane są Przewodniczącemu Wydziałowego Zespołu, który następnie opracowuje je w postaci analizy danych w raporcie zbiorczym, przedstawionym Wydziałowej Komisji.

- b. analiza (we współpracy z Pełnomocnikiem Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych oraz Biurem ds. Osób Niepełnosprawnych) warunków dostępu studentów, doktorantów oraz uczestników studiów podyplomowych z niepełnosprawnością do obiektów Uczelni,
- c. dokonanie podczas hospitacji oceny warunków kształcenia wraz z prowadzonymi badaniami ankietowymi dotyczącymi opinii studentów, doktorantów oraz uczestników studiów podyplomowych na temat oceny warunków kształcenia.

5. w obszarze: analiza i wdrażanie wniosków z przeglądu jakości kształcenia:

- a. opracowanie raportu zbiorczego z przeglądu jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów zawierającego w szczególności opis realizacji zadań Wydziałowego Zespołu,
- b. wykaz dokumentacji dotyczącej jakości kształcenia, w tym: uchwały Rad Wydziałów, daty i tematy spotkań Rad Programowych, Pedagogicznych lub innych gremiów wydziałowych omawiających zagadnienia związane z jakością kształcenia, daty i tematy spotkań ze studentami, doktorantami lub uczestnikami studiów podyplomowych, dotyczące zagadnień jakości kształcenia, raporty z hospitacji i ankietyzacji studentów, doktorantów, uczestników studiów podyplomowych,
- c. analizę wniosków z przeglądów jakości kształcenia,
- d. wnioski z funkcjonowania potwierdzenia efektów uczenia się,
- e. propozycje działań naprawczych, korygujących i doskonalących system jakości kształcenia na Wydziale
- f. przedstawienie raportu zbiorczego Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia.

6. w obszarze: publikowanie informacji, dotyczących powyższych obszarów:

- a. współpraca z Biurem ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w zakresie publikowania informacji, dotyczących systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia,
- b. współpraca z pracownikami Dziekanatu (administratorami stron internetowych Wydziału) w zakresie publikowania informacji, dotyczących procesu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia (m.in. skład i zadania Wydziałowego Zespołu, dane kontaktowe, regulaminy hospitacji zajęć dydaktycznych, regulaminy praktyk zawodowych, harmonogramy, sylabusy, wzory ankiet, arkusze opinii uczestnika praktyki).

Przewodniczący Wydziałowego Zespołu oraz osoby wyznaczone zgłaszają informacje do publikacji administratorom strony internetowej drogą elektroniczną, a te następnie zamieszczane są na stronach internetowych Wydziału.

W skład Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia wchodzi:

1. Dziekan (jako Przewodniczący),
2. Prodziekani,
3. Inne osoby zaproszone.

Za sprawne funkcjonowanie Wydziałowej Komisji odpowiedzialny jest Przewodniczący. Dziekan ustala zakresy obowiązków poszczególnych Prodziekanów odpowiedzialnych za określone obszary, istotne dla jakości kształcenia. Zebrania Wydziałowej Komisji (będącej jednocześnie Zespołem Dziekańskim) zwołuje Przewodniczący. Obecność Prodziekanów na zebraniach jest obowiązkowa. W zebraniach mogą uczestniczyć inne zaproszone osoby, w tym kierownik Dziekanatu. Osoba wyznaczona przez Dziekana sporządza listę obecności i protokołuje przebieg zebrania.

W oparciu o raport zbiorczy przedłożony przez Przewodniczącego Wydziałowego Zespołu oraz wyniki działań własnych, Wydziałowa Komisja opracowuje wnioski z powyższych analiz i przedstawia je do zatwierdzenia Radzie Wydziału w postaci raportu końcowego z przeglądu jakości kształcenia wraz z postulatami działań korygujących, naprawczych i doskonalących.

Po zatwierdzeniu przez Radę Wydziału, raport końcowy jest przedstawiany Uczelnianemu Zespołowi ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia.

Uczelniany Zespół przygotowuje raport podsumowujący z przeglądu jakości kształcenia, obejmujący analizę działalności Wydziałowych Zespołów i Wydziałowych Komisji oraz zadań własnych Uczelnianego Zespołu, a następnie przedstawia go Rektorowi i Senatowi.

Decyzję o wprowadzaniu działań naprawczych, korygujących i doskonalących system jakości kształcenia na Wydziale, zaproponowanych przez Wydziałowy Zespół lub Wydziałową Komisję, podejmuje Rada Wydziału w drodze Uchwały, zaś w ramach Uczelni podejmuje Senat w drodze Uchwały.

Propozycje działań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia może wносить każdy członek społeczności akademickiej, w formie pisemnej bądź drogą elektroniczną, do Biura ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia.

Komisja Wydziałowa realizuje następujące zadania:

1. w obszarze określenia polityki zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale:

- a. dbałość o spełnianie wymagań w zakresie kompetencji merytorycznych kadry dydaktycznej prowadzącej kształcenie na danym kierunku studiów,
- b. wskazanie osób odpowiedzialnych za zdefiniowanie kompetencji, umiejętności i wiedzy, jakie powinien posiadać absolwent (tj. zamierzonych efektów uczenia się) na poszczególnych kierunkach, w tym także efektów uczenia się dotyczących praktyk zawodowych i procesu dyplomowania oraz na studiach doktoranckich i podyplomowych (na czas określony przez Dziekana),
- c. dbałość o wyposażenie studentów w umiejętności zawodowe, wiedzę i kompetencje społeczne w zakresie kierunków prowadzonych na Wydziale, zgodnie ze standardami kształcenia, uchwałami Senatu, Polską Ramą Kwalifikacji oraz strategią międzynarodowej kooperacji dydaktyczno-naukowej przy współudziale

interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, w celu świadczenia jak najlepszej opieki prozdrowotnej,

- d. dbałość o prowadzenie studiów podyplomowych, kursów i szkoleń w celu kształcenia nowych umiejętności, niezbędnych na rynku pracy w systemie kształcenia ustawicznego,
- e. dbałość o rozbudowę bazy dydaktycznej na terenie szpitali klinicznych, aptek i innych jednostek związanych ze specyfiką prowadzonych kierunków,
- f. dbałość o prowadzenie badań naukowych oraz kształcenie pracowników naukowo-dydaktycznych we współpracy z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami naukowymi i dydaktycznymi,
- g. wprowadzanie i utrzymywanie standardów obowiązujących w Zjednoczonej Europie w zakresie działalności dydaktycznej, naukowej i opieki zdrowotnej,
- h. sporządzenie analizy SWOT wykazującej silne i słabe strony Wydziału oraz szanse i zagrożenia.

2. w obszarze analizy danych, wynikających z działalności Wydziałowego Zespołu:

- a. ocena wraz z podsumowaniem pracy Wydziałowego Zespołu,
- b. ocena postulowanych przez Wydziałowy Zespół zmian w zakresie doskonalenia jakości kształcenia.

3. w obszarze analizy danych od Kierowników jednostek oraz z Działu Informatyki:

- a. analiza wyników badań ankietowych dotyczących opinii prowadzącego o grupie studentów, doktorantów oraz uczestników studiów podyplomowych, z którą przeprowadził zajęcia dydaktyczne.

Ankiety są dobrowolne i powinny być przeprowadzane po zakończeniu zajęć (ćwiczeń lub seminariów) z poszczególnych przedmiotów. W przypadku zajęć trwających jeden lub dwa semestry - po zakończeniu jednego lub obu semestrów, chyba, że w trakcie zajęć doszło do zmiany prowadzącego zajęcia. Wyniki tej ankietyzacji mogą być wykorzystane przy konieczności dokonywania indywidualnej analizy oceny pracownika naukowo-dydaktycznego w sytuacjach spornych.

- b. analiza wyników ankietyzacji procesu dydaktycznego, w tym oceny osób prowadzących zajęcia.

Ankietyzacja zajęć dydaktycznych (ćwiczeń, seminariów, wykładów) oraz systemu opieki dydaktycznej i naukowej nad studentami, doktorantami i uczestnikami studiów podyplomowych ma służyć poznaniu opinii studentów, doktorantów oraz uczestników studiów podyplomowych na temat zajęć dydaktycznych oraz osób je prowadzących, a także jakości sprawowanej opieki dydaktycznej i naukowej. Ankietyzacji podlegają wszystkie zajęcia dydaktyczne prowadzone na Wydziale (na wszystkich kierunkach, poziomach i profilach kształcenia oraz studiach podyplomowych). Zakres merytoryczny pytań zawartych w ankietach ustalany jest w wyniku konsultacji z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Wypełnianie ankiet dydaktycznych przez studentów, doktorantów, uczestników studiów podyplomowych jest dobrowolne, anonimowe i odbywa się w formie elektronicznej po zakończeniu każdego cyklu zajęć dydaktycznych (w przypadku ankietyzacji zajęć dydaktycznych) oraz raz w roku (w przypadku ankiety dotyczącej systemu opieki dydaktycznej i naukowej nad studentami, doktorantami i uczestnikami studiów podyplomowych). Anonimowa ankieta jest dostępna w systemie informatycznym Uczelni. Szczegółowe wyniki ankiet są przekazywane wraz z ich opracowaniem z Działu Informatyki i Teletransmisji UMB do Dziekanów (dane dotyczące Wydziałów) oraz do Biura ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, a następnie Przewodniczącego Uczelnianego Zespołu (dane dotyczące całej Uczelni) i zawarte zostaną w raportach z przeglądu jakości kształcenia (raporcie końcowym Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, przedstawianym Radzie Wydziału oraz raporcie podsumowującym z przeglądu jakości

kształcenia Uczelnianego Zespołu, przedstawianym Senatowi). Wyniki ankiety w szczególności służą:

- okresowej ocenie nauczycieli akademickich, jako jedno z kryteriów branych pod uwagę,
- do identyfikacji mocnych i słabych stron procesu kształcenia na UMB, w tym jakości systemu opieki dydaktycznej i naukowej,
- do podjęcia działań naprawczych i doskonalących (indywidualnych i instytucjonalnych),
- do wyłonienia i nagradzania najlepszych nauczycieli akademickich.

4. w obszarze analizy dostępu do Biblioteki i jakości księgozbioru:

- a. analiza danych dotyczących dostępu do Biblioteki i jakości księgozbioru i przedstawienie wyników w raporcie końcowym,
- b. przekazanie do Biblioteki UMB informacji o tytułach książek, które Biblioteka powinna zakupić do kolekcji podręczników.

5. w obszarze oceny realizacji zakładanych efektów uczenia się:

- a. dziekańskie hospitacje zajęć dydaktycznych.
- b. Informacje o hospitacjach (w tym interwencyjnych) oraz kopia karty z hospitacji są przekazywane do Wydziałowego Zespołu oraz Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia.
- c. ocena skuteczności osiągania założonych efektów uczenia się.

Dziekan po zasięgnięciu opinii nauczycieli akademickich, wyrażonych w arkuszach pn. „Weryfikacja i ocena realizacji efektów uczenia się”, a także po analizie odsetka zaliczeń poszczególnych etapów danego kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia, przedkłada Radzie Wydziału ocenę realizacji zakładanych efektów uczenia się, jako składową raportu końcowego z przeglądu jakości kształcenia. Wnioski z tej oceny uwzględnia się przy doskonaleniu programu studiów.

- d. nadzór nad kompetencjami kadry dydaktycznej w oparciu o dane pozyskane od Uczelnianej oraz Wydziałowej Komisji ds. Oceny Kadry na podstawie kryteriów określonych w Statucie UMB oraz Zarządzeniu Rektora UMB (co 4 lata lub na wniosek Rektora).

6. w obszarze formułowania wniosków z przeglądu jakości kształcenia na Wydziale:

- a. zlecenie przeprowadzenia dodatkowych, niezapowiedzianych kontroli dokumentacji, dotyczącej jakości kształcenia lub weryfikacji przypadków dyskryminacji, mobbingu lub molestowania,
- b. opracowanie wniosków z przeglądu jakości kształcenia na Wydziale, stanowiących składową raportu końcowego,
- c. ocena wdrażania działań naprawczych, korygujących i doskonalących system jakości na Wydziale, stanowiąca składową raportu końcowego,
- d. opracowanie postulatów aktualnych działań naprawczych, korygujących i doskonalących system jakości kształcenia na Wydziale, stanowiących składową raportu końcowego,
- e. opracowanie analizy SWOT obejmującej mocne i słabe strony kształcenia na Wydziale oraz szanse i zagrożenia dla jego rozwoju, stanowiącej składową raportu końcowego,
- f. przekazywanie Prorektorowi ds. Kształcenia oraz Pełnomocnikowi Rektora ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia uchwał Rad Wydziału, związanych z jakością kształcenia oraz protokołów z posiedzeń Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia oraz Rad Programowych w terminie 14 dni od daty ich podpisania oraz informacji o terminach posiedzeń Rad Pedagogicznych.

Reasumując, za jakość kształcenia w Uczelni odpowiedzialna jest cała społeczność akademicka. Ocena skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości skoncentrowana jest wokół cyklicznych działań Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia oraz Wydziałowej Komisji i Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia.

Procedura dotycząca zatwierdzania, monitorowania oraz okresowych przeglądów programów studiów, w tym planów studiów oraz ich zgodności z efektami uczenia się została określona w załączniku nr 2 do Regulaminu Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia UMB oraz w innych aktach wewnętrznych.

Tworzenie programu studiów odbywa się przy uwzględnieniu aktualnych przepisów wynikających z obowiązującego prawa oraz wyników monitoringu realizacji i okresowego przeglądu programu studiów, będących podstawą tworzenia propozycji jego zmian. W procesie opracowania propozycji zmian w programie studiów biorą udział zarówno interesariusze wewnętrzni (kadra dydaktyczna i studenci), jak i zewnętrzni (przedstawiciele pracodawców), a także uwzględniane są wyniki monitoringu karier zawodowych absolwentów i trendów na współczesnym rynku pracy.

Opracowywanie i uaktualnienie programów i planów studiów (na kolejne cykle kształcenia) należy do zadań Wydziałowej Komisji ds. Programów Studiów na kierunku Położnictwo. Jej stałymi członkami są przedstawiciele pracowników naukowo-dydaktycznych oraz studentów. Komisja może dokonywać zmian w zakresie doboru treści, form i metod prowadzenia zajęć oraz dostosowania programu studiów do oczekiwań interesariuszy. Jednocześnie, opinie nauczycieli akademickich, studentów, absolwentów i pracodawców dotyczące programu studiów pozyskiwane są w ramach działalności Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, Biura Karier, Biura ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, Działu Spraw Studenckich oraz anonimowych ankiet studenckich. Propozycje zmian do programu studiów obowiązującego od nowego cyklu kształcenia są następnie dyskutowane i zatwierdzane przez Radę Wydziału. Program studiów na nowy cykl kształcenia zatwierdza ostatecznie Senat UMB.

Interesariusze wewnątrznicoraz interesariusze zewnętrzni również biorą udział w systematycznej ocenie jakości programu studiów. Propozycje działań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia może wносить każdy członek społeczności akademickiej, w formie pisemnej bądź drogą elektroniczną, do Biura ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia.

Zgodnie z zapisami Regulaminu Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, co roku po zakończonych zajęciach kierownik jednostki lub osoba odpowiedzialna za dany przedmiot dokonuje weryfikacji i oceny realizacji efektów uczenia się. Opinie kadry dydaktycznej są również zbierane w ankietach podczas hospitacji zajęć dokonywanych przez grupę roboczą Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, a także wyrażane w ankiecie dotyczącej pn. „Opinia prowadzącego o grupie studentów/doktorantów/uczestników studiów podyplomowych, z którą przeprowadził zajęcia dydaktyczne”.

Członkowie ww. Zespołu dokonują okresowego przeglądu (nie rzadziej niż raz w roku) planu i programu studiów w zakresie zgodności z efektami uczenia się, wskaźnikami ilościowymi i sylabusami poszczególnych przedmiotów. Wyniki tego przeglądu, jak również oceny hospitowanych zajęć i opinii absolwentów, wraz z postulatami działań doskonalących lub naprawczych przedstawiane są w postaci raportu zbiorczego i przekazywane Wydziałowej Komisji jako jeden z punktów przeglądu jakości kształcenia. Wydziałowa Komisja analizuje uzyskane dane wraz z wynikami analiz anonimowych ankiet studenckich i opinii pracodawców, a ostateczne wnioski z przeglądu jakości kształcenia (w tym jakości programu studiów) wraz z propozycjami działań doskonalących lub naprawczych przedstawia do zatwierdzenia Radzie Wydziału w postaci raportu końcowego. Wnioski z raportu końcowego wykorzystywane są przez Wydziałową Komisję ds. Programów Studiów przy tworzeniu programów i planów studiów na kolejny cykl kształcenia.

Studenci mają możliwość kilkukrotnego wyrażenia swojej opinii na temat programu studiów, warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się: wypełniając ankietę podczas hospitacji zajęć, uczestnicząc w ankiecie oceny zajęć dydaktycznych – po zakończeniu cyklu zajęć z danego przedmiotu oraz oceniając system opieki dydaktycznej i naukowej – raz w roku. Ankietę są

wypełniane w wersji elektronicznej, anonimowo i dobrowolnie. Wyniki ankietyzacji są analizowane przez Wydziałową Komisję ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia i wnioski znajdują się w raporcie końcowym ww. Komisji.

Absolwenci kierunku Położnictwo mają możliwość wyrażenia opinii o uzyskanych w toku studiów wiedzy, umiejętnościach i kompetencjach w ankietach, które wypełniają bezpośrednio po ukończeniu studiów oraz 1 rok i 3 lata po ukończeniu studiów. Uzyskane wyniki Biuro Karier przekazuje do Przewodniczącego Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, który przedstawia wnioski w raporcie. Pracodawcy i potencjalni pracodawcy okresowo (nie rzadziej niż co 4 lata) są proszeni o opinię w zakresie przygotowania absolwentów do pracy zawodowej celem dopasowania treści programowych kierunku do potrzeb rynku pracy. Raport z 2019 r. został przygotowany przez INDEKS Ośrodek Badań Społecznych w Poznaniu. W raporcie dokonano analizy kompetencji kierunkowych absolwentów UMB. Kompetencje były oceniane w skali pięciostopniowej, gdzie 1 oznaczało najniższą ocenę, a 5 - najwyższą. Zarówno pracodawcy zatrudniający absolwentów tego kierunku jak i pracodawcy, którzy zamierzają zatrudnić absolwentów kierunku Położnictwo bardzo wysoko ocenili kompetencje kierunkowe.

Wszelkie zmiany w programach i planach studiów, a także uchwały Rad Wydziału, dotyczące realizacji polityki zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia są przekazywane do wiadomości Prorektora ds. Kształcenia oraz Pełnomocnika Rektora ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w terminie 14 dni od daty wprowadzenia zmiany lub podpisania uchwały.

Dostosowanie procesu kształcenia do przepisów obowiązującego prawa oraz wyniki monitorowania i okresowych przeglądów jakości kształcenia na kierunku Położnictwo stały się podstawą wprowadzenia w cyklach kształcenia rozpoczynających się od roku akad. 2019/2020, działań doskonalących, zgodnych z aktualnie obowiązującym, nowym standardem kształcenia dla kierunku Położnictwo.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 10:

.....

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <p>należy wskazać <u>nie więcej niż pięć</u> najważniejszych atutów kształcenia na ocenianym kierunku studiów</p> <ol style="list-style-type: none"> Pozytywne oceny PKA oraz KRASzPiP Wysoka ocena parametryczna (kategoria A) Wydziału; Rozpoznawalna marka i prestiż Uczelni. Pozytywne oceny studentów ocenianego kierunku dotyczące jakości kształcenia na Wydziale. Wzrost liczby kandydatów, chcących studiować na ocenianym kierunku studiów na studiach I stopnia, pomimo negatywnych trendów demograficznych. 	<p>Słabe strony</p> <p>należy wskazać <u>nie więcej niż pięć</u> najważniejszych ograniczeń utrudniających realizację procesu kształcenia i osiąganie przez studentów zakładanych efektów uczenia się</p> <ol style="list-style-type: none"> Zbyt mała liczba samodzielnych pracowników naukowych reprezentujących dyscyplinę nauk o zdrowiu. Brak zajęć dydaktycznych w języku angielskim. Niezadawalający poziom wiedzy kandydatów na studia, wynikający z niedostatecznego poziomu kształcenia na niższych poziomach edukacji oraz z odpływu najzdolniejszych uczniów do innych uczelni/wydziałów. Brak oferty studiów skierowanej do studentów z zagranicy. Brak wymiany międzynarodowej w ramach programu Erasmus+.
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <p>należy wskazać <u>nie więcej niż pięć</u> najważniejszych zjawisk i tendencji występujących w otoczeniu uczelni, które mogą stanowić impuls do rozwoju kierunku studiów</p> <ol style="list-style-type: none"> Rozwój współpracy międzynarodowej w zakresie naukowo-badawczym. Wzrastająca liczba uzyskiwanych grantów zewnętrznych. Podjęcie starań o uzyskanie licznych akredytacji międzynarodowych. Rosnąca mobilność międzynarodowa studentów stwarzająca szanse na pozyskiwanie zagranicznych kandydatów na studia. 	<p>Zagrożenia</p> <p>należy wskazać <u>nie więcej niż pięć</u> czynników zewnętrznych, które utrudniają rozwój kierunku studiów i osiąganie przez studentów zakładanych efektów uczenia się</p> <ol style="list-style-type: none"> Duża konkurencja ze strony uczelni publicznych i niepublicznych działających na terenie Białegostoku i województwa podlaskiego. Małe szanse na zwiększenie popytu wśród studentów zagranicznych ze względu na brak oferty w języku angielskim; Bariery komunikacyjne, np. brak lotniska międzynarodowego, które ograniczają proces umiędzynarodowienia na Wydziale. Migracja najlepszych kandydatów na studia poza region i za granicę. Konieczność obniżenia kryteriów dopuszczających do studiowania na WNoZ w celu zwiększenia liczby kandydatów na studia.

(Pieczęć uczelni)

.....
(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....
(podpis Rektora)

....., dnia .....
(miejsowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku³

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	---	---	---	---
	II	---	---	---	---
	III	---	---	---	---
	IV	---	---	---	---
II stopnia	I	---	---	---	32
	II	---	---	---	---
jednolite studia magisterskie	I	---	---	---	---
	II	---	---	---	---
	III	---	---	---	---
	IV	---	---	---	---
	V	---	---	---	---
	VI	---	---	---	---
Razem:		---	---	---	32

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się	Liczba absolwentów w danym roku

³ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

		w danym roku		w danym roku	
I stopnia	2018/2019	---	---	---	---
	2017/2018	---	---	---	---
	2016/2017	---	---	---	---
II stopnia	2018/2019	---	---	---	---
	2017/2018	---	---	---	---
	2016/2017	---	---	---	---
jednolite studia magisterskie	...	---	---	---	---
	...	---	---	---	---
	...	---	---	---	---
Razem:		---	---	---	---

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)⁴

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4/120
Łączna liczba godzin zajęć	1304/2869
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	90
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	65
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	23
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	6
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	10

⁴ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

(jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	200
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	nie dotyczy
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./
2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów⁵

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
A - Język angielski	Ćwiczenia, BN	90	6
A - Zarządzanie w położnictwie	Wykłady, seminaria, BN, PZ	145	5
A - Psychologia zdrowia	Wykłady, BN	90	3
A - Prawo w praktyce położniczej	Wykłady, seminaria, BN	90	3
A - Dydaktyka medyczna	Wykłady, seminaria, ćwiczenia, BN,	175	6
A - Wielokulturowość w opiece nad kobietą	Wykłady, BN	30	1
C - Badania naukowe w położnictwie	Wykłady, ćwiczenia, BN	140	5
C - Statystyka medyczna	Wykłady, ćwiczenia, BN	60	2
C - Informacja naukowa	Wykłady, BN	30	1
C - Praktyka położnicza oparta	Wykłady, BN	30	1

⁵Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

na dowodach naukowych			
C - Praktyka położnicza w perspektywie międzynarodowej	Wykłady, seminaria, BN	85	3
C - Seminarium magisterskie	Seminaria	60	3
Przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego	BN	---	20
B - Poradnictwo laktacyjne	Wykłady, ćwiczenia, BN, PZ	115	3,5
B - Poradnictwo diabetologiczne	Wykłady, BN, PZ	80	2,5
Razem:		1220	62,5

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich / Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela⁶

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Razem:			

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych⁷

⁶ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)

---

⁷ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).
2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.
4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku lekarskiego także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia z zakresu nauk klinicznych, sporządzoną wg następującego wzoru:

Imię i nazwisko:
Tytuł naukowy/dziedzina, stopień naukowy/dziedzina oraz dyscyplina, tytuł zawodowy (w przypadku tytułu zawodowego lekarza – specjalizacja), rok uzyskania tytułu/stopnia naukowego/tytułu zawodowego:
Wykaz zajęć/grup zajęć i godzin zajęć prowadzonych na ocenianym kierunku przez nauczyciela akademickiego lub inną osobę w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
Charakterystyka dorobku naukowego ze wskazaniem dziedzin nauki/sztuki oraz dyscypliny/dyscyplin naukowych/artystycznych, w której/których dorobek się mieści (do 600 znaków) oraz wykaz co najwyżej 10 najważniejszych osiągnięć naukowych/artystycznych ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich 6 lat, wraz ze wskazaniem dat uzyskania (publikacji naukowych/osiągnięć artystycznych, patentów i praw ochronnych, zrealizowanych projektów badawczych, nagród krajowych/międzynarodowych za osiągnięcia naukowe/artystyczne), ze szczególnym uwzględnieniem osiągnięć odnoszących się do ocenianego kierunku i prowadzonych na nim zajęć.
Charakterystyka doświadczenia i dorobku dydaktycznego (do 600 znaków) oraz wykaz co najwyżej 10 najważniejszych osiągnięć dydaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich 6 lat, wraz z wskazaniem dat uzyskania (np. autorstwo podręczników/materiałów dydaktycznych, wdrożone innowacje dydaktyczne, nagrody uzyskane przez studentów, nad którymi nauczyciel akademicki sprawował opiekę naukową/artystyczną, opieka nad beneficjentem Diamentowego Grantu, uruchomienie nowego kierunku studiów/specjalności/zajęć/grupy zajęć, opieka nad kołem naukowym, prowadzenie zajęć w języku obcym, w tym w uczelni zagranicznej, np. w ramach mobilności nauczycieli akademickich).

5. Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności wskazanych w zaleceniach o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę oraz przedstawienie i ocena skutków tych działań.
6. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.
7. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów; wykaz można przygotować według przykładowego wzoru:

Studia stacjonarne pierwszego stopnia (jeśli dotyczy)⁸							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia niestacjonarne pierwszego stopnia (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia stacjonarne drugiego stopnia (jeśli dotyczy)							

⁸ Należy uwzględnić prace dyplomowe ze wszystkich poziomów i form studiów na ocenianym kierunku z ostatnich dwóch lat poprzedzających rok, w którym przeprowadzana jest ocena. W przypadku, gdy łączna liczba absolwentów z ostatnich dwóch lat przekracza 100 – należy uwzględnić prace dyplomowe ze wszystkich poziomów i form studiów na ocenianym kierunku z ostatniego roku poprzedzającego rok, w którym przeprowadzana jest ocena.

Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia niestacjonarne drugiego stopnia (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia stacjonarne jednolite magisterskie (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia niestacjonarne jednolite magisterskie (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie

Cz. II. Materiały, które należy przygotować do wglądu podczas wizytacji, w tym dodatkowe wskazane przez zespół oceniający PKA, po zapoznaniu się zespołu z raportem samooceny

1. Wskazane przez zespół oceniający prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, projekty zrealizowane przez studentów, prace artystyczne z zajęć kierunkowych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
2. Struktura ocen z egzaminów/zaliczeń ze wskazanych przez zespół oceniający zajęć i sesji egzaminacyjnych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
3. Dokumentacja dotycząca procesu dyplomowania absolwentów wskazanych przez zespół oceniający.
4. Dokumenty dotyczące organizacji, przebiegu i zaliczania praktyk zawodowych, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku.
5. Charakterystyka profilu działalności instytucji, z którymi jednostka współpracuje w realizacji programu studiów, a w szczególności tych, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku (w formie elektronicznej).
6. Wykaz najważniejszych osiągnięć naukowych/artystycznych (publikacji, patentów, praw ochronnych, realizowanych projektów badawczych), których autorami/twórcami/realizatorami lub współautorami/współtwórcami/współrealizatorami są studenci ocenianego kierunku, a także zestawienie ich osiągnięć w krajowych i międzynarodowych programach stypendialnych, krajowych i międzynarodowych i konkursach/wystawach/festiwalach/zawodach sportowych z ostatnich 5 lat poprzedzających rok, w którym prowadzona jest wizytacja (w formie elektronicznej).
7. Informacja o zasadach rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie i studentów oraz sposobach pomocy jej ofiarom.
8. Informacja o ocenach/akredytacjach kierunku dokonanych przez instytucje zagraniczne lub inne instytucje krajowe oraz opis działań naprawczych i doskonalących podjętych w odpowiedzi na zalecenia tych instytucji (w formie elektronicznej).

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów

uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadre do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

70 LAT

Uniwersytetu Medycznego
w Białymstoku